B103/c/1914

National Library
Bibliothèque Nationale

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief A. **Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor **V. Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor **V. Jaunkalnietis**, 1805 Taylor Ave., Racine Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 25 | SESTDIENA, 1984. GADA 23. JŪNIJS | 34. GADS | SATURDAY, JUNE 23, 1984.

SECOND CLASS MAIL | REGISTRATION NUMBER 2249 | CENA 1 DOLARS

Cik pasaule ir maza

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS

Jāņu priekšvakarā politiskā uguņošana ievērojama visās debess pusēs. Nav manos spēkos izsekot katras raķetes trajektorijai vai arī tam, kā spožais uzliesmojums ietekmēs nākotnes notikumus. Mēģināsim jāņuguns mirgojumā šoreiz apstāties tikai pie dažām interesantākām dzirkstelītēm.

Aizvadītajā nedēļā trimdas latvieši visā pasaulē nolieca galvas aizvesto un komūnisma režīma vajāto upuru piemiņai.

Esmu saņēmis ziņas, ka Montrealā notikušajā AABS kongresā pēc atklāšanas ceremonijas baltieši pulcējušies iespaidīgā upuru piemiņas brīdī. Viens no konferences vadošiem darbiniekiem teicis runu, kuŗas kodolīgais saturs jāakceptē bez iebildumiem. Lai pateicība runātājam, lai pateicība visiem piemiņas akta dalībniekiem. Tagad arī daudzi šaubīgie zinās, ka kopējais vajāto, aizvesto un nogalināto baltiešu skaits Kremļa okupācijas gados tuvojas 1 miljona robežai.

Kādu iespaidu akts Montrealā atstāja uz okupētās Latvijas atsūtītiem vai ieaicinātiem četriem cieminiem, nav zināms. Nav zināms, vai viņi šajā aktā bija klāt. AABS vadībai priekšdienās jāpieiet ar lielāku piesardzību un gudrību ikviena cieminа aicināšanā. Tāpat vienam otram AABS saimes loceklim būtu jāpārdomā, ko tas pagātnē ieguvis, dodoties ciemā uz lielo koncentrācijas nometni, kas šodien saucas par Baltijas republikām.

Nupat Kanadā atgriezusies ekskursantu grupa, kas pāris nedēļas Intūrista vadāta pa okupēto Latviju. Interesants ir viena dalībnieka vērtējums: „Pārbraucot robežu, mēs iebraucām lielā gūstekņu nometnē. Pat partijas locekļi dzīvo bailēs, ka čeka neseko viņu sarunām. Uz ārzemēm tiek tikai tie partijnieki, kas uzdienējuši uzticības raņga tabulā līdz pat augstākai pakāpei.

Pretēji rietumu vērtējumam, Andropova īsais valdības laiks iezīmējies ar birokratu varas apkaŗošanu un dzīves apstākļu uzlabošanos. Čerņenko un viņa banda rāpjas atpakaļ. Sagaida, ka Garbačovs vai Alujevs nomainīs Čerņenko. Par Vosa atcelšanu nav nolijusi neviena asara. Voss ir bijis īsts maita — paklausīgākais Maskavas sulainis. Pugo neviens nepazīst. Rīgā krievi ir visās malās, jo no 1 milj. iedzīvotājiem latviešu ir vairs tikai 350.000.

Naīvam Toronto inženierim krievi mēģinājuši iestāstīt, ka prezidents Ulmanis neesot deportēts. Viņš esot labprātīgi pārcēlies drošībā Urālu kalnu tuvumā, kur kādā kolchozā veicis brīnumu darbus. Pateicīgie kolchoznieki viņam uzcēluši pieminekli, un tas tur redzams vēl šodien.

Cits latviešu inženieris montrealietis pieņēmis okupantu aicinājumu lasīt lekcijas Rīgas universitātē. Nav zināms, kādā naudā un cik lielu atalgojumu lektors īsteni saņēmis. Varbūt ka viņš to darījis tikai cildenas draudzības pēc iepretim ielūdzējiem.

Briesmās ir okupētās Latvijas baznīca. Tauta gan pretojas rusifikācijai, bet krievu plūdi uz Latviju neapstājas. Desmitiem tūkstoši jaunu nelūgtu elementu ieradīsies būvēt jauno Rīgas pazemi.

Režīma vienpusīgā propaganda avīzēs, televīzijā un radiofonā iztēlo Rēgenu par lielāko nelieti, kuŗa iebrukums lielajā dzimtenē ir tikpat kā nenovēršams.

Mans intervētājs ir Rīgas ekskursants. Uz jautājumu, ko mēs šodien varētu darīt, tas atbildēja: „Dot viņiem cerību, bet tādu cerību, kuŗā nebūtu jāviļas. Četrdesmit gados daudz kas ir mainījies, un mainījusies arī daļa no tautas mentālitātes, kas, skatoties īstenībai acīs, izmisumā neredz vairs glābiņa.

* * *

Kontaktu ar ārzemniekiem Kremlis uzskata par kaitīgu un ļoti bīstamu parādību. Vēstuļu un sūtījumu kontrole visiem zināma. Tagad sodi draud pat par tādām lietām kā ārzemnieka pavizināšana automašīnā vai nepieteikta ārzemnieka izguldināšana savā dzīvoklītī. Uz Sibiriju par to pagaidām vēl nesūta, bet čekas pamanīts kontakts ar ārzemniekiem var izrādīties par šķērsli darbā un visā tālākā dzīves gaitā.

Līgo vakarā. E. Damberga zīm.

Pirms dažos vārdos pastāstu par braucienu uz Otavu, kur biju klāt vēsturiskā notikumā 17. Kanadas ministru prezidenta vēlēšanām, gribētu jautāt, vai arī lasītājam kādreiz nav ienācis prātā, kādēļ īsteni atsevišķi individi dzenas pēc augstiem amatiem.

Vara, gods, cieņa, karjerisms, nauda vai citi kādi motīvi, uzstājīgas sievas neatlaidīgie mudinājumi — varētu būt galvenie dzinuļi. Tomēr galvenais dzinulis varētu būt arī godīga un nesavtīga kalpošanas griba savai tautai un valstij. Šķiet, ka liberāļu partijas vadības vēlēšanu uzvarētājs Džons Terners pieder

(Turpinājums 20. lp.)

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1984. GADA 23. JŪNIJS, 25. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdē — V. Plūdons, T. Kronbergs, A. Šterns. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 40 dol., 6 mēnešiem — 21 dol., 3 mēnešiem — 12 dol. Atsevišķa numura cena 1 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $5.00, tekstā $6.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1.50 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide. Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466—1514

MEMBER ETHNIC PRESS ASSOCIATION ONTARIO

Laikraksta apgāds patur tiesības atsevišķos gadījumos sludinājumus arī nepieņemt. Ja nodotā sludinājumā laikrakstā ieviesusies kļūda, tad šis sludinājums tiks atkārtots bez maksas. Laikraksta apgāds par kļūdaini ievietotu sludinājumu atbildīgs tikai par tādu summu, cik pēc sludinājuma likmes izmaksājusi kļūdaini iespiestā teksta telpa. Grozījumus sludinājumos var pieteikt ne vēlāk kā vienu dienu pēc sludinājuma nodošanas.

Viktors Kalniņš

Tautsaimnieku grautiņi Padomijā

Samērā nesen mēs stāstījām par tā saucamo Novosibirskas memorandu, patiesībā nevis eksperimentu, bet pētījumu, ko veica Padomju savienības Zinātņu akadēmijas Sibirijas nodaļas tautsaimnieki un kas analizēja padomju saimniecības smago stāvokli un ierosināja ļoti pieticīgu programmu. Nekādu rediķālāku pārmaiņu padomju tautsaimnieki neuzdrošinājās ierosināt partijas vadībai, vienīgi dažu tirgus elementu plašāku izlietošanu un mazliet lielāku patstāvību uzņēmumu vadītājiem. Faktiski par tādu, kas dotu vairāk rīcības brīvības uz vietām ilgāku laiku, bet arī ļoti piesardzīgi rakstīja nacionālo republiku tautsaimnieki, cik varu spriest, pēc redzētām publikācijām, visvairāk Latvijas, Igaunijas un Grūzijas.

Kaut arī šo pētījumu Sibirijas zinātnieki veica partijas centrālkomitejas uzdevumā vai pēc kādu atbildīgu padomju vadītāju ierosinājuma un pats pētījums nebija domāts plašai publikācijai, patiesība, kaut arī mīkstināta, visādi apslēpta, nav pa prātam Padomju savienības vadītājiem. Kārtējo reizi iedarbojās pazīstamais padomju īstenības paradokss: padomju vadība cenšas noslēpt patieso ainu, tad nopūlas, lai šo pašu ainu noskaidrotu, bet pēc noskaidrošanas soda tos, kas šo ainu ir atklājuši viņiem pašiem. Kā jau visās austrumu despotijās!

No Padomijas pienāca ziņa, ka no Novosibirskas ekonomiskā institūta direktora vietas bija jāatvadās vienam no vadītājiem padomju tautsaimniekiem — akadēmiķim Aganbegjanam (armēnim pēc tautības). Viņš jau agrāk bija pazīstams ar savām kritiskām piezīmēm par padomju saimniecības stāvokli. Galveno cēloni neveiksmēm viņš saredzēja nospiedīgā centralizācijā un antidemokratiskā saimniecības vadības stilā. Tādas pašas domas izteica viņa līdzstrādniece akadēmiķe Zaslavska, īpaši pagājušā gada tautsaimnieku konferencē. Norādot, ka Padomijas nacionālā ienākuma pieaugšanas tempi pastāvīgi krītas, Zaslavska konstatēja, ka ,,tautas saimniecības centrālizēti administrātīvās vadīšanas iespējas ir izsmeltas.''

Pat tādas elementāras un pieticīgas kritiskas piezīmes nebija pa prātam partijas vadībai, kas monopolizēja ne vien visu saimniecības pārvaldīšanu, bet arī kontroli par tautsaimnieciskās zinātnes attīstību. Februāŗa beigās Padomju savienības partijas centrālkomiteja pieņēma īpašu lēmumu par tautsaimniecības teorētisko jautājumu pētīšanu. Šis dokuments dzīvi liek atcerēties bēdīgi slavenos četrdesmitos gadus, tā saucamo ždanovščinu, kad ne tikai literātūra un māksla bija galīgi sagrautas, bet notika plašas raganu medības biologijā ar ģenetiķu notiesāšanu, valodniecībā, filozofijā un citās zinātnēs.

Kaut arī centrālkomitejas lēmumā runa ir par Padomju savienības Zinātņu akadēmijas ekonomikas institūtu, nav nekādu šaubu, ka tas ir spriedums visiem Padomijas tautsaimniekiem, kas pietiekami nav ietrenējuši savu mugurkaulu un saglabāja dažas illūzijas par kaut nelielu zinātnieku objektivitāti. No teksta ir skaidrs, ka sagaidāma visu tautsaimniecisko pētīšanas iestāžu pamatīga tīrīšana. Partija vēl vairāk kontrolēs pētnieku darbību, bet līdzstrādnieku personālās lietas būs izskatītas, ņemot vērā viņu ,,politisko briedumu.''

Černenko turpina sava priekšgājēja ,,skrūvīšu piegriešanu'', kaut arī atteicās no partijas funkcionāru aprindu kardinālām tīrīšanām. Un vēl viens svarīgs aspekts: liekot uzsvaru tieši uz Zinātņu akadēmijas ekonomikas institūtu, tātad centrālo Maskavas iestādi, saprotams, ka vēl vairāk būs ierobežota nacionālo republiku patstāvīga pētniecība.

Lasītāju vēstules

SIBIRIJĀ SACERĒTAS LĪGO NAKTS ATMIŅAS

Dziesmiņas autors ir vācu izcelsmes rīdzinieks Klaus Boehms. Viņš ir Rīgas vācu korporācijas Rubonia loceklis. Tautu komeršā Heidelbergā 1980. gadā viņš savu gara bērnu,, iedevis ieskatam kādam latviešu paziņam.

LĪGO NAKTS

Lai gan dzīve ripo aši
un mēs uzdzīvojam braši,
visā gadā nav neviena
puslīdz tā kā Jāņu diena.
Visās malās dzied un līgo,
Čaklās saiminieces rīko:
tērē pat no labās zortes
kviešu miltus un cep tortes,
gādā, uz ko prāts vien nesas,
pīrādziņus, medniekdesas,
saimnieko ar gudru ziņu,
brūvē stipru alutiņu,
jo pēc šņabja iet uz krogu,
tas ir naudu mest pa logu...
Meitas darba rosmē svīst,
Maigi Jāņu lietus līst.
Pilsētnieki brauc ar jaukiem
noskaņojumiem uz laukiem,
uzpucējās smukas skuķes,
sprauž pie krūtīm raibas puķes.
Jāņi, zin, ir svētki jauki:
visur viesi brauc un draugi,
kārtīgi grib nolīgot,
dejot, dzert un uzdzīvot.
Līgo naktī atskan dziesmas,
ugunskurs spīd sārtās liesmās.
Brašie ugunsdzēsēji
uzstājas kā pūtēji,
vecās meitas stiepj tiem līdz
tā ka logu rūtis trīc.
Kavalieri brūtes zvejo,
apķer viduci un dejo,
un kad rītā gaiļi dzied,
tik uz mājām taisās iet.
Jaunie ļaudis slēpjas dūmos
meklē izdevību krūmos,
un kad mēness spīd aiz kūts,
puikas prasa: ,,Nāc pie krūts!''
Meičas pretojas un sten,
bet šie droši velnu dzen,
kamēr taures maršu pūš,
puikas skuķes sienā grūž —
tikai zvaigznes liecinieki.
Un pēc brīža grēcinieki
atgriežas, par to nav baidu,
Vēl ar nevainīgu smaidu.
Lai gan tikumība cieta,
mīla — tā ir laba lieta!
Lēnītēm uz rīta pusi
Jāņu dārzā paliek klusi.
Tur aiz būdas rij ar mieru
Krancis baltō Jāņu sieru.
Visur apkārt — lielas bēdas! —
Zaļumos ir svētku pēdas:
alus kausu drumstalas
kaudzēs visās ceļmalās.
Bet to visu neminēsim,
nākošgadu nosvinēsim
tikpat priecīgi un jauki!
Urā Jāņi — līgo lauki!

Klaus Boehms piebildis, ka vārsmas sacerētas, domājot par laimīgām dienām dzimtenē 1952. gadā Sibirijā, atrodoties gūstekņu nometnē. Tad vēl nezinājuši, kāds liktenis izsūtītos sagaida.

K. Kļaviņš Toronto.

LATVIEŠU KULTŪRAS DIŽVĪRI

Es varu iedomāties, kā klaida profesori spieda rokas un smaidīja, satiekoties 14. jūnijā Montrealā ar Rīgas viesiem Arnoldu Klotiņu, Maksimu Duhanovu, Henrichu Strodu un Viktoru Hausmani. Ciemiņi, draugi, latviešu kultūras cēlāji! Heinrichs Strods — palīdzēs pētīt baltiešu kultūras lietas! Kāds prieks sastrādāties un sadraudzēties ar tādiem dižlatviešiem!

Diemžēl izlasīju Informācijas biroja paziņojumu. Tad prātā nāca čigānu izteiciens: ,,Es tev čurāšu acīs, bet tu saki, ka tas svētais ūdens.'' Ir gan sakarnieki ,,iznesuši cauri'' mūsu gudros. Paldies Dievam, ka neesmu latviešu profesors un kāds Heinrichs Strods vai Viktors Hausmanis. Mani Montrealā nepiemuļķos.

Ed. Freimanis Edmontonā.

ATCERĒSIMIES LIDIJU DOROŅINU

Piemini Lidiju Doroņinu, jo nu jau pagājis gads, kopš viņa nīkst cietuma tumsā patiesības meklēšanas dēļ.

Kad Padomju savienība ieņēma Latviju, Lidija palīdzēja latviešu brīvības cīnītājiem, kas slēpās mežos. Tāpēc viņu 1948. gadā apcietināja un nosūtīja uz darba nometni Urālos.

Pēc 11 gadiem Lidija 1959. gadā atgriezās Latvijā, bet jau 1970. gadā to apcietināja no jauna. Šoreiz viņai piesprieda 2 ar pus gadus cietumā — par Solžeņicina darba pārrakstīšanu un izplatīšanu.

1983. gada 12. augustā Lidiju pēc 8 mēnešu izmeklēšanas notiesāja trešo reizi — uz 5 gadiem spaidu darbu nometnē un 3 gadiem izsūtījumā, apvainojot to ,,valsts noziegumā''. Viņas adrese ir: 431200 Mordovskoje ASSR, Tengusjevskij raj. pos. BARASJEVO, utjr. ŽH-385-3-4, Lidija Lasmane-Doroņina. Raksti viņai vai nometnes vadībai.

Antons Ezers Vācijā.

Grāmata par Latviju

Latvia in the Wars of the 20th Century. Visvaldis Mangulis, Cognition Books apgāds,1983.

Mums nav daudz viegli lasāmu, bet tomēr ļoti informātīvu grāmatu par Latviju angļu valodā, tādēļ jāpriecājas par katru papildinājumu. Uz grāmatas vāka ir tikai saīsināts grāmatas nosaukums **LATVIA** ar latvisku ornamentu. To ieraugot, pirmajā brīdī var gadīties maza nesaprašanās, vai nav iznākusi ilgi sludinātā un gaidītā, bet vēl neiespiestā mākslinieciskā grāmata ar tādu pašu nosaukumu. Grāmatu atverot, tūliņ gan var ievērot atšķirību, ka, atskaitot 12 kartes, tās 228 lappusēs nekādu citu attēlu nav. Varbūt ka tas ir informātīvā ziņā neliels trūkums, tomēr jāatzīst, ka būtu bijis ļoti grūti daudziem no grāmatas pirmajā pusē apskatītiem tematiem sameklēt attiecīgus piemērus attēlos; arī lielāka skaita attēlu iespiešana būtu ievērojami sadārdzinājusi grāmatas mēreno cenu.

Autoram ir izdevies populārā Reader's Digest žurnāla stilā 10 nodaļās konspektīvi aprakstīt Latvijas vēsturi. Pirmās divas nodaļas veltītas senākai vēsturei, kur astoņās lappusēs ir ļoti īsi pieminēti daži latviešiem svarīgākie notikumi, beidzot ar 1905. gada revolūciju. Turpretim Pirmais pasaules karš aprakstīts trīs nodaļās, kam vēl jāpieskaita nodaļa par Latvijas atbrīvošanas cīņām. Neatkarīgai Latvijai atsevišķi ir veltīta tikai viena nodaļa ar 12 lappusēm, bet Otram pasaules karam divas daudz garākas nodaļas. Beidzamajā nodaļā ir ziņas par okupēto Latviju kopš 1945. gada maija. Kā to pierāda tiem veltīto nodaļu pārsvars un kā tas pieminēts arī virsraksta papildinājumā, grāmatā visīsāk aprakstīti abu pasaules karu periodi, it sevišķi par cīņām no 1941. gada jūlija līdz 1945. gada maijam.

Satura dziļuma ziņā grāmatu nevar gluži salīdzināt ar mūsu profesionālo vēsturnieku, kā Dr. Edgara Andersona un citu kapitāldarbiem, tomēr grāmata labi iederas populārzinātniskai informācijai kā mūsu jauniešiem, tā arī dāvināšanai sveštautiešu kaimiņiem un darba biedriem. Arī viens otrs vecāks latviešu lasītājs, kas īsti neprot pareizā angļu valodā izskaidrot Latvijas vēsturi, grāmatā atradīs sev ievērojamu palīgu. Var manīt, ka autors ir rūpīgi piestrādājis, lai tulkojumi no latviešu valodas būtu iespējami pareizi. Tā rezultātā arī drukas kļūdas tikpat kā nevar ievērot. Dažuviet gan varētu diskutēt ar autora izvēli, plašāk iztirzājot dažus blakus apstākļus, bet ātri pārskrejot pāri svarīgākiem tematiem no pašu latviešu viedokļa. Trūkst arī jaunākās informācijas, sākot ar 1980. gadu, kas būtu papildināma, ja noieta pēc grāmatu vajadzētu iespiest otrā izdevumā, varbūt brošētā versijā. Šādus dažus iedomātus vai pieciešamus trūkumus vairāk nekā atsveŗ sveštautiešiem domātie iespaidīgie ievadvārdi un parocīgā latvisko vārdu izrunas pamācība, kā arī plašās vēres un rūpīgi sakārtotais indekss grāmatas beigās.

Ceram par jauno autoru dzirdēt arī turpmāk nākotnē. Mums ir ne vien jauno autoru trūkums, bet daļa no tiem savus darbus ir veltījuši latviešiem maznozīmīgiem tematiem. Ne tā to ir darījis Visvaldis Mangulis, kas ne vien spēj publicēties angliski, bet labi pārzina arī latviešu valodu. Tajā viņš par savām kauju gaitām Korejā kā jauniesaukts ASV desantjūrnieku kaprālis ir sarakstījis interesantu stāstu jaunpublicējamai Daugavas Vanagu Centrālās valdes apgāda grāmatai Latviešu karavīrs pēc Otrā pasaules kara.

Rez. plkv. Vilmārs Kukainis

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

Hamiltonas deju kopa Vainadziņš — Sarma Dindzāne, Atis Alksnis, Anita Jēgere, Ernests Magrics, Rasma Suškova, Leons Jēgeris, Kristīne Pavilsone un Mārtiņš Keršteins vēlētos būt klāt lielajos svētkos Minsterē. **Foto J. Liģers.**

Atraitņa nedienas

Jauna G. Griezes luga DVTK

Ejot iepriekšējos gados nosprausto ceļu, Daugavas Vanagu Teātris Kanadā (DVTK) arī šā gada rudenī iestudēs jaunu lugu, kuŗas pirmizrāde notiks Ontario Daudzkultūru Teātŗu Apvienības 13. festivālā Toronto. DVTK šai festivālā spēlēs svētdien, 11. novembrī.

Pēdējos divos festivālos DVTK izcēlies ar izrāžu kvalitāti. Luga ,,Bez šaubām?'' 1982. gadā ieguva pirmo vietu, bet ,,Spāniešu muša'' 1983. gadā — otro vietu starp cittautu ansambļiem. Abas lugas izrādītas Gunāra Vērenieka režijā, kuŗš 1982. gadā arī godalgots kā festivāla labākais režisors.

Šāgada rudens repertuāram izvēlētā luga ir Gunāra Griezes ,,Atraitņa nedienas'', kuŗa kā īsluga ir jau godalgota lugu sacensībā, bet tagad pārstrādāta 3 cēlienu, pilna garuma skatuves darbā. Autors devis DVTK lugas pirmuzveduma tiesības, līdz ar to novērtējot arī rež. Gunāra Vērenieka un ansambļa spējas.

Gunāra Griezes lugas skatītājiem nav svešas. Pazīstamākās no tām ir ,,Te runā stariņš'' (DVTK) un ,,Bez siltām vakariņām'' (ALT Vašingtonas ansamblis). Pēc vairāku gadu atstarpes autors mums sniedz ,,Atraitņa nedienas'' — komēdiju, kuŗas darbība notiek mūsu pašu vidē. Šis darbs, šķiet, ierindosies starp Griezes labākiem, varbūt izkonkurējot ,,Stariņu'' — viņa populārāko un visvairāk izrādīto lugu.

Gunārs Vērenieks atsāks mēģinājumus jaunajai lugai š.g. septembrī. Lasīšanas mēģinājumos 12. un 13. maijā komplektēts šāds ansamblis: Laila Gaidule, Ieva Lercha, Liene Martinsone, Vija Vare, Juris Freijs,Andris Leja, Valdis Mārtinsons, Arnolds Putniņš.

Dekorātīvo ietērpu gatavos Valdis Vare, bet tērpus saskaņos Laila Gaidule.

Šajā darbības gadā DVTK vēl nebija iespējams pāriet uz divu lugu gadā sistēmu, taču ir cerības šo nodomu īstenot 1985. gadā, kad paredzēts viens iestudējums — latviešu autora, otrs — kanadiešu autora tulkojums. Režisors Gunāri Gunārs Vērenieks un Skaidrīte Leja. Tā DVTK cer ne tikai sniegt vairāk lugu skatītājiem, bet arī nodarbināt un iesaistīt jaunus, talantīgus aktieŗus.

Protams, teātŗa turpmākā darbība ir atkarīga arī no latviešu skatītāja, bez kuŗa, protams, par latviešu teātri nav runas. Vietējie Toronto latvieši gan labi apmeklē paretās viesizrādes, taču DVTK izrādēs zāles paliek pustukšas, lai gan varētu apgalvot, ka DVTK ir pašlaik vitālākā teātŗa vienība Ziemeļamerikā. Vairāk nekā 30 gadu regulārā darbā tas sasniedzis respektējamu izrāžu līmeni.

J. F.

LATVIA

IN THE WARS OF THE 20th CENTURY

by Visvaldis Mangulis

A history of Latvians in World War I, in the Bolshevik Revolution, in World War II, and in the present resistance to the Soviets.

The hardcover book contains 228 pages, including 12 maps.

ISBN 0-912881-00-3. Library of Congress No. 83-071327.

Mail to: Cognition Books, P.O. Box 329, Princeton Junction, NJ 08550.
Please send me _____ copies of *Latvia in the Wars of the 20th Century*,
@ $19.50 per book ..... _____
Postage and handling, $1.50 for one book,
50¢ for each additional book ..... _____
N.J. residents please add 6% sales tax ..... _____
Total amount enclosed: _____
Name: _____
Address: _____
City: _____ State: _____ Zip: _____

Kaldeja Aruma
LUGAS
Raita darbība, humors, dziesmas – Dzilnas izd.
Trejdevitais vilnis
senu dienu ainas skatos un dziesmās, I-cēl. $ 4.00
Godalgota ASV Doug. Van. īsļugu sacensībā - 1983.
Miglas kalna dzirnas
jaun. luga 4 ainās (04) - 3.50
Tracis Zvejniekciemā
dziesmu spēle, I cēl. 2.00
Sena dziesma - 3 cēl. 3.00
Grāmatnīcās vai J. BALKS,
6065. N. Westnedge Ave.
Kalamazoo, MI. 49007. U.S.A.

Jānis Tanks

Jāņos

Lai gaišās liesmās vēji uzpūš sveķu malku
un dzirkstis uznes augstu debesīs,
Kā toreiz, kad tās lidoja pār Rīgu, Valku...
Kas tagad tik daudz malkas sanesīs?

Kas spētu kurināt tik lielas gaišas liesmas,
lai apgaismotu tās to tumšo Jāņu nakti,
kur noklusušas visas Līgo dziesmas
un baigām ēnām pilni visi kakti?

Nu liec vien vainagu uz savas sirmās galvas,
lai smaržo Jāņu zāles, svešā zemē plūktas,
tās lēnprātīgi saņem nu kā savas balvas,
bet senās dienas aizmirsti, tās nenāks vairs
ne lūgtas.

Lai tava gurdā roka ceļ pilnu alus kausu,
kā tālu gājis ceļinieks ar plaukstu veldzē
slāpes
un izdzer to kā indes trauku sausu,
Lai aizskalotu ilgu gadu slāpes.

Jānis Širmanis

Alberta Cilpas piedzīvojumi

Copyright by Jānis Širmanis

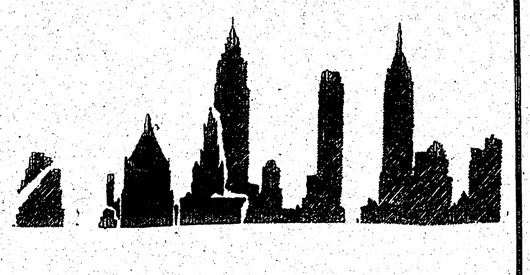

(42. turpinājums)

»Taciņa pa terasi lejā, trešajā šķērsielā divi bloki pa kreisi,« saimniece nobēra kā pamatskolniece dzejoļa pantiņu pie Ziemsvētku eglītes.

»Pateicos! Ļoti, ļoti pateicos,« vēl tēloju bankrotējušu ubagu.

Telegrafa kantora kasieris prasīja kādu pierādījumu, ka tiešām esmu Alberts Siaielpiei. Biju gatavs zvērēt, bet ar to nepietika.

»Varbūt jums ir auto braukšanas atļauja?«

»Nav,« man apnika skrandaina cilvēka pazemība. Lepni pacēlu galvu un teicu:

»Piezvaniet policijas priekšniekam. Viņš mani pazīst. Un ja ar pazīšanu vēl nepietiek, viņš uzrādīs manu roku un kāju nospiedumus . . .«

»Labi,« ierēdnis nu laikam sajuta pret mani zināmu respektu. »Pateicos par padomu,« viņš teica un pievērsās tālrunim.

Divu minūšu laikā pieci simti jau čaukstēja manā kabatā, un es apņēmos turpmāk arī Valridas policijas šefam sūtīt Ziemsvētku kartiņu.

Pieci simti ļoti ievērojami pacēla manu pašapziņu.

»Saīsini kūlu uz pakauša un krietni izmazgā. Kamēr žūst, varēsi bārdu skalpēt,« teicu bārddzinim.

»Kungs, galvas mazgāšana maksā pusotra dolara,« bārddzinis aizdomīgi noskatījās uz manām spurainām krekla piedurknēm.

»Vai es to apšaubu?« neaicināts apsēdos uz krēsla un lēnām pārskaitīju steigā saņemto naudu.

Šī nodarbība man lieliski palīdzēja. To atkārtoju arī apģērbu veikalā. Ar mazu variāciju. Tur neskaitīju. Pietika ar naudas pārlikšanu no vienas kabatas otrā, lai divi vīri veikli apkalpotu skrandaini.

Pasaule tiešām tā iekārtota, ka pusstundas laikā daudz kas var mainīties. Veikala īpašnieks atvadoties sniedza roku Albertam Cilpam, jo nu tam bija labs uzvalks, balts krekls, spožas kurpes, moderna kakla saite un glīta ceļotāju rokas soma.

»Vai es vēl kaut kā varu jums pakalpot?« viņš kusa aiz laipnības.

»Jā! Gandrīz aizmirsu pašu svarīgāko. Man vajadzīga biļete braucienam ar lidmašīnu uz Filadelfiju. Varbūt to varētu pa tālruni nokārtot?«

»Droši!« tirgotājs man sita uz pleca. Kā brālim.

Pēlaunadzī izdomātais darba plāns līdz saulrietam bija godam veikts. Lēnām kāpu pa terasi atpakaļ uz savu mītni vistu mājas bēniņos.

Kūlerta kundze neparasti strauji piecēlās no šūpuļkrēsla.

»Ak . . . tas esat jūs? Mister . . . Albert . . .« viņa nepaguva noslēpt pārsteigumu. Skrandainis pārvērties par džentlmeni. To viņa gan man neteica, bet nebija arī vajadzīgs. Pazīstu sievietes. Kūlerta kundze vairs neskaitīja dzejoļa pantiņu pie Ziemsvētku eglītes.

»Ser, jūs taču neuzdrošināsities ar labu uzvalku nakti pavadīt siena gružos?« viņa likās norūpējusies.

Uzdrošinājos. Viesistabas piedāvājums nāca par vēlu. Septiņas dienas par vēlu.

Nākamajā rītā biju pateicīgs gailim par agro modināšanu. Tā ieguvu drusku laika zīlēšanai, kāpēc radiniece tik steidzīgi aicina mani uz Filadelfiju? Kā gan nabaga vieglprātīgais Alberts varētu palīdzēt bagātai, prātīgai Luizei?

III

Džeka darba istabā mani sagaidīja nevis vecais radinieks, bet Luize.

»Kas ar Džeku?« bažīgi jautāju. Luizes melnais tērps nevēstīja nekā laba.

»Džeka vairs nav . . . Auto katastrofa . . .« Luizes prietni pūderētos vaigus vagoja asaru straumītes, »un viņa pēdējie vārdi bija mudinājums saukt tevi, ja palīdzība vajadzīga. Viņš ticēja, ka tu esi neparasti spējīgs. Tu ieradies Amerikā ar caurām pazolēm, tomēr itin drīz prasīji padomu, kur noguldīt naudu, kādas akcijas iegādāties. Džeks neatcerējās vēl kādu citu, kas būtu guvis tik ātras sekmes. Esmu tev ļoti pateicīga par drīzo ierašanos. No Čikāgas man atbildēja, tu esot aizbraucis kalnos, dzīvojot savā jaunajā īpašumā. Vai tu tagad varēsi te palikt?«

Atcerējos savu nodomu meklēt sievu, kas spētu mani noturēt mājā kaut kur Čikāgas zālainākā stūrī, bet Luizes asaras atmiekšķēja manu cieto apņemšanos.

»Palikšu,« es pamāju, »ja varu būt noderīgs.«

»Noderīgs?« Luizei no jauna paspruka asaras. »Man nav neviena īsta balsta.«

»Luize, tev taču ir meita!«

»Merija dejo, znots mūziķis. Mākslinieki. Tie nesaprot, kāpēc es te plosos. Divi mēneši pagājuši, kopš Džeka vairs nav, bet neesmu atradusi neviena, kam drīkstētu pilnīgi uzticēties. Varbūt būs jāiet pie tiesas . . . «

»Par ko?« kļuvu uzmanīgs.

»Tas ir garš un grūts stāsts,« Luize nopūtās. »Vispirms parādīšu tavu istabu. Paēdīsim vakariņas un tad parunāsimies.«

Gaidīju, vai mani atkal vedīs uz piekto stāvu. Nē! Luize man piešķīra istabu tikai dažus soļus no nelaiķa kabineta. Un tas nu nozīmēja, ka esmu tiešām atzīts par uzticības personu, kaut gan nebiju ne bagātāks, ne gudrāks kā tad, kad atstāju Filadelfiju, lai mēģinātu Čikāgā laimi notvert. Bet tādas lietas mainīgajā pasaulē notiek. Ne tikai ar Luizi. Ar mani tāpat. Kad pazemes strauts mani izmeta no pieplūdušās alas, domāju, ka ūdeni vairs negribēšu redzēt, bet nu ar prieku ieslīdēju sestās istabas baltajā vannā. Tā tas mainīgajā pasaulē notiek.

Pēc vakariņām Luize atkal mani sagaidīja Džeka darba istabā. Šķirstīja grāmatas, pacilāja vienu, otru, trešu.

»Tu laikam zini, ka rēķini un saimniecības lietas man pilnīgi svešas?« Luize gurdi apsēdās.

»Nē, to gan nezinu,« godīgi atzinos. »Toreiz, kad te dzīvoju, iepazinos tikai ar viesnīcas virtuvi.«

»Žēl,« vecā kundze nopūtās. »Tava aiziešana bija kļūda. Džeks to vēlāk nožēloja. Tālredzīgs cilvēks. Viņš laikam paredzēja, ka tu būtu varējis man novērst daudz uztraukumu un nepatikšanu. Paklausies, kas te notika! Pāris nedēļu pēc Džeka bērēm pie manis ieradās Biedrības pārstāvis un apjautājās, kad es maksāšot Džeka parādu. Albert, tu vari iedomāties, ka pat zemes trīce mani vairāk neuztrauktu. Džeks un parāds? Neiespējami! Bet tas vīrs uzrādīja Džeka parakstītu dokumentu, kurā viņš apliecina, ka pēc kādas tur loterijas Biedrības kasē konstatēts iztrūkums un Džeks to apsolās samaksāt.«

»Cik?«

Luize nolieca galvu:

»Divpadsmit tūkstošu . . . «

»Vai Džeks pēdējā laikā stipri lietoja viskiju?«

»Nemaz!«

»Bet skaidrā prātā viņš taču neparakstītu tik vieglprātīgu solījumu!«

(Turpinājums sekos)

Izcils rakstu krājums

Šoruden iznāks Latvijas Universitātei un Konservātorijai veltīts rakstu krājums (1919-1984), ko sagatavojusi Latviešu Akadēmisko Mācībspēku un Zinātnieku apvienība. Krājums aptvers apm. 340 lpp. ar 29 trimdas autoru rakstiem, pāri par 60 tabulām un daudziem attēliem.

Pirmās četras nodaļas vienkopus sniedz koncentrētas ,viegli pārskatāmas ziņas par LU vispār un tās 12 fakultātēm, Lauksaimniecības akadēmiju un Latvijas Konservātoriju (vadība, mācībspēki, institūti, nodaļas, studiju gaita, studenti, sasniegumi). Raksturota situācija tagadējās okupācijas laikā. Tālākajās nodaļās raksti par latviešu augstāko izglītību un zinātnisko pētniecību Rietumu zemēs un apceres vēsturē, valodniecībā, filozofijā, psiholoģijā, matemātikā, ģeoloģijā, ķīmijā (M. Straumaņa un B. Jirgensona zinātnisko publikāciju bibliografijas), inženierzinātnēs. Seko piecu autoru apskati par pētījumiem svarīgajās latvietības uzturēšanas problēmās ASV, Kanadā, dzimtenē. Beigās ir ziņas par krājuma autoriem, izdevēju un personu rādītājs.

Autori: B. Ābers, E. Andersons, V. Bērziņa-Baltiņa, J. Dreifelds, A. Dreimanis, E. Dunsdorfs, A. Goldiņa, N. Jerums, B. Jirgensons, K. Kazerovskis, P. Kundziņš, K. Lapiņš, E. Leimanis, J. Lielmežs (red.), R. Markus, S. Miezīte, V. Nollendorfs, P. Norvilis (red.), A. Ozoliņš, G. Plostniece, J. Popelis, H. Radziņa, M. Roze, J. Siliņš, A. Skreja, M. Straumanis, A. Šturms (red), H. Tichovskis, I. Zivers Preisa. Dati sniegti pēc LU, JLA, LK un citiem autentiskiem avotiem, ievērojot arī trimdā līdz šim publicētos materiālus.

Lai iegūtu līdzekļus un noskaidrotu iespiežamo eksemplāru skaitu, kas būs ierobežots, bija nepieciešama subskripcija. Interesenti savus eksemplārus vēl var pieteikt, iesūtot $10-15 B. Epermanim: 4-A Belton Court, Babylon, NY 11702. USA. Krājums tirgū maksās ap $24 (ASV), subskr. $4 lētāk.

Kā zināms, šo krājumu gatavojām kopš vairākiem gadiem, gan uzkrājot līdzekļus, gan meklēdami attēlus un veidojot saturu. Vēsturnieks prof. Edgars Andersons savā atsauksmē par krājumu raksta: „Ne trimdā, ne okupētajā Latvijā mums līdzīga izdevuma nav." — „Krājuma autori garantē krājuma augstu līmeni" — saka ķīmijas prof. Dr. Uldis Bluķis. Bioloģijas un medicīnisko zinātņu prof. Dr. Jānis Kļaviņš raksta: „Šī informācija noderēs gan kā vēsturiska dokumentācija, gan arī kā mudinājums jaunajām paaudzēm veidot nacionāli akadēmisku kultūru."

Marta Alauksta

Varoņu piemiņas dienā

Mūsu gadu simtenis bagāts ar kaŗiem, kur piedalījās arī varonīgie latviešu kaŗavīri, lai aizstāvētu savu zemi, cīnoties kopā gan ar krieviem, gan vāciešiem. Pieminēsim latviešu strēlniekus, kas ar savu izcilo varonību aiznesa latviešu vārdu tālu pasaulē. Pat vācieši, kas sevi uzskatīja par labākajiem kaŗotājiem pasaulē, latviešus — savus ienaidniekus — ierindoja otrā vietā, tūlīt aiz sevis.

Pēc strēlniekiem nāca kalpakieši, kas kaŗoja par brīvu Latviju. Nākošā paaudze deva slavenos leģionārus, kas cīnījās pret lielo krievu pārspēku, sīvi cīnījās par katru pēdu Latvijas zemes. Viņi palika neuzvarēti, tikai Vācijai kapitulējot, bija spiesti nolikt ieročus. 22. jūnijs brīvajā Latvijā bija varoņu piemiņas diena. Pieminēsim un pateiksimies viņiem — kritušajiem un dzīvajiem. Saka, ka tauta, kas aizmirst un negodina savus varoņus, nav arī brīvības vērta.

Kad atceros šo diženo laikmetu, atmiņā ataust baigās dienas pēc Pirmā pasaules kaŗa. Rīgā toreiz valdīja pilnīgs sajukums, nedrošība un neziņa. Bet latviešiem bija apņēmīgi vīri ar Kārli Ulmani priekšgalā, kas šajā chaosā uzdrīkstējās pasludināt Latvijas neatkarību. Vajadzēja kaŗaspēka, kas jauno valsti sargātu. Radās drošsirdīgi vīri, kas bez vilcināšanās brīvprātīgi stājās jaunās valdības sargos. Viņu nebija daudz, tikai daži simti, bet viņi bija gatavi ziedot savu dzīvību par brīvu Latviju, jo viņus spārnoja viena vienīga doma un vēlme — pašiem sava valsts!

Tauta vēl bija pasīva, neziņā, nogaidoša. No šiem pirmajiem brīvprātīgiem radās leģendārais Kalpaka bataljons. Viņu vadonis bija pulkvedis Oskars Kalpaks, kuŗš jau cara armijā bija izcils virsnieks, par varonību un kaujas nopelniem apbalvots ar daudziem ordeņiem un zelta zobenu. Kalpaks gribēja tikt pie latviešu strēlniekiem, bet krievu priekšniecība neatlaida, jo pašiem bija vajadzīgs tik spējīgs virsnieks. Tāpēc Latvijas sākumā Kalpaks bija maz pazīstams. Nelielais kaŗotāju pulks atstāja Rīgu un atkāpās tālu Kurzemē, tur Kalpaks papildināja savus spēkus. Martā viņš sāka uzbrukumu, apturot un spiežot lieliniekus atpakaļ. Bet tai pašā marta mēnesī, tikko uzvara bija sākusies, Kalpaks, kas visas kaujas bija izgājis bez neviena ievainojuma, krita pārpratuma kaujā pie Skrundas Airītēm. Viņa bēres Liepājā izvērtās par tautas manifestāciju, kas valdībai deva jaunus piekritējus un atbalstītājus. Bet viņa kaŗavīri frontē neapstājās — tie devās uz priekšu ar kaujām un ar uzvarām. Kalpaks bija pratis savus kaŗavīrus saliedēt nedalāmā vienībā un iedvest tiem savu garu. 23. maijā 1919. gadā kalpakieši, sarkanbaltsarkanam karogam priekšā plīvojot, iesoļoja Rīgā, tautas gaviļu saņemti. Nepilnos piecos lielinieku valdīšanas mēnešos Rīgas iedzīvotāji bija novesti badā. Tanī laikā Rīgā bada nāvē bija miruši pāri par astoņiem tūkstošiem cilvēku. Pieminēsim šodien mūsu varoņus. Gaidīsim nākotnē citu paaudzi, kas Latviju iztīrīs no svešiem iebrucējiem, pavērs tai atkal brīvības vārtus, piešķirs latvju tautai gaišākas dienas un no tumsas iecels saulītē, kad pār Latvijas pilsētām un ārēm priecīgi plīvos sarkanbaltsarkanie karogi.

Lūgsim par to Dievu.

Svešumā mums neklājas slikti, bet cilvēks nedzīvo no maizes vien, mēs nevaram aizmirst dzimteni un skaistos, laimīgos gadusbrīvajā Latvijā. Nebūsim tie, kas saka: „Ubi bene, ibi patria", — kur man labi, tur ir mana tēvija.

Minsteres dziesmu dienu informācija

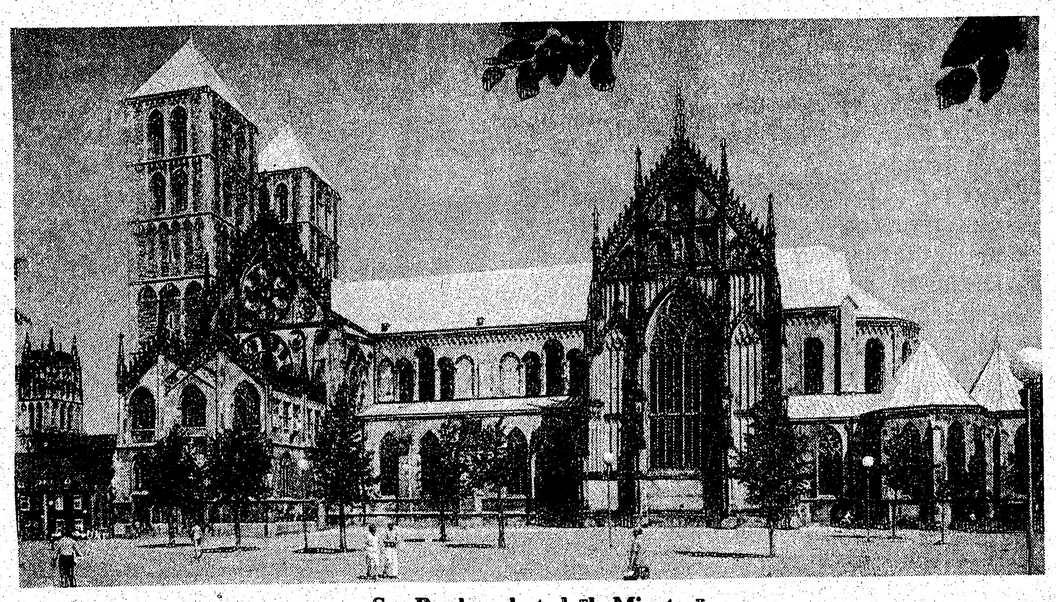

Sv. Paulusa katedrāle Minsterē

Apmešanās:

Kā iepriekš ziņots, Minsteres pilsētā un tuvākās priekšpilsētās visas apmešanās iespējas praktiski ir aizrunātas. Vēl ir iespējams dabūt viesnīcu istabas tuvējā pilsētā (25 min. vilciena brauciena attālumā). Tos, kas nav vēl pieteikušies un tomēr vēlas braukt, lūdzam rakstīt rīcības komitejai, vai zvanīt V. Bērziņai (49-251-211 719).

Visiem, arī aktīviem dalībniekiem, kas apmetas kopmītnēs — skolās, gultas veļa un segas **nav** jāņem līdz. Tās varēs saņemt pret 10.- DM mazgāšanas izdevumu atlīdzību. Dvieļi **jāņem** pašiem līdz.

Sarīkojumi:

Iepriekš izsludināto sarīkojumu laikos ir daži labojumi:

* Sprīdīša izrāde piektdien, 3. augustā sāksies pl. 14.00 (ne 10.00, kā kļūdaini iespiests ieejas karšu pasūtinājumā).
* „Tu esi Minsterē, mans draugs" otrdienas, 31. jūlija izrāde sāksies 21.30 (ne 21.00)
* „Tu esi Minsterē, mans draugs" piektdienas, 3. augusta, izrāde sāksies stundu pēc kopkoŗa koncerta beigām — apm. 22.30 (ne 21.00)
* Vilciens uz „dzelzs aizkaru" atiet plkst. 09.45 un atgriezīsies Minsterē ap pl. 21.00.

Dažādos blakus sarīkojumus, kongresus, satikšanās u.t.t. lūdzam steidzīgi pieteikt rīcības komitejai. Tos ievietosim dziesmu dienu „Avīzē" katras dienas pārskatam. Sludinājumus dziesmu dienu „Avīzei" lūdzu iesūtīt nekavējoties.

Pasūtinājumus balles vakara galdiņiem pieņems tikai Minsterē. Tas pats attiecas arī uz to biļešu pārdošanu (ieskaitot braucienu uz „dzelzs aizkaru"), kas nav izsludināti iepriekšpārdošanā.

Uzaicinājums rakstniekiem un dzejniekiem:

Tieši pēc literārā sarīkojuma Dzejnotikums Atmoda piektdien, 3. augustā, notiks Rakstnieku tirgus pl. 11.30. Te lūgti piedalīties visi latviešu rakstnieki un dzejnieki — jauni un veci. Katrs no viņiem šeit varēs sastapties ar saviem cienītājiem. Rakstnieki varēs parakstīt (un arī pārdot), un nolasīt savus jaunākos darbus, pārrunāt literāras problēmas — viss pēc pašu vēlēšanās. Pirmo reizi Dziesmu dienās būs šāda rakstnieku un klausītāju mijiedirbe. Lūdzam pieteikties pie rīcības komitejas locekļiem Juŗa un Zuzes Siliem, Junkerstrasse 18, 4400 Munster uz kopējām brokastīm — agrām pusdienām (viesiem nav iepriekš jāpiesakās).

Skaistais Papardes Zieds

Jāņa Širmaņa pasaka

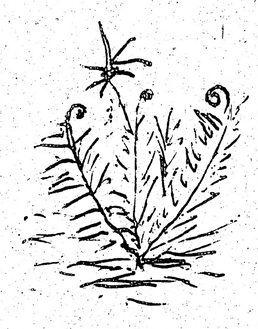

Jau no zēnības laika Ģirtam patika putni. Viņš gatavoja tiem būrīšus, mājiņas un barības pajumtes. Ziemas salā kaisīja putniem barību, vasaras jaukajās dienās ar tiem sasvilpās. Ja Ģirts prastu putnu valodu, viņš dzirdētu patīkamus vērtējumus:

„Labs cilvēks!"

No tāda nav jābaidās!"

Putni arī nebaidījās.

Ģirts to redzēja un priecājās, bet putnu valodu nemācījās. Viņš nenojauta, ka tā varētu būt vajadzīga.

Ilgāku laiku Ģirts mācījās Līgo dziesmas, Jāņu dziesmas, jo nevarēja aizmirst pagājušā gada līgošanu un apdziedāšanos. Dziesmu kaŗā meitieši pieveica puisiešus. Tiem dziesmu pietrūka.

„Šogad nepadosimies," Ģirts kūdīja draugus. Pats nēsāja kabatā mazu tautasdziesmu grāmatiņu. Vaļas brīžos to pašķirstīja un pūlējās kādu vēl nezināmu iegaumēt.

Līgo vakarā Ģirts devās uz Mežlīča noru. Viņš gribēja palīdzēt Jāņuguni sagatavot:

„Darvas muciņa tur jau ir, stabs arī. Nu tik stabs ar muciņu gaisā jāuzslien. Tas laikus jāpadara," viņš sev atgādināja.

Lai ceļu saīsinātu, Ģirts steidzās cauri meža stūrim un jautri dziedāja:

„Visas puķes uzziedēja,
Papardīte neziedēja;
Papardīte, gudriniece,
Tā zied Jāņu vakarā."

Vēl atbalss mežā nebija izskanējusi, kad Ģirts dzirdēja maigu balsi:

„Vai tu papardes ziedu meklē?"

Acis apkārt metis, Ģirts ieraudzīja turpat tekas malā, uz celma sievieti. Pāris soļu uz to pusi paspēris, Ģirts nodomāja:

„Neparasta skaistule, plīvurī ietinusies ar ūdensrožu vainagu galvā. Raudzīšu iepazīties."

Daiļavai viņš jautri atbildēja:

„Papardes zieds man vairs nav jāmeklē. Liekas, ka esmu to jau atradis. Vai es maldos?"

„Nē! Es esmu Papardes Zieds!"

„Nu tad sniedz man roku sveicienam un lūpas skūpstam."

„Ne tik viegli pie Papardes Zieda tikt," skaistule kāpās atpakaļ. „Noķer mani! Ja tu to varēsi, mēs abi būsim laimīgi. Ne tikai šonakt, bet vienmēr! Vai ķersi?"

Ģirts vēl bija jauns un stiprs puisis. Tam nebija šaubu, ka meža meiču — Papardes Ziedu skriešanās sacīkstēs pieveiks.

„Muļķis būtu, ja savu laimi neķertu," Ģirts strauji palēcās.

Papardes Zieds darīja tāpat. Veikli uz priekšu starp kokiem un krūmiem.

Ģirtam reizēm likās, ka Papardes Zieds jau ar roku satveŗams, reizēm gabaliņu priekšā.

„Kauns būtu sevi atzīt par zaudētāju," puisis kāpināja ātrumu, cik nu vakara krēsla to atļāva. Tā labu brīdi, kamēr pretī lidoja pūce.

„U—hu—ū—ū!" tā dobji iesaucās.

Ģirts šo saucienu dzirdēja, bet nelikās ne zinis. Tik slaidiem lēcieniem uz priekšu.

Pūce tūliņ apmeta nelielu loku, šāvās Ģirtam vēlreiz pretī un ar spārna galu kā plauku iecirta tam sejā.

Aiz pārsteiguma Ģirts paklupa un apmeta kūleni. Viņš gan ātri piecēlās, tomēr Papardes Zieda nekur vairs nemanīja, bet redzēja ko citu:

„Dūņezera krasts!" puisim drebuļi kā skudriņas tekāja pa muguru. „Vēl daži lēcieni uz priekšu, tad es būtu kādā atvarā iedrāzies, zem aizaugušā ezera sūnu vāka ticis. Pūce zināja, ka skaistule mani ved tur, no kurienes neviens dzīvs nav laukā iznācis."

Ezera krasta kroplainās priedītes galotnē klusi sēdēja pūce.

„Paldies tev! Simtu paldies! Divi simti!" Ģirts zemu paklanījās. Kā karalienes priekšā.

Intūrista pavadā pelēkajā Rīgā

Latviešu Jānis

Latviju atstāju 19 gadu vecumā. Dzimis un uzaudzis Vidzemes sīksaimnieka ģimenē ar ne visai lielu rocību, kara apstākļos Latvijas galvaspilsētu netiku skatījis. Dzimteni atstājot, vilciens cauri Rīgai izbrauca naktī, ka pat Daugavu nedabūju redzēt.

Dzīvojot Anglijā, man jau sen bija vēlēšanās aizbraukt uz Rīgu un satikt manus tuvākos radus, bet vienmēr radās kāds kavēklis. Tuvojoties pensijas gadiem un veselībai sākot klibot kā pašam, tā arī tuviniekiem Latvijā, beidzot nolēmu, ka vairs nav ko gaidīt un ir jābrauc.

Tā 1983. gadā pieteicos grupas braucienam uz Rīgu. Biju diezgan daudz dzirdējis no citiem par Latvijas brauciena grūtībām, tāpēc vienam pašam braukt, neprotot krievu valodu, man nebija nekādas patikas.

Skaistā augusta svētdienas rītā

rītā mēs salasījāmies Londonas lidostā norādītajā vietā. Kopā sanācām apm. 30 braucēju. Lielākā daļa latviešu izcelsmes; pārējā -- angļu un citu tautību ceļotājas. Grupas organizētājs mums visiem izsniedza lidojuma biļetes, krievu muitas deklarācijas lapas, kā arī palielus lipekļus ar pamatīgu uzrakstu *Latvija* ķiršbrūnā krāsā, ko mums ieteica uzlīmēt uz mūsu koferiem un citām somām, lai nepazūd.

Pēc bagāžas nodošanas drīz devāmies uz lidmašīnu. Tā bija krievu Airoflot satiksmes lidmašīna.

Tā sākās mūsu lidojums uz Rīgu caur Maskavu.

Ja apskatām uz kartes, tad lidojums uz Maskavu praktiski iet tieši pāri Rīgai apm. 850 km tālāk, bet, lai tiktu uz Rīgu, šis liekais ceļa gabals ir jāmēro divas reizes. Turp un atpakaļ. Cik gan vienkāršāk un ātrāk būtu bijis, ja „putns" būtu vispirms atpūties Rīgas lidostā un tad plivinājies tālāk uz Maskavu, Kas to, Dieviņ, dos! Visi ceļi stūrē cauri Maskavai, tīk vai netīk. Hanzas pilsēta Rīga nekādā ziņā nedrīkst aizēnot šīs pasaules pēdējās imperijas mētropoli — Maskavu.

Lidojums ilga apm. 3 1/2 stundas. Pusceļā mums deva pusdienas, kas bija tīri labas. Paēdis lūkoju izpildīt muitas deklarācijas lapu. Pirmais jautājums: kādi ieroči ir līdz un cik daudz municijas. Iešāvās prātā, ko viņi darītu, ja kādam līdz būtu pistole. Vai to, atpakaļ braucot, atdotu vai ne?

Tālāk bija jautājumi par zeltu, sudrabu un citām dārglietām. Kā vēlāk, ejot cauri muitai, izrādījās, šie bija svarīgi jautājumi, sevišķi dāmām, kam bija gredzeni vai citas rotas lietas.

Sekoja jautājums par naudu un kādā valūtā. Labāk uzdot vairāk nekā mazāk, jo tad, atpakaļ braucot, muitniekam būs labāks prāts, redzot, ka daudz naudas izdots.

Rubļus ir aizliegts ievest un izvest. Naudu var izmainīt lidostā vai viesnīcā. Oficiālais maiņas kurss ir ļoti neizdevīg: par £ 1,00 deva tikai 1 rubli un 12 kapeikas.

Visu laiku lidmašīna lidoja diezgan lielā augstumā virs mākoņiem, kādēļ uz zemes nekā nevarēja redzēt. Tuvojoties Maskavai, lidmašīna ātri zaudēja augstumu, un drīz bijām zem mākoņiem. Lejā varēja redzēt mežainu apkārtni, upes un ezerus. Drīz parādījās biežāk apdzīvotas vietas, un tad klāt arī lidlauks. Nekāds sevišķi lielais tas nelikās. Lidostas ēka ir moderna un lepna. To esot cēluši 1980.g. Maskavas olimpadai. Ejot pa gaļu gaiteni ar marmora grīdu, nonācām lejas stāva muitas un dokumentu kontroles telpā. Tur priekšā jau bija daudz ļaužu, kas stāvēja četrās biezās un gaļās rindās. Šeit mūs sameklēja un ar mums iepazinās Rīgas Intūrista nodaļas sūtītā mūsu grupas ceļvede Maija. Viņas uzdevums bija par mums gādāt visu mūsu viesošanās laiku Padomijā.

Savācām savas somas un sadalījāmies pa visām rindām, lai puslīdz vienādā laikā tiktu cauri. Lidostas pulkstenis rādīja jau 17.00 Man savējo vajadzēja pagriezt četras stundas uz priekšu, lai saskaņotu ar Maskavas laiku.

Rindas virzījās uz priekšu lēnāk nekā gliemezis. Dažreiz viena vai otra virkne aizķērās un ilgāku laiku nekustējās nemaz. Vēlāk dzirdēju, ka viens otrs esot aizturēts. Kāds it kā ar grāmatu saini. No mūsu grupas nevienam sevišķu grūtību nebija. Tuvojoties muitniekam, varēju redzēt, ka bieži aizkavēšanos radīja nepareizi vai nepilnīgi izpildītas deklarācijas. Tā man priekšā kāda vācu dāma nebija uzdevusi visus savus vērtīgos gredzenus un, lai atgriežoties tos gadījumā neatņemtu, viņai vajadzēja rakstīt jaunu muitas lapu.

Maskavas lidlaukā laikam ir vismodernākie bagā as kontroles aparādi. Lente ar uzlikto bagāžu slīd cauri aparātam, kas ierēdnim uz melnbalta ekrāna rāda katras somas priekšmetu kontūras. Tākā manās somās ierēdnis nekā aizdomīga nesaskatīja, tad man tās vaļā jātaisa nebija, un es ātri tiku cauri. Visi angļu svētdienas laikraksti manā rokas somā arī izgāja sveikā. Lipekļi ar vārdu Latvija uz somām palīdzēja grupai atkal ātri sapulcēties.

Pulkstenis rādīja jau pāri 19.00, kad atstājām Šeremetjeva lidostu, lai ar autobusu dotos uz hoteli pavadīt nakti Maskavā. Nu varējām vērot Sarkanās imperijas galvaspilsētu. Nekāds priecīgais skats jau neatklājās. Neskaitāmi vienveida daudzstāvu dzīvokļu bloki kā armijas kazarmas. Viss palēks un noplucis.

Sāka jau krēslot, kad sasniedzām centrā celto lielo un augsto Belgradas hoteli. Ātri paēdām vēlās vakariņas un devāmies pie miera, jo nākamā rītā bija agri jāceļas, lai dotos uz citu lidlauku lidojumam uz Rīgu.

Pirmdienas rītā Kremļa pulksteņi zvanīja sešas reizes, kad autobuss ar mūsu grupu atstāja viesnīcu. Rīta saules apspīdētā Maskava izskatījās mazliet pievilcīgāka nekā vakar. Brauciens ilga kādu stundu. Nekā interesanta nebija ko redzēt, tikai noplukušās krievu mājeles. Lidostas restorānā dabūjām brokastis: vārītas olas un krievu tēju vai kafiju. Kafija bija jādzeŗ melna, jo pienu nevarēja dabūt. Maskavā laikam ir pastāvīgs piena trūkums, jo pat viesnīcās to nevar dabūt.

(Turpinājums sekos)

Sastapšanās ar Šustinu

A. Šildes grāmatā Pasaules revolūcijas varā, kur labi dokumentēti Baigā gada notikumi, lasot vārdu Šustins, uzvandās atmiņas par satikšanos ar to.

Bez gaŗiem ievadiem, jāpiemin vieta, kur satikšanās notika. Rīgā, Gaisiņa ielā 3, bija ūtrupju nams. Bez ūtrupēm, kas notika reiz nedēļā, tirgoja arī komisijā nodotās un iepirktās mantas.

Vāciešiem repatriējoties, 1939. gada rudenī, viens no veikala līdzīpašniekiem un veikala vadītājs, abi baltvācieši, repatriējās. Palika viens īpašnieks E. K. Pārmaiņas ievirzīja mani veikala vadībā. Ar krievu ienākšanu tiku atstāts veikala vadībā. Īpašnieks E.K. paspēja pārkļūt robežai.

Laika sprīdī no repatriācijas līdz krievu ienākšanai 1940.gadā, bija liela rosme ar repatriantu atstāto mantu izpārdošanu. Starp citām mantām bija ienākusi viena lustra ar nocenojumu Ls 3,000. Cenas un apmēru dēļ, kad gaiss jau sabiezēja, lustra sagaidīja krievu ienākšanu. Veikalu nacionālizēja.

Kādu dienu veikalā ienāca divi pircēji, kuŗi ilgu laiku vēroja un pētīja lustru. Beidzot lūdza lustru rezervēt uz pāris dienām, kamēr priekšnieks varēs atnākt un apskatīt. Bet jau otrā rītā abi lustru aizrunātāji, kopā ar brūnā ādas mētelī ģērbtu biedru, ienāca veikalā. Darījuma noslēgšana prasīja tikai dažas minūtes. Lustra bija jānogādā uz mums visiem zināmo Stabu ielu — stūŗa māju, kur saņemsim samaksu.

Naudu iekasēt līdzi eksprešiem aizbrauca vecākais pārdevējs J.G. Pēc apmēram stundas J.G. zvanīja uz veikalu, prasot, ko darīt. viņam maksājot visu summu santimos. Vai ņemt pretim, jo tie esot par smagu pārvest ar publisko satiksmes līdzekli? Norādīju, lai ņem ormani un brauc taisnā ceļā uz bnku.

Otrs gadījums, kad satikos ar Šustinu, bija dažus mēnešus vēlāk. Šoreiz, jau veikalu iepazinis, Šustins ieradās viens pats. Izstaigājis veikala trīs stāvus un apskatījis visas mēbeles, viņš interesējās par kādu skapi. Izlikās diezgan neparasti, ka valsts veikalā sāk kaulēties par cenas pazemināšanu.

Tā kā skapis bija komisijā nodots, bez īpašnieka piekrišanas cenu pazemināt nedrīkstēja. Šustins uzstājās, lai zvana īpašniekam un prasa pazemājumu. Kad zvanīšana panākumus nedeva, Šustins prasīja, lai dodot telefonu viņam pašam runāt ar īpašnieku. Dzirdot pusi no sarunas, nopratu, ka īpašnieks nepievienojas pazemājumam, ja jāmaksā veikala procenti. Tad Šustins jautāja, vai viņš varētu privāti sarunāt. Līda ko to dzirdēju, nospiedu telefonu un saruna pārtrūka. Šustins pārliecās pār galdu un ar naidīgu skatu skatījās manī kādu pusminūti. Pēc tam apsviedās un, ne vārda neteicis, izmetās no veikala. Šustins vairāk veikalā neparādījās, bet mani izsauca uz galveno pārvaldi dot paskaidrojumu par incidentu. Tā dabūju zināt, ka man ir bijusi darīšana ar Šustinu.

Pēc notikuma, kad krievi jau bija padzīti, atskārtu, ka biju nevajadzīgi riskējis, aizstāvot veikala intereses. Domāju, ka tikai laika trūkums mani paglāba, jo incidents notika 1941.g. vēlā pavasarī.

R. Sals Toronto.

Skats uz Vecrīgu no viesnīcas 24. stāva.

Turaidas pils tornis un Gaujas leja.

Jaunatne dejās un tērpos meklē ierosmi rietumos.

Vanagu Kārlis

Trimdinieka piezīmes 131

Uz prezidenta Kenedija spārnoto mudi: ,,Neprasiet, ko tēvzeme var darīt jūsu labā, bet gan — ko jūs paši variet darīt tēvzemes labad?", nesen kāds runīgs politiķis deva vienkāršu recepti: „Maksājiet vairāk nodokļus!". Tā der arī mums. Ko mēs, trimdinieki, varam vairāk darīt cīņā par dzimtenes brīvību? — Ziedojiet vairāk līdzekļu! Pēdējo dzirdēsim atkal makten bieži, kad tiks iedzīvinātas jaunas ziedojumu vākšanas akcijas labiem un nepieciešamiem pasākumiem. Šī sleja nav tik plaša, lai varētu vārdu pa vārdam sakopot mūsu runas vīru pēdējos 3 gadus žilbinošos solījumus, ko gan visu mums dos Kalamazu Studiju centrs, ja tikai ziedosim tā uzcelšanai un uzturēšanai.

Tas būšot mūsu Otrai tautiskai atmodai, tur izaugšot mūsu jaunie Kronvaldi, Valdemāri, Raiņi, tur cīņai nobriedīšot nākošā vadības maiņa, u.t.t. Laikam tomēr visa šī bazūnēšana bija tikai propagandas saukļi naudas vākšanai, ja šī mūsu solītā ,,nacionālo vadoņu kaltuve" īstenībā izveidojās par latviskās vides mītni tuvējās amerikāņu kolledžas latviešu valodas kursu studentiem (tādi kreditu kursi taču pastāv vēl pie daudzām citām, augstvērtīgām universitātēm). Laikam taču nav sasniegti sludinātie solījumi, ja tagad atkal vajadzīga nauda citas, jaunas nākotnes nacionālo vadoņu kaldinātavas noorganizēšanai! Šoreiz gan atmesti toreizējie augstie toņi —, un necilā aicinājuma balss nu ir visai pieticīga: būtu labi (tā tas paskaidrots!), ja vadoņu skolā Minsterē izdotos gadā apmācīt kaut vai tikai piecus (5 no paredzētajiem 10 trimdas sabiedrības stipendiātiem) jaunus sabiedriskus darbiniekus, kas tad kāptu uz barikādēm! Naudas vācēji pie tam nepārliecina, kālab aizjūras lektoriem un kursantiem par sabiedrības naudu jābrauc vadoņu gudrības sniegt un smelties tieši Minsterē, ja nākotnes darba lauks — lielākas trimdinieku kolonijas — atrodas šinī krastā. (Arī mūsu cīņas ģenerālstabs savas gadskārtējas pārrunas ,,par cīņas aktīvizēšanu" notur tālāk prom no komandpunkta). Trūkst pārliecinātājas atbildes, kālab trimdas uzturētais, apsolītais ,,tautiskās atmodas centrs" Kalamazū nevarētu kādu gadu aizstāt studentu latvisko padzīvošanu ar vēstures un ,,tautas vadības" metodikas un stratēģijas mācībām; lai mūsu gramatikas, sintakses un literatūras zināšanu alcēji iekārto mājvietas savas(!) amerikāņu kolledžas savrupējā dormitorijā, ja vadoņu audzināšana mums tagad kļuvusi prioritāte. Nosaukumi izkārtnēm (Latviešu studiju centrs! Latviešu sabiedriskais institūts!) mums ir pievilcīgi un daudzsološi, tie runā uz mūsu sirdsapziņu: Palīdziet! Diemžēl, Minsteres projekts vairs neiedrošināsies atkārtot Kalamazu līdzekļu vākšanas akcijas saukļus par jauno Kronvaldu, Allunānu, Baronu utml. audzinātavu, bet tiklīdz iecerētais tā īsti neveicas, atrodam atkal jaunas idejas, kas atkal saistās ar dāldeņu vākšanu. Un tad mēs atkal parādām, ka aicinājumu atsaukties, lai latvietība svešajos krastos vēl ilgi pastāvētu, mūsu sirdis atsaucīgi uztvērušas! Katrs mēģinājums kautko tomēr māca...

* * *

Jaunais tautas vadoņu skološanas projekts Minsterē patiesībā ir kā kādas durvju eņģes, kas nemitīgi kustas, bet paliek uz vietas. No pārrunām pēdējā ALA konngresa kuluāros uzzinām, ka konservatīvajā Minsteres ,,vadoņu skolas" pirmmetā jau pirms gada par institūta kancleru toreiz bijis paredzēts prof. Dr. J. Peniķis. Interesanti, ka Dienvidkalifornijas DV Vēstneša maija izdevumā ir ziņa, ka Sanfrancisko latvju vēstures seminārā prof. J. Peniķis ,,atklājis jaunu Ameriku", protiviņš mācījis, ka Ulmaņa laikā minoritātes Latvijā bijušas apspiestas — pāri esot nodarīts vāciešiem jau saeimas laikā, vēlāk latvieši slikti apgājušies ar žīdiem!" Ja tas tā sludināts, tad mūsu vēstures iepotēšanai jaunajiem latviešiem šādā skatījumā trimdas kopība vis nepievienosies... Vai Vadoņu skolai Minsterē dabūsim 10 stipendiatus? Atkarāsies, cik atsaucīgas būs biedrību un draudžu kases un pensionāru naudas muķīši. Viens institūtnieks jau publiski piecies: ALA valdes loceklis (!) Kārlis Cerbulis paziņojis, ka vēlētos tur piedalīties, lai apmācītos ,,nacionālpolitiskos jautājumos". Ja pat ALA valdes loceklim tie vēl nav skaidri un tanīs jāskolojas, tad baltu patiesību vien rakstījis Dienvidkalifornijas latviešu redaktors K. Petrovskis, ka „līdz šim ALA vadība nodarbojas vairāk ar runāšanām un latviešu dalīšanu A un B grupās, atstājot nacionālās problēmas pēdējā vietā!" Redzi nu, kālab ALAi neveicas ar mūsu cīņas vadības iedzīvināšanu — trūkst tādu sabiedrisko darbinieku minimālzināšanu, ko par 1000 dol. mācības kursā kā ar karotīti tiem varētu ieliet jaunā Latviešu sabiedrisko zinātņu akadēmija Minsterē. Bez apmācītiem „diplomētiem" vadoņiem trimda pajuks... Bez vadonības nav domājama nedz trimdas kopība, nedz organizācija, bet par vadoni nevienu gan izmācīt nevar — tam jāizaug darbā!

* * * *

„Kas ir noticis ar mūsu" tautu un tās koru kultūru, bažīgi taujā trimdas komponists Imants Sakss. „Par trimdas dziesmu svētkiem laikrakstos lasām lūgumus, pieprasījumus pēc repertuāra maiņas, jo dziesmas ,,par grūtām un nav smukas"! Orķestris spēlē par stipru! Simfoniskā orķestŗa koncerti jāizbeidz, tos neapmeklē... Paliksim tad tikai pie tautas dejām un tautiskiem ēdieniem... Sestajos vispārējos dziesmu svētkos Rīgā, latviešu zemnieku tauta spēja un dziedāja pat J. Zālīša ,,Bikeri miroņu salā"! Šodien — par to vairs nevaram pat sapņot!".

I. Sakss nu nosviedis izaicinājuma cimdu mūsu koŗu spējām! Vērosim, vai 1988. g. ASV vispārējo dziesmu svētku virskoŗmeistars Melķis to pacels... Ar tautas dejām un tautiskiem ēdieniem dziesmu svētkos, kas tā kremt Imantu, vien jau neaiztiksim...

* * * *

Sv. Jāņa ev. lut. draudzes vokālais ansamblis diriģentes Brigitas Alkas-Dobeles vadībā dzied jau 5 gadus un ir iepriecinājis klausītājus ne tikai Toronto, bet arī ,,kaimiņos", ASV — Klīvlandē, Milvokos, Ņujorkā, Bafalo un citur. Attēlā pirmajā rindā no kr.: Rasma Caune, Dzidra Egle, Lilita Tanne, diriģente Brigita Alka-Dobele, Astrīda Ezergaile un Ženija Vītola; aizmugurē no kr.: Vija Murata, Vilma Vītola, Alberts Vītols, Pēteris Gaibišels, Melita Lapiņa, Jānis Barušs un Inese Dobele. Iztrūkst Alberts Vītols jr Foto J. Liģers.

Toronto Latviešu Centra jubilejas ballē satikās triju valžu priekšsēži: Valdis Liepiņš (pirmais), Harijs Jansons (pašreizējais) un Valdis Vāgners (otrs). Foto V. Plampe.

Tas jāatceras! Minsteres Latviešu dienu dalībniekiem, apmeklējot ,,Dzelzs aizkaru" komūnistu Paradīzes pierobežā un pašu acīm skatot šo cilvēces 20-tā gadsimta kauna traipu, jāatceras, ka šis ,,aizkars" — 1378 kilometrus jebšu 861 jūdžu gaŗais sociālisma cēlāju sprosta nocietinājums ir apbruņots ar 50.000 ložbērējiem. Tam viens vienīgs uzdevums: atturēt ,,laimīgos padomju ļaudis" īstenot savas brīvības alkas — nokļūt rietumos. Un kur tad nu klāt vēl neticamais ,,Berlīnes mūris"! Laimīgie rietumnieki!

* * * *

Šajā starpkontinentu raķešu laikmetā sairusi kādreizējā politiskā doktrīna, ka mūsu Baltijas valstis, pat visa Austrumeiropa, ir vajadzīgas ,,bufera jeb atvaires zemes" starp sociālistisko Padomiju un kapitāliskajiem rietumiem. Tagad, kad pierādījies, cik pārmērīgi dārgi Kremlim izmaksā šo atvairu zemju turēšana maskaviešu sprostā, politiskās nākotnes problēmu risinātāji un pareģotāji jau pārdomā tādu varbūtību, ka kādu dienu sarkanie cari Kremlī būs ar mieru slēgt šādu sensācionālu darījumu: ja ASV izvāks savu kaŗaspēku un raķetes no Rietumeiropas, maskavieši izvāks savu sarkanarmiju no Austrumeiropas, kas tad, pēc abpusēja nolīguma, tiktu pilnīgi neitrālizēta! Bet, lēnām pār tiltu: politisks vākums jeb tukšums neitrālizētajās atvaires valstīs nav iedomājams. Gan maskavieši arī tur savu virsvadonību glumi un viltīgi ieperinātu...

TORONTO ZIŅAS

● Sidrabenes pārvaldes gadskārtējais pavasaŗa sarīkojums šoreiz pulcināja vairāk nekā 150 dalībnieku. Sarīkojumu kuplināja vīru koris Viesturs diriģentes Vizmas Maksiņas vadībā. Ar atjautīgiem skečiem iepriecināja režisors Hugo Miķelsons, Maija Ķuze, Anna Briede un Arvīds Marsons. Programmas aizpildītājus un klausītājus sveica Sidrabenes pārvaldes priekšn. Adolfs Raņķis. Par ballinieku pacienāšanu rūpējās Sidrabenes dāmas Ausmas Tauriņas vadībā.

● Kanadas DV un Toronto DV nod. šaušanas sacensības nodaļas valdes izkārtojumā būs 16.jūnijā Mednieku un makšķernieku kluba īpašumā Bērzainē. Sacensību sākums plkst. 9. Vakarā ugunskurs ar Jāņu ielīgošanu un deju. Ieeja brīva.

● Saulainē laikā no 6. līdz 12. augustam pirmo reizi rīko īpašu volejbola nedēļu. Tajā varēs piedalīties zēni un meitenes no 12—16 g. v. Dalībnieki nometnes beigās saņems sekmju lapas ar instruktora izvērtējumu un ieteikumiem. Lai vecajiem ļaudīm dotu iespēju vasaras mēnešos izbraukt uz Saulaini, kur nespēj nokļūt vairs pašu spēkiem, šāda iespēja var rasties ar noorganizētu transportu. Pieteikties draudzes kancelejā. Vasaras nometnes laikā no 1. jūlija līdz 12. augustam Saulainē 4. un 5. augustā paredzēti bērnu un sporta svētki.

Ar Spāniešu mušas izrādēm DVTK iepriecināja skatītājus 19. un 20. maijā Vašingtonā un Priedainē. Abas izrādes noskatījās kopā ap 300 skatītāju. Vēl viesizrādes Čikagā un Kalamazū notika 2. un 3. jūnijā. Tās nospēlējot, pēc 12 izrādēm lugu no repertuāra noņems.

● Latviešu sporta apvienības Kanadā šaušanas meistarsacensības 2. jūnijā Bērzainē norisa labvēlīgos laika apstākļos, bet varēja būt vairāk dalībnieku. Mazkalibra šautenes klasē (iesp. 600 p.) uzvarēja sacensību vad. E. Viškers (531). Otrā vietā L. Ozoliņš. Jauniešu klasē (200) H. Ozols (173), R. Pakalns (152). Māla baložu šaušanas dizciplīnas vadīja A. Rūdolfs ar A. Brenci. 16 jardu klasē (iesp. 50) meistargodu izcīnīja J. Beitiņš (46), seko V. Krauklis (46) un G. Paeglis (42). B grupā: G. Vīlmanis (39), A. Brencis (35), R. Mierkalns, sen. (34). Ar priekšā došanu (50) uzvarēja R. Mierkalns, jun. (41), otrā vietā G. Paeglils (41), trešā J. Beitiņš (39). Dubultbaloži: (50) V. Krauklis (38), R. Mierkalns (37), A. Plūdums (35). B grupā G. Paeglis (35), G. Vīlmanis (27), R. Mierkalns, sen. (24); Internacionālie baloži (25): R. Mierkalns, jun. (17), G. Paeglis (17), V. Krauklis (15). B klasē: L. Ozoliņš (12), G. Vīlmanis (9), A. Brencis (8). Uzvarētājus ar medaļām apveltīja LSAK šaušanas noz. vad. vietn. A. Rūdolfs.

● Nekavējoties jāpiesakās lidojumam uz Minsteri 27. jūlijā. Lidmašīnā ir palikušas tikai nedaudzas vietas. Zvanait Hello World Travel, Inesei Grodnei, tel. 789-5304.

● Kopkoŗa mēģinājumi dir. Vizmas Maksiņas vadībā PBL dziesmu dienām Minsterē notiek katru trešdienas vakaru pl. 19,30 Latviešu Centrā.

● Lai gūtu līdzekļus koncertturnejai uz PBL dziesmu dienām Minsterē, DV sieviešu koris Zīle dir. Arvīda Purva vadībā izkārtoja 2 koncertus Latviešu Namā. Šie koncerti 6. un 12. maijā bija labi apmeklēti un guva klausītāju nedalītu atsaucību. Latviešu Nama valde koŗa lidojuma atbalstam bija nodevusi visu namu resp. 3 zāles koŗa rīcībā bez atlīdzības. Koris, 35 dziedātāju sastāvā, pie klavierēm Brigita Dobele-Alka, 1. augustā sniegs patstāvīgu koncertu Minsterē un piedalīsies kopkoncertā no Dikļiem līdz Minsterei. Mēģinājumi dir. Arvīda Purva vadībā notiek katru otrdienu DV namā.

Toronto Austrumu ev. lut. latviešu draudzes iesvētes dievkalpojums 3. jūnijā. Iesvētītie no kr.: Gunārs Jānis Brants, Elga Dagnija Jēkabsone un Juris Jente; stāv māc. Arveds Celms, draudzes priekšn. A. Bērziņš un teol. stud. Aldis Elberts. **Foto V. Plampe.**

Latvieši pāvesta sagaidīšanā

Sakarā ar pāvesta Jāņa Paula II apciemojumu Kanadā etniskām grupām, arī latviešiem, būs iespēja piedalīties viņa sagaidīšanā kā daļai no sagaidītāju pulka abās ielas malās gar pāvesta procesijas maršrutu. Tas iedalīts sektoros, atsevišķām vienībām rezervējot kādu sektoru un tādā veidā dodot mums iespēju sevi reprezentēt kā atsevišķu tautību, kas parādītu pāvestam uzmanību ar savu kollektīvo klātieni. Latviešu sagaidītāju grupai, pēc pašreizējās informācijas, vieta būs paredzēta Avenue Road, ziemeļos no Lawrence Ave West. Tomēr sagaidītāju vietu skaits ir ierobežots, un latviešu sagaidītāju grupai ir iedalītas 300—350 vietas.

Šī un citu notikumu saskaņošanai ar Centrālo plānošanas komiteju izveidota pāvesta sagaidīšanas latviešu komiteja. No aiciņātām organizācijām un draudzēm atsaukušies sekojošie locekļi, kuŗi tad izveido pāvesta Jāņa Paula II sagaidīšanas komiteju:

A. Krastiņš	LNAK	225-8241
S. Gabrāns	Latviešu katoļu apv.	656-6573
J. Grodnis	DV	486-9872
J. Budže	Katoļu draudze	653-7605
A. Korma	TLB	223-4586
M. Matīsa	TLB Sestdienas skola	481-6339
R. Norītis	Latviešu preses biedr.	252-6515
R. Pētersons	Tor. Austrumu draudze	461-8952
J. Tikiņš	TLTA ģimnazija	431-9716
V. Miklašēvics	Lacuania	767-8143
A. Kabucis	T! K! K!	613-345-2373
V. Vāgners	Tor. Latv. Centrs	759-1940
S. Ozola	Gaidu jenda	231-9618
S. Leimanis	Skautu jenda	621-0184
V. Dreifelds	Latviešu Nams	691-7243
G. siliņš	Can. Comm. for Human Rights in Latvia	985-8839

Pie minētiem organizāciju izraudzītiem pārstāvjiem lūdzam pieteikties tautiešus un tautietes, kuŗi vēlētos piedalīties pāvesta sagaidīšanas ceremoniālā. Sievietēm būtu obligāti jābūt tautas tērpos, un vīriešiem vai nu tautas tērpos vai pelēkās biksēs un baltos kreklos. Pieteikšanās izdarāma līdz š.g. 30. jūnijam. Par mūsu sektora dekorāciju rūpēsies sagaidīšanas rīcības komiteja, un tuvāku informāciju jūs saņemsit no organizāciju pārstāvjiem un latviešu laikrakstiem. Sagaidīšanas komiteju vada LNAK padomes prezidija priekšsēdis I. Alksnis ar S. Gabrānu kā vicepriekšsēdi un A. Krastiņu kā sekretāru-kasieri. Latvijas goda konsuls Dr. E. Upenieks komitejā darbojas kā Etniskās padomes komitejas pārstāvis.

Pāvesta sagaidīšana notiks š.g. 14. septembrī, un svinīgā procesija caur Toronto pilsētu sāksies plkst. 13.45 no 401 un Avenue Road, dodoties pa Avenue Road, University Ave, Queen Street un Church Street uz St. Michaels Rectory.

Otra vieta, kur būs iespējama latviešu reprezentācija, būs masu dievkalpojumā 15. septembrī plkst. 15.00 Downsview lidlaukā. Pirms dievkalpojuma un dievkalpojuma laikā paredzēta latviešu koŗa piedalīšanās. Īpašā dievkalpojumā paredzētā laikā varētu būt iespējama arī latviešu sabiedrības dāvanas pasniegšana pāvestam. Masu dievkalpojuma daļu vēl pārdomā Centrālā komitejā un ir iespējams, ka dāvanas pasniegšana varētu arī notikt Casa Loma paredzētajā pieņemšanā. Mūsu dāvanas veids vēl pārdomājams sagaidīšanas rīcības komitejā.

Ir jāsaprot, ka šī mūsu globālā veida reprezentācija prasīs izdevumus. Mēs lūdzam latviešu sabiedrību atbalstīt mūsu ieceres, iemaksājot savu ziedojumu Latviešu Kreditsabiedrības speciālā kontā — Latvian Papal Welcoming Committee.

HAMILTONA

● Māc. K. Kuškēvics 29. maijā 82 g. vecumā izvadīja pēdējā gaitā Jāni Demidovu. Viņš miris 82 g. vecumā Sv. Jāzepa slimnīcā 27. maijā pēc īsas slimošanas. Par viņu skumst sieva, dēls, divas meitas, 6 mazbērni un 5 mazmazbērni. Nelaiķi kremēja.

PUBLICĒTA T. ĶENIŅA PARTITŪRA

Kanadas nošu apgāds Berandol Music Limited Toronto ar Kanadas kultūras padomes (Canada Council) īpašu piešķīrumu izdevis Tālivalža Ķeniņa IV Simfonijas pilnu orķestŗa partitūru. Jāatzīmē, ka savā laikā Kanadas valsts radiofons publicēja šīs simfonijas skaņu plati (CBC „Canadian Collection" SM 293) Vankuveras orķestŗa atskaņojumā un tā izpelnījās Kanadas Mūzikas padomes augstāko balvu par „teicamāko kanadiešu mūzikas ieskaņojumu."

MĀSIŅA ZOBĀRSTAM

vajadzīga Toronto centrā, pie pazemja.

Pastāvīgs darbs, labs atalgojums. Jābūt pieredzei. Zvanīt vakaros no pl. 20—21

960-5071.

Ja kas

krāsojams,

piezvaniet Robertam vakaros

259-3470.

Atdari ausis un acis pirms atveri maku!

LAIKRAKSTA EKSPEDĪCIJAS NODAĻA

meklē personas, kas otrdienu vakaros varētu palīdzēt laikraksta izsūtīšanā, un personu, kas vēlētos eventuāli uzņemties arī atbildīgā ekspedītora pienākumus. Lūgums pieteikties pie L. Gertnera kundzes, 759-7823.

1984.g. 16. jūnijā Bērzainē

DV TORONTO NODAĻAS UN DV

Kanadas meistarsacīkstes šaušanā

SACENSĪBU SĀKUMS:

- **AR ŠAUTENĒM PLKST. 9.00**
- **MĀLA BALOŽU ŠAUŠANA " 12.00**
- **AR PISTOLĒM " 15.00**

Arī makšķeŗu mešanas un citas sacensības.

* VAKARĀ APBALVOŠANA *

Sekos ugunskurs ar Jāņu ielīgošanu

*Loterija * Bufete * Deja*

IEEJA BRĪVA.

AICINA DV TORONTO NODAĻAS VALDE.

Līgo svētki Mežciemā

23. jūnijā pl. 19

Līgošana, ugunskurs un *saviesīgs vakars* ar bufeti.

Visus laipni ielūdz

MEŽCIEMA PĀRVALDE

Valentīns Pāvuls

Neptūna kalps

(44. turpinājums)

Šoreiz naudas ne jaunām biksēm, ne augstskolai neiznāk, tādēļ aizeju kaŗadienestā, kur baŗo un guldina par brīvu un kaŗot nemaz neliek.

Pie Nordšilda gads uz augstkolas lēses ir nokavēts bez kāda labuma manai nākotnei un valsts drošībai.

Kaŗaklausība

1928.g. rudenī pieteicos nokalpot obligātos astoņpadsmit mēnešus kaŗaklausībā.

Kas jādara, tas jādara.

Uzzināju, ka esmu iedalīts kājniekos, un jūtos ļoti vīlies. Bet kaŗakungiem bija zobeni un lielgabali, un jāpaklausa vien bija.

Rīgas-Liepājas vilcienā iesēdināts, skumīgs klausījos: ,,Tik pa taku — blaku, blaku...'' un skaudri izjutu man — kā jūrniekam un ūdenslīdējam — nodarīto netaisnību.

Pēc tam, kad man jau atļāva iziet pastaigāties un pateikt labdienu jūrai, man jaunkareivja dzīve iepatikās. Jūras vēji izvēdināja manu sarūgušo sirdi, un tā atradu, ka mani kaŗa biedri un priekšniecība ir ļoti jauki puiši. Studenti, mūziķi un pat pāris jūrnieku. Pat vada komandieris, leitnants B. Bija tāds pats students kā es. Apmācībās viņš bija stingrs priekšnicks, kā to prasīja noteikumi, bet atpūtas brīžos viņš bija viens no mums. Mēs visi viņu iemīlējām, nemaz nebūdami meitenes. Ar zemākām ,,činām'', kuŗu pienākums bija mūs padarīt par labiem kaŗavīriem, sākumā radās daži pārpratumi. Mani biedri gan zināja, kuŗ ir kreisā un kuŗa labā kāja, bet nezināja, ka gultai jābūt ar asām šķautnēm kā ķieģelim. Mēģinājām seržantu pieradināt pie mūsu ērtā gulēšanas un gultas apklāšanas veida, bet tas mūsu mākslas darbus vienmēr izjauca, kamēr gribot negribot bija katra gulta jāizmācās apklāt pēc seržanta prāta. Citādi neļāva apskatīt Liepājas meitenes, it kā viņām būtu gar mūsu gultām kāda daļa. Lielāki pārpratumi iznāca ar kartupeļu mizošanu, telpu slaucīšanu, ateju tīrīšanu un citām netīrām izdarībām. Dažiem maniem biedriem naudas bija diezgan, un kaimiņu rotas puiši priecājās, ka tos darbus varēja par pāris latiem izdarīt mūsu vietā. Rotas kapteinis lika mūs nostādīt miera stāvoklī un nolasīja gaŗu lekciju, ieteikdams uz laiku aizmirst mūsu privāto dzīvi un drusku nokaunēties. Nokaunējāmies arī, jo sapratām, ka kaŗavīram ir jāizpilda priekšniecības pavēles.

Pavisam priecīgi devāmies visādās kaŗa spēlēs brīvā dabā. Kā puiku dienās līdām caur krūmiem, bridām pāri grāvjiem, slēpdamies, ielencām un šāvām ar īstām šautenēm, bet neīstām lodēm, ka blīkšķēja vien.

Kādreiz mani kopā ar manu draugu pianistu izsūtīja patruļā sameklēt un saņemt gūstā ienaidnieka izlūkus. Tikām brīdināti, ka ienaidniekam varētu būt arī rokas granātas, kaut kur noslēptas. Līdām cauri krūmiem kā indiāņi un pārsteidzām trijus ienaidniekus ļoti cilvēciskā, bet ne kareiviskā situācijā. Katrs no savas puses piezagušies, uzsaucām ,,rokas augšā'', ieročus šaušanas gatavībā turēdami. Divi paklausīja uzreiz, bet trešais vēl grābstījās gar savām kaŗavīra biksēm. Pianists, daudz negaidīdams, iešāva kaŗavīra biksēs, pielicis šautenes stobru attiecīgajā vietā. Mans draugs dabūja nepelnītu rājienu un drusku pasēdēt, ko ienaidnieks kādu laiku nevarēja. Pārējie smējās.

Ja novārtīja drēbes dubļos, vai pārlecot grāvjus iekrita ūdenī līdz ausīm, rājienu nedabūja. Kaŗā visādi atgadījās.

Durkļu cīņā gājām pret ienaidnieka salmu lellēm. Iedur, atlec un gāž ar laidni pa galvu, ka salmainas smadzenes šķīst uz visām pusēm. Jutu, ka tādas lietas ar dzīvu cilvēku nevarētu izdarīt, un krietns kaŗavīrs no manis neiznāktu.

Ar īstām lodēm šāvām mērķī, kas izskatījās pēc ienaidnieka. Bija jāmērķē ķermenī, ne galvā, jo ķermenis ir lielāks. Bija jātrāpa sirdī, kas tika apzīmēta ar pāris ripulīšiem un punktiņu vidū. Sirdī nekad netrāpīju, bet ķermenī gan. Šāvu tā, kā mans draugs, Karēlijas mednieks Pulmanis mani bija mācījis. Stobru uz augšu ceļot izšaut, kad pīle ir stobra galā. Vada komandieris smējās, ka es šaujot kā kovbojs — no gūžām. Taisnojos, ka neviens ienaidnieks negaidīs, kamēr man mērķējot roka sāks trīcēt.

Kad ar Luisa patšauteni ,,kārtam pa trīs'' iešāvu visas trīs lodes mērķī, tad gan uzslavēja. Iedeva man sašauto mērķi, — lai aizsūtot līgavai. Tā kā man īstas līgavas nebija, aizsūtīju mātei.

Kā sevišķu atzinību par labu šaušanu man piešķīra tiesības braukt mājās ar zirdziniekiem. Tīri lepns apsēdos kučierim blakus, lai visi redz!

Bija jāšauj arī gāzu maskās — tas ir — ar gāzu maskām uz sejas, kaut kur jāmērķē un kaut kam jātrāpa. Kam — nevarēju saredzēt. Drošības pēc šāvu gaisā. Daudz labāk būtu redzējis ar ūdenslīdēja ķiveri galvā.

Atpūzdamies no šaušanas, rāpāmies augstās sētās, lēcām pāri koka zirgiem, vai tāpat karājāmies dažādos stieņos un riņķos, mēģinādami dabūt dibenus un kājas augstāk par galvu. Manam pianistam nebija nemaz jāmēģina: uz stieņa viņš griezās kā vilciņš, karādamies gan rokās, gan kāju pirkstos; stāvēja uz stieņa gan uz rokām, gan uz kājām un, to redzēdams, vairs nebrīnījos par viņa veiklību uz klavierēm.

(Turpinājums sekos)

IEGĀDĀJIETIES POPULĀRO

Baltiešu Amerikāņu Brīvības Līgas

OLIMPISKO SPĒĻU PLAKĀTU

pret ko protestēja Padomju Savienības sporta vadītāji un kas ir bijis redzams daudzos televīzijas raidījumos, kā arī žurnālā ,,Times'' un ,,Der Spiegel'', laikrakstos ,,Los Angeles Times'' un Londonas ,,The Times'', un citos izdevumos gan ASV, gan arī citur.

Plakātu ir zīmējis Mike Minor, ,,Winds of War'', ,,Star Trek'' etc. mākslas direktors, bet tā grafisko darinājumu ir veicis latvietis Teodors Lilienšteins.

20x24 collas lielā, melnbaltā plakāta cena ir $10.-, kas ne tikai segs izdevumus, ieskaitot piesūtīšanu, bet palīdzēs līgai arī turpmāk vērst pasaules uzmanību uz Latvijas, Lietuvas un Igaunijas likteni.

Pasūtinājumi adresējami: BAFL
P.O. BOX 29657
Los Angeles, Calif. 90029.

Jānis Tanks

Līgo, kosmopolītan

Piecos kontinentos atskan dziesma,
piecos kontinentos iedeg liesma,
piecos kontinentos viena nakts,
piecos kontinentos viena sirds.
Līgo!

Sirdij cauri strāvo skumjas,
sirdij cauri strāvo prieks,
sirdij cauri strāvo ilgas,
sirdij miera nav nekur.
Līgo!

Nemiers iegulst gadu skrejā,
nemiers apklust nāves taigās,
nemiers izgruzd māju bāros,
nemiers izplēn kamīnoglēs.
Līgo!

Ogles nebeidz gailēt zemē,
ogles nebeidz kvēlot tautā,
ogles glabā karstu liesmu
tikai vienā pašā zemē!
Līgo, līgo!

* * *

Edvarts Tūters

Par sāpēm un prieku

Par sāpēm nesūdzos,
Jo zinu, kas tās laidis.
To, kas reiz nolemts man, —
Es saņemu ar smaidu.

Kad nebūs sāpju vairs
Un nebūs arī smaidu,
Būs viss tad veltīgi —
Ko ilgojos un gaidu.

Kam sāpes ir, tam rūp,
Lai kāds tās vieglotu;
Tas Dievam tuvosies
Ar kvēlu lūgšanu.

Bet, kam Dievs prieku devis, —
Tas pasniegs citiem to;
Klāt pielikdams no sevis
Sirdsvīnu brīnišķo.

* * *

Lidija Lideka-Norīte

TUR...

Tur pasaku teicējas meži
vēl neizbristi —
vieglās pastalās
kā dziedoši vēji,
kā bites madarās
skanēs.

Tur divi,
tie divi
mīlestībā
tik tikko samanīti —
viens otra roku
auklēs —

kā pasakā
par mežiem...

* * *

Austra Balode

Tundrā

Ziemeļu vēji,
salti, brāzmaini, spēji
no tālām tundrām
vēsti nes:
tur brāļi cieš —
tur cilvēks cieš
no zvēriem
līdzīgo bara.

Kauc tundrā vientuļš vilks —
ēsmas un asiņu slāpis,
raud tundrā cilvēks —
cilvēcības slāpis...
Un kāvos blāzmainos,
kā likteņa zīmēta zīme,
mirdz mocekļu krusts
un kaisli kārotā brīve.

Latviskās izglītības pārskats

PBLA Izglītības padome lūdz vecākus, skolotājus, skolēnus, izglītības darbiniekus un interesentus piedalīties paneļdiskusijā un pārrunās par vecāku iesaistīšanu bērnu latviskajā audzināšanā Minsterē pirmdien, 30. jūlijā, no pl. 9—12 priekšpusdienā. Sanāksmes galvenais mērķis ir veicināt skolu, ģimeņu un organizētās sabiedrības sadarbību un veidus, kā tie var savu un viens otra latviskās izglītības darbu rosināt un veicināt, pavairot skolēnu skaitu latviešu skolās, dalībnieku skaitu citos izglītības pasākumos, un uzturēt latviskās zināšanas sabiedrības prasībām atbilstošā līmenī.

Lai gan par latvisko izglītību — vecāko paaudžu valodas, kultūras, vērtību un dzīves ziņas nodošanu jaunākajām — svarīga atbildības daļa jāuzņemas skolai un sabiedrībai, būtībā vissvarīgākais latviskās izglītības darbs, sākot ar latviešu valodas konsekventu lietošanu, ir jāveic ģimenei. Skolas veic savu darbu, gādājot formālo izglītību, latvisko vidi, motīvāciju un priekšzīmi, ko skolēni iegūst saskarē ar skolotājiem, audzinātājiem un citiem skolēniem. Sabiedrībai ir jāgādā latviskā vide, motīvācija un atbalsts ne tikai skolām, bet visiem sabiedrības locekļiem, lai latviskā gaisotne, kuŗā mēs vēlamies ieaudzināt savus jaunos, valdītu visās paaudzēs un jauniešiem netrūktu cienītu un mīlētu pieaugušo, kuŗu latviskās dzīves paraugam tie vēlētos sekot. Sabiedrībai arī ir jāgādā financiālais atbalsts izglītības pasākumu organizēšanai un uzturēšanai un stipendijas šo izglītības pasākumu apmeklētājiem, kam tās nepieciešamas. Taču vissvarīgākā loma latviskajā izglītībā mūsu apstākļos ir ģimenei, jo tam, ko bērns mācās no vecākiem, ir milzīga ietekme visu mūžu. Ģimenei bērniem jāiemāca gandrīz viss, ko, dzīvojot savā zemē, tie iegūtu automatiski, ikdienas dzīvē saskaŗoties ar apkārtējo kultūru. Bez ģimenes priekšzīmes, intereses, atbalsta un piemērotas līdzdalības bērnu piedalīšanās latviešu skolās un citos izglītības pasākumos ir maz ticama un diez vai vispār iespējama.

Taču arī vecāku latviskās zināšanas, latviskā dzīves ziņa, apziņa par sevi kā latviešiem un motīvācija savu latvisko identitāti saglabāt samazinās ik gadu, ko pavadām ārpus savas tēvu zemes. Bērnus nav viegli audzināt nekādos apstākļos. Vēl grūtāk to darīt, ja trūkst saskares ar citiem vecākiem līdzīgā situācijā. Ko darīt, kā šo latviskās izglītības procesu izvērst tādu, ka tas iesaista ne tikai bērnus, bet arī vecākus, vecvecākus un visu latviešu sabiedrību? Kā radīt apziņu, ka par latvisko izglītību nevar būt atbildīga ne skola, ne ģimene, ne sabiedrība, bet tikai visi kopīgi?

Vēlmju domāšana mūsu stāvokli nevar uzlabot. Nekas nemainīsies, sapņojot par augstiem mērķiem un ideāliem, runājot par to, kā vajadzētu būt un sūrojoties par to, kā nav. Mūsu pienākums ir visiem kopīgi konstatēt pašreizējo stāvokli, prasības un vajadzības, izvērtēt pašreizējos latviskās izglītības pasākumus un mērķtiecīgi plānot un darboties, lai tos uzlabotu, papildinātu vai aizstātu, ja tie neatbilst mūsu prasībām un nespēj savus mērķus sasniegt.

Pārskats par latviešu skolām 1982/83. mācību gadā

	Skolēni	Skolotāji
ASV	1212	341
Kanada	354	109
Anglija	58	30
Eiropas vas. skolā	19	12
Vācijā	77	20
Austrālijā	469	88
Kopā	2189	598

Latviskās izglītības pasākumu pārskats no patvēruma zemju izglītības nozarēm rāda, ka daži pasākumi ir vitāli un sekmīgi savu darbību vērš plašumā, citi turas līdzšinējā līmenī, bet skolēnu skaits papildskolās, liekas, samazinās.

Pēc trīs sekmīgiem mācību gadiem varam konstatēt, ka latviešu studiju programmā Rietummičigenas universitātē katru ziemu latviskās zināšanas papildinājuši 16—20 studenti no visas pasaules, kas arī pavadījuši studiju laiku, dzīvojot latviskā vidē Jāņa Riekstiņa Latviešu Studiju Centrā. Šis daudzsološais pasākums, kas turpinās augšanā, programmai paplašinoties, lai studenti latviskajās studijās spētu iegūt akadēmisko gradu.

Labas sekmes ir arī Trīsreiztrīs nometnēm, kuŗās latviskās zināšanas apgūt un dzīvi latviskā vidē baudīt var visu vecumu tautieši, piedaloties gan individuāli, gan divu un trīs paaudžu ģimeņu vienībās. Pagājušajā gadā Trīsreiztrīs nometnes bija Melburnā, Austrālijā; Almelijā, Anglijā; Gaŗezerā; Katskiļos un Ziemeļkalifornijā, ASV. Dalībnieku kopskaits pārsniedza 600. Šogad nometnes atkal notiks Gaŗezerā, Katskiļos un Almelijā. Trešā nometne ASV būs Rietumkrasta latviešu izglītības centrā, Vašingtonā, un tās programma piemērota ģimenēm, kuŗās viens no vecākiem nerunā latviski un bērniem trūkst latviešu valodas zināšanu. Austrālijas Trīsreiztrīs nometni rīkos Tasmānijā.

Divreizdivi 1983. gadā rīkoti pie Bostonas, bet 1984. gadā rīkos pirmo Divreizdivi nometni Vācijā, pie Minsteres. Interese piedalīties Divreizdivi nav atslābusi.

Citi notikumi latviskās izglītības dzīvē 1983/84. gadā bija skolotāju un latviskās izglītības darbinieku sanāksme un divi latviešu valodas semināri Straumēnos, Anglijā, latviešu nesenās vēstures seminārs Sanfrancisko un skolotāju seminārs un konferenc Kalamazū.

„Ierosmei" 4. nr. iznāks 1984. gada rudenī Solveigas Miezītes redakcijā. Paredzams, ka šis būs bagātīgs rakstu krājums ar materiāliem dažādos izglītības jautājumos.

Drīzumā iznāks Māras Trapānes Psamat- un paplašinātā vārdu krājuma vārdnīca.

ALA apgāds izdevis vairākas jaunas grāmatas, kas tāpat kā iepriekšējie izdevumi, darba burtnīcas, vārdnīcas, mācīblīdzekļi, skaņu plates, bērnu žurnāls Mazputniņš un Izglītības padomes izdotais žurnāls Ierosmei, dabūjamas ALA apgādā, 48 Huntington St., New Brunswick, N.Y. 08901. Plašs bērnu grāmatu klāsts dabūjams apgādā Atvase, Porfyrv. 5, S-161 32 Bromma, Sweden.

Citi Izglītības padomes rakstveida sēdēs apsvērtie nākotnes projekti ietveŗ skaņu lenšu sagatavošanu latviešu valodas nepratējiem un video lenšu sagatavošanu un lietošanu latviešu skolās un mājās.

Liekas, ka viena no mūsu lielākajām problēmām pašlaik ir skolēnu skaita samazināšanās latviešu skolās. Ķersimies pie darba un sāksim šo jautājumu risināt Minsterē!

Līga Ruperte
PBLA Izglītības pad. priekšsēde

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

20. jūlijā pl. 20 un
21. jūlijā pl. 19 Saules jostas Mārpuķītes izrādes Minklera auditorijā (sk. slud. LA nr. 23)
3. novembrī komponista Jāņa Kalniņa jubilejas koncerts Toronto. Apvienotie koŗi.

TORONTO
LATVIEŠU KONCERTAPVIENĪBAS
26. SEZONAS KONCERTI

22. oktobrī, pirmdien, vijolnieks Gunārs Larsens no Šveices.
27. novembrī, otrdien, vijolniece Ieva Graubiņa no Anglijas.

1985. gadā

25. februārī, pirmdien, baritons Pauls Berkolds no ASV.
9. aprīlī, otrdien, mecosoprāns Ileāna Pētersone no Zviedrijas.

Visi koncerti notiks Town Hall pl.20.00

SIDRABENĒ

23. jūnijā — Līgosim kā vēl nekad!

MEŽCIEMS

23. jūnijā Jāņu sarīkojums.

SAULAINĒ

23. jūnijā Jāņu sarīkojums.

Jaunie autori!

Jūsu sacerējumus lietpratīgi sagatavo publicēšanai.

- **Izvērtē**
- **Novērš valodas kļūdas**
- **Rediģē**
- **Sagatavo salikumu**
- **Iekārto manuskriptu iespiešanai**
- **Palīdz aprēķināt publicēšanas izdevumus vai sagādā izdevēju**

Kvalificēti lietpratēji romānu, atmiņu, dzeju grāmatām, kā arī organizāciju periodiskiem izdevumiem.

Tuvāka informācija:
Latvian Publishing Consultants
38 Morningside Ave,
Toronto, Ontario
M6S 1C4

Dzintar!
Ātrū atveseļošanos novēl L.A. darbinieki

Viņa atkal atgādina Kanadai baltiešu deportācijas

Latviešu labvēle Kanadas skolu darbiniece Julia Eckert-MacLean Aizvesto piemiņas dienā ievietojusi Ziemeļkanadas laikrakstā Northern Life rakstu, veltītu baltiešu mocekļiem — Remember Baltic Martyrs. Julia drīzumā dosies slimnīcā nopietnai sirds operācijai. Viņa priecātos saņemt ziņas no saviem latviešu draugiem.

Remember the Baltic Martyrs

With smug complacency I awoke and went about the business of the day. I did my duty then as quick forgot the Martyrs of the Baltics. (Had ye forgot?)

I said a prayer of sadness soft and low for all our Baltic Martyrs long ago. And then my duty done I went away, (for that was long ago and far away, and this is here and now, another day.) Besides such terror could not happen more, (oh hypocrite, to close my eyes to war.)

Then safe and sound at home I took my ease and turned the TV on and watched to see what great, good programs they had planned for me. When suddenly upon my screen I saw a sight that stabbed and hurt and grasped and clawed. And all the smugness I had felt soon went, as scene on dreadful scene flashed across my set.

Then coward that I am I reached to turn those terrifying scenes that made me yearn to shut away from mind and soul and eye — that film — that made me watch while martyrs died.

Yet, somehow, something stayed my shaking hand, and shocked, I watched death in a foreign land — as starving, stumbling bodies crossed my set and entered cattle-cars of living death.

'Tis June 14th of 1941. Estonia, Latvia, Lithuania overrun. Prodding whips and guns herd Baltics brave to Cattle-cars and cold Siberian graves.

Oh God! My heart is broken to the core. To see the hate and tyranny of war. The dead and dying there so still. (Because I didn't care! and never will?)

Oh Baltic Martyrs, you who gave your life,
forgive me for a world that breeds such strife.
Forgive me that I carried on while you breathed
forth the last faint, flickerings of Life.
Yet know the Call of Freedom that you gave
Was buried not in cold, Siberian graves.
It burns within the hearts of Men who yearn
To carry Freedom's torch, each in his turn.
So reset in peace dear, Baltic Martyrs, brāve.
The place you lie is not some cold, damp grave.
It is a Martyrs Shrine. Sweet, hallowed ground,
Where we bow down in faith and love profound.

Julia Eckert-MacLean
222 Fournier Gardens,
Sudbury.

RAIBĀ NEDĒĻA

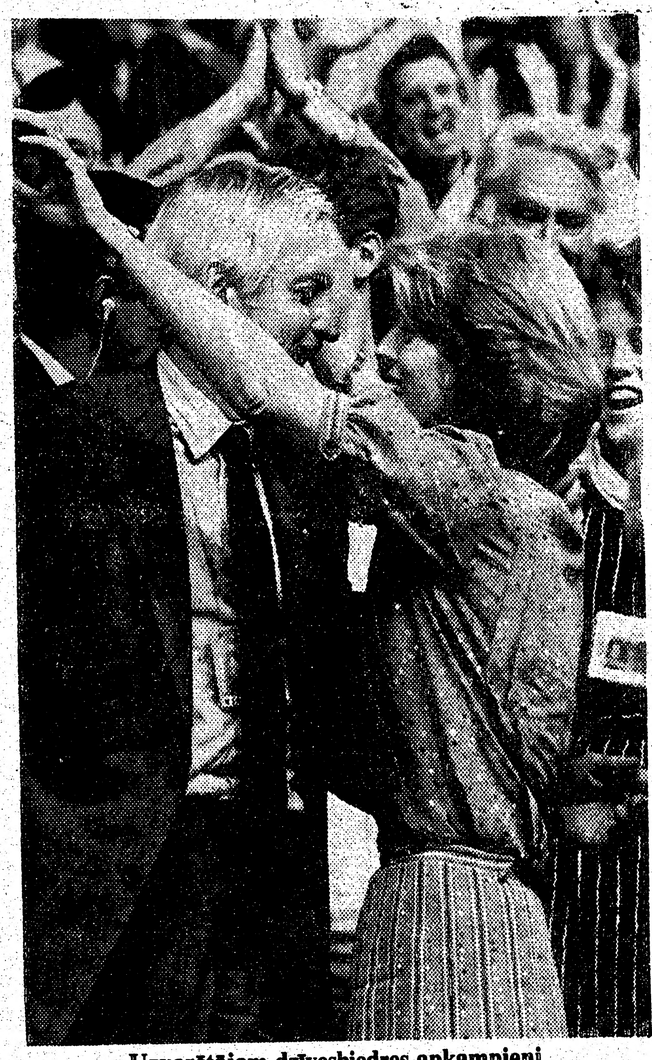

Uzvarētājam dzīvesbiedres apkampieni.

TERNERS NOMAINA TRUDO

Aizvadītajā nedēļas nogalē Otavā pulcējās 3500 delegātu, lai liberāļu partijas kongresā izvēlētu līdzšinējā līdera un ministru prezidenta Pjera Trudo pēcteci. Uz aizejošā partijas vadoņa krēslu pretendēja ne mazāk par 7 kandidātiem. Kā jau varēja paredzēt, izšķirīgā gājienā sastapās kvebekietis Kretjens (Chretien) un par favoritu uzskatītais 1975. gadā no valdības aizgājušais, bet tagad atkal politiskā arēnā atpakaļ atnākušais Džons Terners (Turner). Pirmajā balsojumā neviens no kandidātiem nespēja dabūt absolūto vairākumu, bet otrā gājienā Terners ar 1863 balsīm atstāja tālu iepakaļ Kretjenu, kurš spēja sev nodrošināt tikai 1386 delegātu atbalstu.

Terners jau uzsācis nepieciešamos priekšdarbus vadības pārņemšanai no līdzšinējā partijas līdera un ministru prezidenta Trudo. Domā, ka jau līdz 1. jūlijam Terners varēs stāties ministru prezidenta amatā.

Terners pārstāv partijas labā spārna novirzienu un, atšķirībā no Trudo, ir ļoti tuvās attieksmēs ar pašreizējo administrāciju Vašingtonā. Savā laikā ar tagadējo ārlietu ministru Šulcu Terners bijis atbildīgā vadības postenī vienā no vislielākiem saimnieciskiem pasākumiem. Prezidents Rēgens jau Ternera ievēlēšanas dienā nosūtīja viņam apsveikumu līdz ar ielūgumu tikties Vašingtonā.

Kad Trudo februārī pieteica savu nodomu aiziet, liberāļu partija popularitātes ziņā bija noslīdējusi pāri par 20 proc. zem konservātīviem. Dažu mēnešu laikā, Terneram iemetot arēnā savu cepuri, aina strauji mainījās. Ja vēlēšanas notiktu šodien, tad liberāļu un konservātīvo partiju spēku samērs būtu aptuveni vienāds. Daži pat apgalvo, ka pēc Otavas kongresa Terners esot aizsteidzies Malrūnijam labu gabaliņu priekšā. Domājams, ka tuvākās dienās jaunais ministru prezidents pieteiks jaunas federālā parlamenta vēlēšanas. Iespējams, ka kanadieši pie vēlēšanu urnām dosies jau 27. augustā. Līdz vēlēšanām Džons Terners ir jau 17. Kanadas ministru prezidents.

DŽEKSONA DĪVAINĀS EKSKURSIJAS

Drīz vien vēlēšanu drudzis velsies arī pāri ASV. Republikāņu partijas kandidātam Rēgenam nav neviena pretkandidāta. Rēgens jau paspējis deklarēt, ka viceprezidents Bušs paliks vecā amatā pie viņa sāniem. Ja vien līdz novembŗa vēlēšanu dienai Rēgenam nebūs jāpaklūp kādā ārkārtīgi svarīgā iekšpolitiskā vai ārpolitiskā jautājumā, tad, ņemot vērā viņa tagadējo augsto popularitātes līmeni tautā, Mondēlam būs tikpat kā neiespējami nopietni apstrīdēt Rēgena palikšanu Baltajā namā nākamajiem četriem gadiem. Pēdējo nedēļu Rēgena panākumi ir nodrošinājuši viņa vairāku svarīgu likumprojektu akceptēšanu kongresā. Varbūt vēlēšanu fonā, runājot par attiecībām ar Pad. savienību, Rēgens ir mainījis savu toni. Tā pag. nedēļā viņš kādā preses konferencē apgalvoja, ka neesot pret tikšanos ar Čerņenko, un ka šādai tikšanai neesot vairs nepieciešami nekādi priekšnoteikumi. Arī Maskava vismaz ārēji mīkstinājusi savu nostāju, apgalvojot, ka Čerņenko neko citu nekad neesot vēlējies, kā tikai miermīlīgu sadarbību un miera nodrošināšanu pasaulē. Tas ir cits jautājums, cik daudz šim apgalvojumam tic Vašingtona.

Paredzētā demokratu partijas kongresā Mondēla nominēšana prezidenta kandidātūrai ir tikpat kā nodrošināta. Pats Mondēls vēl nav izšķīries, vai viceprezidenta amatam aicināt savu nopietnāko sāncensi senātoru Hartu vai arī kādu no prominentākiem demokratu partijas politiķiem, un šādā sakarībā tiek minēts arī Sanfrancisko pilsētas galvas Feinšteines vārds.

Lāča pakalpojumu Mondēlam var sagādāt priekšvēlēšanu sacensībā trešajā vietā palikušais kandidāts temperamentīgais nēģeru sludinātājs Džeksons. Viņš mēģina vēl iegūt sev popularitāti ar pieteiktām politiskām ekskursijām uz Kubu un Nikaragu. Kubā Džeksons mēģinašot pierunāt diktātoru Fidelu Kastro nepievienoties Losandželosas olimpiadas boikotam un sūtīt kubiešu sportistus uz šīm sacensībām. Tā kā Kastro saites ar Maskavu ir pārāk ciešas, tad jau iepriekš var paredzēt, ka Džeksons Kubā nekā nepanāks.

Daudz bīstamākas ir Džeksona neoficiālās sarunas ar Nikaragas marksistu juntas vadošiem vīriem. Neviens viņu nav sūtījis, viņam nav nekādu pilnvaru, bet Nikaraga viņu var izmantot kā propagandas ieroci Rēgena ārpolitikas kompromitēšanai. Pats svarīgākais ir tas, ka amerikāņu vēlētāji Džeksona koķetēšanu ar ļeņinistu-marksistu varasvīriem Kubā un Nikaragā var uzskatīt par pļauku sejā amerikāņu patriotismam.

ORTEGA MASKAVĀ

Nikaragas marksistu kliķes vadonis Daniels Ortega pag. nedēļā ciemojās Maskavā. Viņu audiencē pieņēma pats Konstantīns Čerņenko un apsolīja brālīgu palīdzību amerikāņu imperiālistiskās ekspansijas plānu izjaukšanai. Ortega prasījis no Kremļa lidmašīnas un modernos Pad. savienības pretaviācijas raķešu ieročus. Čerņenko tos viņam arī apsolīja.

KOMŪNISTU VADOŅU APSPRIEDE MASKAVĀ

Pēc 15 gadu pārtraukuma Maskavā pag. nedēļā notika tā dēvētā Komenkom jeb savstarpējās ekonomiskās palīdzības alianses apspriede, kurā bez Pad. savienības piedalījās arī Austrumvācijas, Čechoslovakijas, Polijas, Bulgarijas, Rumānijas, Ungārijas, Mongolijas un Kubas komūnistu augstākie funkcionāri.

Kongresa noslēgumā publicēta 3000 vārdu gara deklarācija, kurā nav tikai mēļots par komūnistisko valstu sadarbības svētību, ilgtermiņa saimnieciskiem plāniem, izejvielu un enerģijas sadalīšanu, bet arī izcilā vietā asi uzbrukts amerikāņiem, apsūdzot Vašingtonu un prezidentu Rēgenu agresīvā imperiālistisko spēku politikā, kas apdraudot cilvēces eksistenci un mieru. Čerņenko vasāļi no Maskavas tomēr šķīrās vīlušies, jo Pad. savienība stūrgalvīgi palika pie sava diktāta, kuŗa galvenais mērķis ir paturēt visus savus sabiedrotos ne tikai politiskā, bet arī pilnīgā saimnieciskā orbitā. Vairāki kongresa dalībnieki veltīgi prasīja atļauju ciešākai sadarbībai un preču izmaiņai ar rietumu valstīm.

EIROKOMŪNISMA TĒVA BĒRES

Italijas komūnistu partijas līdera Ernesto Berlingera pēkšņā nāve atbalsojās visā pasaulē. Šis bijušais Sardinijas aristokrāts bija viens no populārākiem politiķiem pēckaŗa Italijā. Viņa personīgais šarms un runas spējas, kā arī drosmīgā iedrīkstēšanās nepaklausīt Maskavas diktātam vēl vairāk cēla viņa slavu. Berlingers bija arī tas, kas pateica Maskavai nē Afganistānas invāzijas gadījumā, nostājās Solidāritātes pusē Polijā un lika pamatus arī ķecerīgam eirokomūnismam. Šis Berlingera atšķaidītais komūnisms draudēja atšķirt no Maskavas ne tikai Rietumeiropas komūnistu partijas, bet arī pavedināja darīt to pašu Austrumeiropas vasaļvalstīm. Ar Berlingera nāvi eirokomūnismam zudis dinamiskais spēks un, domājams, ka Kremlis ar saviem aģentiem to agri vai vēlu pilnīgi nožņaugs. Atzīmējams, ka Berlingera bērēs bija ap 1 milj. pavadītāju, pie tam tie

Berlingers — no aristokrata par komūnistu.

nebija izdzīti ielās, kā tas parasti notiek komūnistu vadoņu nāves gadījumos. Uz Berlingera vietu pretendē četri italiešu komūnisti un zīmīgā kārtā arī viņu vidū ir vairāki ar pilsonisku, pat aristokratisku izcelsmi.

POLIJA VĒLĒ

Jaruzeļska režīmam nav izdevies salauzt tautas pretestību, par ko no jauna liecināja šonedēļ notikušās pseidoparlamenta vēlēšanas Polijā. Varšavas režīms gan apgalvo, ka šajās vēlēšanās esot piedalījušies 75 proc. vēlētāju, bet poļu tauta šim skaitlim netic. Te jāpiezīmē, ka iepriekšējās vēlēšanās Varšavas režīms apgalvoja, ka dabūjis 97 proc. vēlētāju atbalstu. Notikušās vēlēšanas Solidāritātes vadība bija aicinājusi boikotēt. Tāpat vēlēšanu priekšvakarā kardinālis Glemps apsūdzēja Jaruzeļska režīmu politisko cietumnieku amnestijas ignorēšanā.

Poļu strādnieki atklātās demonstrācijās Dancigā un citās pilsētās notriepa sarkanā krāsā sivēnus ar uzrakstiem: „Balsojiet par mani!" Vai arī „Tikai cūka balso par cūku."

Dancigā: „Cūkas, balsojiet par cūciņu!"

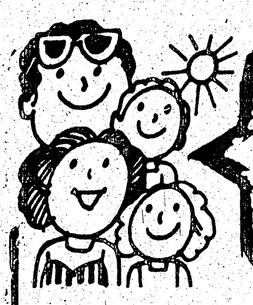

Grupu lidojumi uz
Dziesmu dienām Minsterē 1984
AR Air Canada jeb Lufthansa

Cena Kanadas dol. 869, bērniem līdz 11 g. 549, plus 12.50 dol. nodoklis, turp un atpakaļ, ieskaitot busu uz Minsteri, apdrošināšanu u.c. Pērkot pirms 29. febr., 50 dol. lētāk.

Lidojumi: *27. jūlija vakarā*
28. jūlija vakarā.

Par svētkiem un naktsmājām zvanīt **Monikai Jonānei, tālr. (416) 536-5235.**

Par ekskursiju braucieniem zvanīt
Inesei Grodnis uz Avenue Rd. biroju.

HELLO WORLD TRAVEL LTD.

RICHMOND HILL	AVENUE RD. N.	UNION STATION
884-2122	789-5304	368-7451
10520 Yonge St. N. Richmond Heights Plaza	1843 Avenue Rd. (6 blks. North of Lawrence)	65 Front St. West Arrivals Concourse

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

Latviešu karavīru dziesmas ar notīm	$12.50
H. Biezais — Šķautnes — meditācijas	$12.00
A. Šilde — Pasaules revolūcijas vārdā	$19.00
L. Bārene — Atvasara, st.	$12.00
Ed. Tomāss — Pededze, Lubāns, Aiviekste	$ 5.50
A. Grīns — Varoņu grāmata	$ 5.50
Pirmie Tūkstoš vārdi, il. vārdn., ies.	$11.00
Dzīvā mašīna (no angļu valodas tulk.)	$11.00
V. Galēna — Vienmēr kāda zvaigzne aust	$14.50
Alb. Eglītis — Nesaules laika dziesmas	$17.50
J. Širmanis — Zilā kalna puisis, jaun.rom.	$10.00
K. Akmens — Asinsbalss, dz. un poēmas	$25.00
Andr. Eglitis — Gallows over Europe, poems	$ 8.50
T. Tomsons — Portrets, dz.	$12.00
E. Kreišmane — Es un pīlādžkoks, st.	$10.00
J. Soikāns — Mākslas kritikas un esejas	$32.00
T.L.B. — Paaudzes paaudzēm, rakstu krājums	$15.00
A. Arājs — Garīgs apskats, rakstu kr.	$ 7.00
Latvija Šodien 1983.	$12.00
J. Mednis — Lūdziet.	$ 2.50
M. Kalmane — Laikam līdzi, dz.	$12.00
Rūgtais Apenis Nr. 56.	$ 3.50
Teach Yourself Latvian.	$ 9.00
K. Ķezbers — Rumba, rom.	$12.50
T. Brence — Ik brīdi svētī sirds, dz.	12.50
A. Melnalksnis — Rotaļas	$ 6.75
Eg. Grīslis — Toreiz un tagad ticībā, esej.	$18.00
L. Ozolkalne — Pārnākšana	$ 9.00
K. Pētersons — Dieva meklētāji	$14.00
K. Arums — Ačgārnā māja, pasakas	$ 7.50
J. Veselis — Māras sauciens.	$15.00
E. Andersons — Latvijas bruņotie spēki	$38.00
Alma Bēne — Pērnā Zīle, dz.	$14.50
V. Mangulis — Latvia in the wars of the 20th C.	$26.25
O. Šmits — Žēlastības brīnumi	$ 4.00
A. Melliņš — Uz klusuma spieķa, dzej.	$12.00
K. Sidars — Aiz ezera balti bērzi, rom.	16.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, kā arī citas mantas.

DV GRĀMATNĪCA, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921 - 7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.

Darba laiks: no pirmd. — piektd. pl. 11—19.30 vak.

DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA-SALONS, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8, tālr. 757-1482.

Darba laiks: no otrdienas līdz piektdienai no pl. 15.00—20.00

Skate par latviešu sasniegumiem Kanadā

Par latviešu pienesumu Kanadā un attiecīgo materiālu vākšanu runāja LNAK Kultūras padomes paplašinātā sēdē H. Miķelsons, kas LNAK kultūras nozares uzdevumā sācis piemērotu materiālu apzināšanu un vākšanu par mūsu sasniegumiem Kanadā, ziņoja par LNAK iesniegumu Kanadas federālajai valdībai ar nosaukumu Foundation for Latvian Culture and Education, pieprasot pabalsta pieškīrumu, lai sagatavotu slīdīšu izstādi, papildinātu ar ieskaņotiem tekstiem un mūziku sakarā ar Ontario provinces 150 gadu jubilejas svinībām šinī gadā. Latvieši kā viena no tautību grupām nozīmīgi bagātinājuši Kanadas dzīvi dažādos aspektos.

Iesnieguma tekstu minam latviskā tulkojumā: Šī projekta mērķis ir savākt ziņas par latviešu iecelotājiem un to pienesumu Ontario provinces iedzīvotāju un saimniecības mozaīkā 150 gados. Meklēs pirmo iecelotāju pēcnācējus, kā arī neseno gadu iecelotājus, vāks rakstveida liecības un intervijas, tāpat arī priekšmetus ar etnografisku un mākslinieciskū vērtību. No savāktiem materiāliem par Ontario provincē dzīvojošiem latviešiem rīkos izstādi, profesionālā līmenī sagatavotu slīdīšu izrādi un lekcijas. Slīdītes parādīs savākto liecību, fiziski neizstādāmo daļu par latviešu pienesumiem Ontario saimnieciskā, sociālā, mākslas un zinātnes dzīvē. Uz izstādes atklāšanu lūgs valdības pārstāvjus. Tā būs pieejama arī vispārējai publikai. Izstādes paredzētas arī citās vietās, kā galvaspilsētā Otavā. Bicentiālam gadam beidzoties, izstādes materiālus nodos vēstures archīvam turpmāko paaudžu vajadzībām. Šajā vēsturiskajā gadā uzsāktais darbs par latviešu gaitu pētīšanu Ontario provincē turpināsies arī nākotnē, lai būtu iespēja šo latviešu pienesumu uzskatāmā veidā un pilnīgāk parādīt kanadiešu sabiedrībai, kā arī mums pašiem.

Visi piemērotie materiāli, kā foto attēli vai slīdītes, apraksti, dokumenti u.c. materiāli pieteicami vai iesūtāmi padomes loceklim Hugo Miķelsonam, 50 Graydon Hall Drive, Apt. 803, Don Mills, Ont., M3A 3A4, tālr. (416) 447-9861. Gatavo slīdīšu skati nodos LNAK kultūras vērtību krātuvei, un tā būs pieejama arī pašu latviešu vajadzībām. Slīdītes sagatavos un objektus izvēlēsies profesionālā līmenī un labā apdarē mākslinieks Eriks Dzenis. Par ieskaņotiem tekstiem rūpēsies rakstniece Ingrīda Vīksna.

Prof. Dr. G. Šubiņš pastāstīja par 9. DV jaunatnes saietu Grand Rapidos, kur piedalījušies ap 40 jauniešu no 17—26 gadiem, kas ieradušies no latviešu centriem ASV. Viņi ir jūtami nacionāli, interesējas par latviešu lietām, un visi runā latviski. Referente Astrīda Jansone no Klīvlandes apskatīja, vai sabiedriskais darbs ir uzskatāms par slogu vai izpriecu. Prof. G. Šubiņš oponējis referentei, ka ,,izpriecām'' beidzoties, jādara arī ,,sausais darbs.'' Vairāk vērības jāpievērš kultūras un politiskajam darbam: ja nebūs kultūras, nebūs tautas. Jāmaina pieeja darbam par Latvijas brīvību. Latvietis vienmēr sargājis to, kas viņam pieder, un iegūto neatdod citam. Latvietis nav gājis sirot, lai no cita kaut ko iegūtu, bet sarga savējo, mīl latviskumu un Latviju. No aizstāvēšanās taktikas jāpāriet uz uzbrukuma stratēģiju. Mūsu ieročiem jābūt politiskiem ieročiem. Mūsu tauta Latvijā tagad ir ielenkuma stāvoklī. Pēc kopējām pārrunām ar jauniešiem izrādījies, ka Amerikas latviešu jaunatne ir agresīvāka un patriotiskāka. Viņi apņemas darīt visu, kas kalpo Latvijas brīvībai un, lai vājinātu okupantu varu, nedarīt neko tādu, ko cīnītāji un tauta dzimtenē varētu iztulkot par trimdinieku sadarbību ar okupācijas varu.

Sēdē pārrunāja arī veco grāmatu krājumus, kas atrodas LNAK īpašā veco izdevumu kollekcijā. Daži no šiem izdevumiem ir vairāk nekā simt gadu veci un saglabājušies vairs tikai dažos eksemplāros pasaulē. Šo grāmatu pārspiešanai līdzekļus mēģinās iegūt no Latviešu Fonda projektiem. Pārrunāja arī māc. Arveda Celma agrāko ierosinājumu par dialektu un novadu izlokšņu ieskaņošanu skaņu lentēs. Lai šo lielo projektu iedzīvinātu, jāuzmeklē vecie ļaudis, kas sarunu valodā lietā dialektus un kam būtu zināmi avoti, kur šie ļaudis uzmeklējami. Ziņas iesūtāmas H. Miķelsonam uz šī raksta sākumā norādīto adresi.

Kultūras padome nolēma nākošās Kultūras dienas Kanadā rīkot 1985. gada februāŗa pēdējā nedēļas nogalē, kad apskatīs mūsu trimdas pienesumu kultūrai. Viena diena, sestdiena, 23. februāris, būs veltīta tautasdziesmu sakārtotāja Krišjāņa Barona piemiņai, pieaicinot koncertēt vīru kori Viesturs ar attiecīgu programmu tautasdziesmu garā. Svētdien, 24. februārī, referātu virstemats: Tā zeme ir mūsu — ar referātiem, kā senlatviešu ciltis cīnījās pret pārspēku gadu simtiem, kā Atmodas laikmeta latviešiem radās pašvērtības apziņa, par Latvijas atbrīvošanas cīņām un kas tagad darāms, lai atgūtu mums atņemto zemi — jādzen laukā ienaidnieks! Katru dienu paredzēti 3—4 referāti, pie kam divi no tiem būs viesi referenti. V. S.

GRUPU LIDOJUMI UZ

DZIESMU DIENĀM MINSTERĒ

1984.G.

Pavadonis prof. Dr. Gunars Šubiņš

NR. 1 — 29. JŪL. — 6. AUG. $1190.00 (US $975.00)
NR. 2 — 29. JŪL. — 12. AUG. $1330.00 (US $1090.00)

Ieskaitīts lidojums turp un atpakaļ, viesnīca un brokastis, visi transferi u.c.

* Iespējama atgriešanās arī vēlāk — bez piemaksas
* Pieejamas daudzas Eiropas tūres, Oberammergauas spēles, Euralpases un Studentu pases.

Rezervācijas jau pieņem

ATLAS TRAVEL SERVICE

103 RONCESVALLES AVE, TORONTO, ONT. M6R 2K9

Tel.: (416) 531-3519

Runājam latviski

Lidija Venta-Dobrovolska

Atzinība korim

Ciānas ev. lut. draudzes koŗa koncerts Čikagā notika baznīcā 6. maija saulainā pēcpusdienā. Koŗu vienības ir nozīmīgi faktori tautas gara darbā, it sevišķi, kad ir tik rūpīgs un darba jūsmas pilns diriģents kā Rūdolfs Kalnmals.

Mācītājiem, mūziķiem, dziedātājiem un rīkotājiem lai ir sirsnīga atzinība par padarīto darbu un vēlējums tikpat labai sadarbībai nākotnē. Ar patiku jākonstatē koŗa uzlabotā kvalitāte: precīzāki ritmi, labāka dikcija, ceņšanās pēc dažādības dinamikā. Vietumis būtu ieteicams nebīties no lielākiem kāpinājumiem, kas dotu vēl krāsaināku priekšnesumu. Ar kādu medus kāri būtu arī jāpielabina jauni, spējīgi soprāni!

Interesants pienesums mūsu garīgai mūzikai ir jaunās komponistes Sarmas Aistaras-Aļes veltījums korim — ,,Zauls'', ar ērģeļu, klavieŗu un pūšamā ansambļa pavadījumu. Svaigu, neparastu akcentu mūzikā ienes labi pieskaņotais bībeles teksts bez dzejiska panta un atskaņām. Ērģeļu (Māra Kārkliņa), klavieŗu (Zinta Zariņa) un Allegro Brass pavadījumi ļoti labi atbalstīja dziedātājus. Varēja varbūt vēlēties sadzirdēt mūzikā kā kulminācijas punktu vairāk akcentētu Zaula lielās pārvērtības momentu!

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

Māc. Eduards Ķerģis

Domas, kas ierosina

Ne ka mēs paši no sevis būtu spējīgi ko labu domāt; bet ja esam spējīgi, tad tas ir no Dieva. (2.Korint. 3,5).

Mums katram patīk tādi cilvēki, kuŗu dzīves veids var būt par paraugu. Tādā sakarībā bērniem patīk vecāki un skolotāji, kas viņos ierosina ko labu. Pieaugušiem patīk tādi draugi, kaimiņi, pazīstami, ar kuŗiem satiekoties, varam ierosmē no tiem kaut ko labu mācīties. Un mums patīk tādi rakstnieki, mākslinieki, kas ar savu devumu mūs ierosina. Jā — mums patīk tādas sarunas, kas ne tikai pakavē laiku, bet kas arī ko ierosina; tas nozīmē — tādas sarunas, no kuŗām varam ko mācīties. Jā — mums patīk arī tādas grāmatas, kas satur kādu labu ierosinājumu. Mums patīk domas, kas ierosina.

Prāvests A. Skrodelis saka: Spītība — lielākā cilvēka nelaime; nepatiesība — visvairāk pamatā savstarpējās attiecībās; savu tiesību uzsvēršana — patmīlīga un augstprātīga cilvēka pazīme. Jo vairāk cilvēki no visa tā atsvabināsies, jo viņi cēlāki kļūs, un būs sirsnīgākas viņu attiecības un visa dzīve. Jo kas mēs šodien esam, tādi būs tie, kas ap mums un arī kas pēc mums; tāpēc augsim sevī cēlāki!

Un prāvests A. Skrodelis vēl saka: Dievs visur klāt būdams, kuŗš visur atrodams, ticībā skatāms un lūgšanā piedzīvojams. Bet kas aizlūdz arī par citiem, tie dara skaistu Kristus darbu, jo Kristus arī aizlūdza. Asaru strautiņos skaidrojas dvēsele, un slimībās cilvēks saredz mūžības vērtības. Kur no pārpilnības dodam, tur ir dāvanas, kur no kaut kā jāatsakās un šī atsacīšanās ir pat sāpīgi jūtama — tur ir upuris.

Prof. E. Šmits saka tā: Vecie baznīcas tēvi (Ciprians, Origens) māca: ārpus baznīcas nav pestīšanas. Reformātors M. Luters saka — ārpus kristīgas draudzes nav glābšanas; bet viss tas nenozīmē, saka tad prof. E. Šmits, ka Kristus savu darbību būtu ierobežojis ar baznīcas institūciju, bet tas nozīmē gan to, ka tas, kas nemeklē draudzi, nav īsts kristīgs cilvēks un kā tādam egoistam, kas noslēdzas sevī, respektīvi — atraujas no kristīgiem pienākumiem, arī īstas kristīgas svētības nevar būt.

Dzejnieks E. Virza teic: Organizējiet stipru varu, jo bez tās tikumi top par netikumiem un brīvība par illūzijām.

Dzejnieks E. Treimanis saka: Kas smej, lai pārdomā; neviena asara nav tik bēdīga, ka smiekli nevietā.

Kāds latviešu domātājs Hermanis Asars saka atkal tā: Kas cietumā vārdzis, tas zina, kas ir brīvība. Tikai, kas svešumā pavadījis gaŗus gadus, ir mācījies saprast, kas ir dzimtene.

Prof. A. Dauga māca: Liela dvēsele ir arvien kautrīga. Liels cilvēks ir arvien pazemīgs. Viņš redz savu nepilnību. Tā arī katra apzinīga dzīve jāiesāk ar savas nepilnības atzīšanu.

Prof. P. Jurēvičs saka: Ja A. Šveicers varēja braukt uz džungļiem, lai glābtu no pazušanas nēģerus, vai tad mums nav pietiekami iemeslu pielikt visas pūles, lai neļautu pazust latviešu tautai.

Rakstnieks Reinis Kaudzīte saka tā: Jaunība skata pasauli tādu, kāda tā nav; vīra gadi — tādu, kādai tai vajadzētu būt; tikai vecumā cilvēks pasauli skata, kāda tā ir.

Grieķu filozofs Sokrats māca: Cilvēki cieš tikai tāpēc, ka tie neklausa savai sirdsapziņai.

Nekad nevajadzētu aizmirst filozofa Emanuela Kanta pamācību: Divas lietas pilda manu garu ar allaž jaunu un augošu apbrīnošanu, jo biežāk un pastāvīgāk pie tām kavējos: morāliskie likumi manā iekšienē un zvaigžņotās debesis virs manas galvas.

Un vienmēr un visur atcerēsimies Apgaismības darbinieka A. Kronvalda vārdus: Man nav svētākas valodas par latviešu valodu; man nav mīļākas tautas par latviešu tautu. Nekas man tik dziļi nerūp kā tās atzelšana un uzplaukšana. Tādēļ ļoti der, ka brālīgā mīlestībā dienu no dienas viens otram skaļāki uzsaucam: mosties, celies, strādā! Tādi kliedzieni atmodinās kūtros, spirdzinās vājos un drošinās stipros.

Jo kur Dieva saule tevim pirmo reizi atspīdēja; kur debess zvaigznes tev vispirmāk Dieva visspēcību parādīja un Viņa vētras tev svētās izbailēs aizgrābtam caur dvēseli šalca, tur ir tava dzimtene, tur ir tava tēvzeme. Un lai tur būtu plikas posta klintis vai tukšas salas, lai tur mājotu ar tevi kopā nabadzība, raizes un bēdas, tev būs šo zemi mūžam mīļu turēt.

Un nu noslēgsim šo domu bagātību ar latviešu dzejnieces Aspazijas gudrībām:

Mūžam lai Latvija dzīvo un nemirst,
Zālei līdzi, kas trīskārt nopļauta atzeļ.
Nocirstos kokus lai mīļā saulīte apspīd!
Kupls un sulots no jauna lai biezoknis saaug.
Saules spozmē saknes aug pāri pār vētrām,
Dvēseles saknes aug pāri par pagātnes sāpēm —
Mūžam Latvija dzīvos un mirdama nemirs.

Mūsu nodaļas vanags

Osvalds Ebelis

dzimis 1900. gada 15. jūnijā Latvijā,
miris 1984. gada 28. maijā London Township, Ont.

Par viņu skumst
DV Londonas nod. vanadzes un vanagi

Mūsu nodaļas vanags

Ansis Silnieks

dzimis 1910. gada 16. maijā Latvijā,
miris 1984. gada 24. maijā Southampton, Ont.

Par viņu skumst
DV Londonas nod. vanadzes un vanagi

BAZNĪCU ZIŅAS

TORONTO

SV. JĀŅA DRAUDZE

Draudzes kanceleja atvērta otrdienās, trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 līdz 17, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

24. jūnijā sakarā ar Draudžu dienām Gaŗezerā dievkalpojums dievnamā nenotiks. Dievkalpojums Sv. Barnabas baznīcā (Austrumu draudzē) pl. 13.00, māc. A. Celms.

Jūlija un augusta mēnešos dievkalpojumi dievnamā notiks katru svētdienu pl. 19.00. Saulainē bērnu nometnes laikā dievkalpojumi svētdienas rītos pl. 10.00.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-8403, 8 Rolland Rd., Toronto, Ont. M4G 1V5. Māc. J. Cālīša runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10—12 un no 18—19. Citā laikā, iepriekš sazinoties.

1. jūlijā dievkalpojums dievnamā nebūs (Draudžu dienas); pl. 17 dievkalpojums un Sidrabenes bērnu nometnes atklāšana.

8. jūlijā pl. 18 dievkalpojums ar dievgaldu.

15. jūlijā pl. 10 dievkalpojums; pl. 10 dievkalpojums Sidrabenē. Sidrabenē sporta svētki.

22. jūlijā pl. 10 dievkalpojums; pl. 11 dievkalpojums Sidrabenē.

29. jūlijā dievkalpojums baznīcā nebūs; pl. 11 Sidrabenes bērnu svētku dievkalpojums.

5. augustā pl. 10 dievkalpojums.

11. augustā pl. 17 Sidrabenē svētbrīdis un bērnu nometnes slēgšana.

12. augustā pl. 10 dievkalpojums.

19. augustā pl. 10 dievkalpojums ar dievgaldu; pl. 11 dievkalpojums Sidrabenē.

26. augustā pl. 10 dievkalpojums.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ont., MIK 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā 361 Danforth Ave.

24. jūnijā pl. 13 dievkalpojums Sv. Barnabas baznīcā.

1. jūlijā pl. 13 dievkalpojums baznīcā.

8. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Tālavā. Pēc dievkalpojuma saviesīga stunda ar atspirdzinājumiem.

15. jūlijā pl. 13 dievkalpojums Sv. Barnabas baznīcā.

22. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Tālavā. Pēc dievkalpojuma sadraudzības stunda ar atspirdzinājumiem.

29. jūlijā pl. 13 dievkalpojums Sv. Barnabas baznīcā.

5. augustā dievkalpojums nenotiks.

12. augustā pl. 12 Brīvības cīņu piemiņas dievkalpojums Tālavā. Šai dievkalpojumā un sadraudzības pēcpusdienā lūgta Tālavā ciemos Pensionāru apvienība.

19. augustā pl. 13 Sv. Barnabas baznīcā dievkalpojums.

26. augustā pl. 11 Kapu svētki Alistonas kapos.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins, 67 Curzon St., Apt. 315, Toronto, Ontario, M4M 3J3, tālrunis (416) 466-7037. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College St. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, pl. 13.00.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6, tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr.dievnamā.

Toronto latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 16 Walmer Rd. baptistu draudzes dievnamā.

GAISMAS TELEFONS — ticības stiprināšanai 635-8582 atkal atjaunots un darbojas 24 stundas. Programmas latviešu valodā, maina 2 reizes nedēļā.

HAMILTONAS DRAUDZE

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālrunis 385-9838. Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19—21. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

24. jūnijā dievkalpojuma nebūs (Draudžu dienas Gaŗezerā).

1. jūlijā dievkalpojuma nebūs (Draudžu dienas Gaŗezerā).

8. jūlijā pl. 10 draudzes dievkalpojums.

15. jūlijā pl. 10 draudzes dievkalpojums.

22. jūlijā pl. 10 draudzes dievkalpojums.

BRAMPTONAS DRAUDZE

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā: 156 Main Street, North Brampton, Ont. Māc. A. Briedis, 44 Marrylin Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tālr. 757-2739.

MONTREALAS DRAUDZES

Prāv. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal, P.Q. H4B 2G6. Tālr. 489-3224. Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

OTAVAS DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pēteŗa lut. baznīcā, 400 Sparks St.

KLAUSIETIES „LABĀS ZIŅAS" RAIDĪJUMU
uz īsajiem viļņiem 6155 KHZ
49 metr. band
Sestdienās plkst. 10.30 vakarā
Vaditājs Dāvids Miķelsons,
60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont.
M9V 2B4
tālr. 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS
Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta. Bufalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.
Radio FM CBN 107.1
24 stundas. Tel. 889-3126.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS
„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti
30 gadu gājumā
katru svētdienas rītu no
pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro,
Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmdienas — trešdienai, iesk., no pl. 14 — 22,
ceturtd. no pl. 14 — 24,
piektd., sestd. no pl. 12 — 24,
svētdienās slēgts.

VALUDE
JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

Lielākais latviešu veikals Toronto
BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave, tel. (416) 465-9905
un
POKO'S MEAT
376 College Str. (tuvu pie Bathurst), Toronto, Ont.
tel. (416) 922-1300

Piedāvā:
- lielā izvēlē eiropiešu gaumē gatavotus gaļas izstrādājumus,
- žāvētus ūdeņus, zivis,
- pašu ceptu rupjmaizi, pīrāgus, ķimeņmaizītes, smalkmaizītes, jubileju kliņģerus u.c. gardumus.
- klāj viesību galdus.

Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni

Ērgļu ligzdas medus
30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs

Alcan Building Products
Māju īpašnieki!
ietaupait ar **ALCAN SIDING**
Sazinaities ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem gatavo un ierīko
- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGUS
- DURVIS
- MARĶĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
Īpašnieks Artūrs Mīme

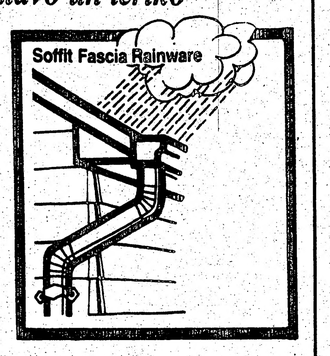

2229 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X6 **534-2864**

Latviešu nams Toronto
IZĪRĒ LABI VĒSINĀTAS TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM

Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.

(416) 863-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —

Speciālizējies kontaktlenžu nozarē.
Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.

1586 Bloor St. W., Toronto.
Tel. 535-6252.

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
4812 Yonge Street
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221—1159

PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

Humphrey Funeral Home
A. W. Miles Chapel
1403 Bayview Avenue, Toronto
(at Davisville)

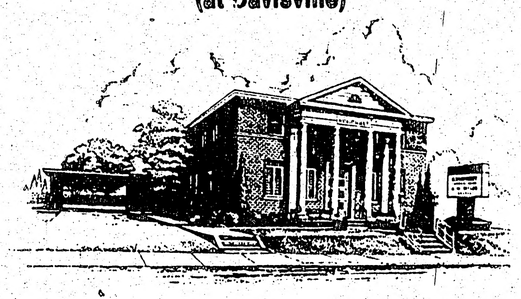

Toronto centrā vislabāk situētais bēru nams — tuvu Sv. Jāņa, Sv. Andreja un Sv. Barnabas baznīcām. Smalkjutīgi pakalpojumi latviešu ģimenēm katrā laikā. Bēru namu vada Humphrey ģimene jau trešā un ceturtā paaudzē.

487-4523

Vecākais latviešu puķu veikals

Venus
ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM
Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO.
Tel. darbā 534-4645, pēc darba 533-4037.
A. PUTNIŅŠ

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
137 Yonge St. — Shopping Mall,
(Ieeja no 74 Victoria St. Arcade Bldg.)
Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.

Tel.: 368-5011

Ātri, gīti un lēti
iespiežam
dažādus ielūgumus
Tel. 466-1514

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
- **Izjusti personīgi pakalpojumi**
- **Pastāvīga kapella**

M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. **489-8811, 489-8002**

Katoļu jubilejas kongress Grand Rapidos

Amerikas latviešu katoļu apvienības 30 gadu darbības atceres kongress Grand Rapidos 26. un 27. maijā pulcināja tuvu pie simt katoļticīgu latviešu.

Aizvadīto 30 gadu gaitā Grand Rapidos notikuši vairāki ALKA kongresi un Latgales dienas. Šinī pilsētā savu mājvietu bija atradis bīskaps Jāzeps Rancāns, kuŗa ierosmē ALKA nodibināta.

Šo nozīmīgo un lielo pulcēšanos latviešu katoļu draudzes namā 26. maijā atklāja rīcības komitejas priekšsēdis Dr. Z. Zadvinskis un pr. B. Baginskis, M.I.C. Svētku runu teica ALKA prezidents Dr. J. Dimants jr. Sekoja P. Daugavieša referāts — Amerikas latviešu katoļu apvienības dibināšanas kongress. Tālāk Ritenīša koklētāju grupa un katoļu draudzes jaunieši skaistos tautas tērpos (Lūcija, Monika, Vanda Dauksta, Dāvids un Pēteris Zadvinskis, Ingrida un Aivars Zirnis, Andra Visocka) Māras Zirnes vadībā mūzicēja, izpelnoties jūsmīgus aplausus. Sveicienus teica māc. J. Mednis (Grand Rapidu latv. ev. lut. dr.), A. Grīnbergs (Latviešu biedrība), Dr. L. Ruperte (PBLA Izglītības padomes, ALA Ārpusskolas izglītības biroja un visiem 3x3 pasākumiem), prof. Dr. Latkovskis (Latgales izglītības pētīšanas institūts), M. Urnežus-Lambergs (Bostonas latv. katoļu saime) un Dr. Z. Zadvinskis (Grand Rapidu latv. katoļu draudze). Ar rakstu bija sveicis PBLA priekšnieks Dr. O. Pavlovskis, latviešu pārstāvis pie Sv. Krēsla Dr. K. Ručs, latviešu garīgo lietu koordinātors ASV prelāts L. Vārna u.d.c. katoļu garīdznieki, draudzes, organizācijas un kopas dažādās zemēs. Pēcpusdienā bija Dr. Latkovska, jr. referāts — Katoļu baznīcas stāvoklis Latvijā pēc 1945. g., ko nolasīja Dr. Dimants, jr. Tas bija pamatots ar faktiem, liecībām un vērojumiem par latviešu katoļu garīdznieku vajāšanām, viņu likteņiem dzimtenē un baznīcas grūto stāvokli, reliģisko aprūpes darbu veicot. Interesantas bija paneldiskusijas — Mūsu prioritātes, nākotnes darbība un vizijas.

Šīs dienas darba posms turpinājās tālāk Latviešu biedrības namā, kur B. Baginskis, M.I.C. iztirzāja tematu „Latviešu katoļu baznīcas seja." Referenta stāstījums bija dibināts uz pētījumiem par latviešu katoļu baznīcas dzīvi 400 gadu ilgā posmā.

Pēc referātiem sekoja koncerts, kuŗā dziedāja Indianas latviešu katoļu biedrības sieviešu ansamblis, dir. M.Grants. Programmā bija divpadsmit dziesmu. Priekšnesums skanīgs, rūpīgi sagatavots.

27. maijā bija svinīgs dievkalpojums Aglonas Dievmātes baznīcā, ko vadīja pr. B. Baginskis un pr. A. Goldikovskis, svētos rakstus lasīja V. Tarbunas, dziedāja jaunieši. Pēc dievkalpojuma liels baznīcēnu pulks devās uz Augšāmcelšanās kapsētu svētbrīdī pie bīskapa J. Rancāna kapa.

Pēcpusdienā par Otro drukas aizliegumu runāja prof. Dr. L. Latkovskis, sr. un skāra arī pirmo Latvijas okupācijas gadu, padomju sistēmu vispār ar ierobežojumiem cilvēku un valsts dzīvē, lai „celtu komūnismu." Visai intensīvā jubilejas norise beidzās ar rakstnieku cēlienu, kuŗā piedalījās M. Urnežus-Lamberga (dzeja) un prof. Dr. L. Latkovskis.

Dzejoļus vēl lasīja Ženija Driča, Anna Megne, Lūcija Ēriņa, Anna Dimante. Otrā daļā atsūtītos dzejoļus ar sveicieniem no dzejniekiem B.Senkēvičas, A. Melliņa, A. Zvīdra, prof. Fr. Murāna lasīja Dr. J. Dimants, jr., kuŗš rakstnieku cēlienu arī itin veiksmīgi vadīja.

V. Z.

APSPIESTO TAUTU BRĪVĀ OLIMPIADA

Brīvās Olimpiadas sporta programma iesāksies ar šaušanas sacīkstēm Bērzainē 23. un 30. jūnijā. Tām sekos kultūras festivāls 2. jūlijā Ontario Place, Summer Gardens, kuŗā apbalvos katras tautības izraudzīto izcilāko sportistu. Tie ir: latviešu diskabols Juris Pūce, lietuviešu lodes grūdējs Arvydas Barkauskas, igauņu peldētāja Cindy Ounpuu un ukraiņu diskabols Borys Chambul.

Sportistu apbalvošanai sekos dejas, kuŗās piedalīsies mūsu Diždancis un ukraiņu kazaku dejas grupas. Ritmisko vingrošanu izpildīs igauņu grupa Kalevs. Dziedāšanu uzņēmusies lietuviete Violeta Rakauskas-Shtroms, kuŗa ieradīsies no Anglijas. Paredzams, ka šo kultūras festivālu apmeklēs mūsu tautību ievērojamās personas, kā arī kanadieši, piemēram Viljams Dēviss, Arturs Egletons un Deniss Flins (Flynn) u.c.

Tūliņ pēc šī festivāla aizdedzinās Brīvās Olimpadas lāpu, kuŗa apciemos katras dalībnieku tautas centrus un nonāks Etobicoke stadionā 5. jūlijā, Brīvās Olimpiadas atklāšanas ceremoniju laikā.

Sacīkšu programma turpināsies 4. jūlijā ar ledus hokeju un futbolu (abās piedaloties latviešu vienībām). 5. jūlijā notiks Brīvās Olimpiadas atklāšanas ceremonija, kuŗai tūliņ sekos futbola un basketbola spēles (kuŗās spēlēs latviešu vienības). 6. jūlijā notiks teniss, futbols, basketbols, ledus hokejs un vieglatlētika. 7. jūlijā būs volejbola un peldēšanas priekšsacīkstes un fināli, kā arī fināli tenisā, vieglatlētikā, ledus hokejā, futbolā un basketbolā.

7. jūlijā, pulkst. 20.00, notiek Brīvās Olimpiadas noslēguma balle Constellation hotelī, 900 Dixon Road, Rexdale, Ontario (netālu no lidlauka). Var aizņemt istabas par 50 dol., neatkarīgi, vai tur apmetas viena, divas, trīs vai četras personas. Brīvās Olimpiadas balles ieejas kartes maksās 8.00 dol.

Ieejas kartes sporta sacīkstēm maksās 10.00 dol. (pieaugušiem), ja tās nopirktas pirms sacīkstēm, sacīkšu laikā — 12.00 dol. Bērniem (no 5 līdz 12 g. vecumam) un pensionāriem 6.00 dol. Šīs ieejas kartes ir noderīgas visām sacīkstēm no 23. jūnija līdz 7. jūlijam.

Līdzekļu sagādāšanai Brīvajai Olimpiadai ir sarīkota loterija, T-kreklu un reklāmu pogu pārdošana. Visu to ceram izdalīt pa mūsu namiem, centriem u.t.t. ar cerību, ka katrs baltietis un ukrainis tos pirks piemiņai. Loterijā — lidojums divām personām uz Orlando, Tampu vai Miami, Floridā; video kasešu aparāts un 20" krāsas tālevīzijas aparāts.

Ieejas kartes uz sporta sacīkstēm un balli varēs iegādāties Karavanā. Tās var pasūtināt arī pie Jāņa Vilmaņa (416) 429-5518, 7 St. Dennis Drive Apt. 1711, Don Mills, Ontario M3C 1E5.

ontario place

ČETRU DIENU VASARAS SVINĪBAS!

Kanadas dienas un Divsimtgades dienas atcere Ontario Place

Mēs svinam visi kopā

Šīs nedēļas nogales 4 dienu dzimšanas dienas svinības ar notikumiem pār visu novietni. Kopēja dziedāšana, dejošana un priecāšanās par brīnišķīgu uguņošanu abās dzimšanas dienās.

Mēs svinam šo nedēļas nogali Ontario Place. Mēs svinam visi kopā.

The Miller High Life Rock & Roll Spectacular in the Forum

3 dienu svinības ar veco labo rock and roll mūziku.

Piektdien, 29. jūnijā, pl. 8 vakarā Junior Walker and The Allstars, Martha Reeves, Rhw Marvelettes and the Rock & Roll Revival Band.

Sestdien, 30. jūnijā, no pl. 3—8 vak. Little Anthony, The Shirelles, Danny and The Juniors and The Rock & Roll Revival Band.

Svētdien, 1. jūlijā, pl. 3—8 (Kanadas dienā) Rick Nelson, Del Shannon, Danny and The Juniors and The Rock & Roll Revival Band.

Molsona vasaras dārzs

Dejojiet ritmā vai tikai atpūtieties dārza krodziņos un restorānos.

Piektdien, 29. jūnijā no pl. 10 vakarā līdz pl. 1 no rīta The Savoys.

Sestdien, 30. jūnijā, un svētdien, 1. jūlijā no pl. 1—2 pēcp. Revolver (Canada's foremost tribute to the Beatles).

Sestdien, 30. jūnijā, no pl. 10 vakarā līdz pl. 1 no rīta The RonBagnato Big Band.

Pirmdien, 2. jūlijā, no pl. 1—2 pēcp. Nightwood teātris: „Love and Work Enough" (Ontario pionieŗu sieviešu godināšana).

Pirmdien, 2. jūlijā, no pl. 5.30—7.30 Brīvās Olimpiadas Festivals ar daudzkultūru programmu.

Svētdien, 1. jūlijā, Kanadas dienas svinības

ar izrādēm, orķestriem un izdarībām, kuŗas beigsies ar uguņošanu pl. 10 vak.

Pirmdien, 2. jūlijā, atzīmējiet Divsimtgadu dienas svinības

Visur būs klaunu orķestri, klejojošie tautasdziesmu dziedātāji un maršējošais 48 hailanderu dūdu un bungu orķestris.

Skataities Ontario brīvās dabas un dzīvnieku izstādi bērnu ciematā.

Pl. 10 debesis iedegsies visās krāsās, kad mēs sāksim Divsimtgades svinību uguņošanu. Daudz laimes Divsimtgadē, Ontario!

Īpašas izrādes Forumā

Noon-Jim and Rosalie, Polka Dolt Door Live un bērnu izpriecai no Divsimtgades programmas.

Pl. 3 — The Michael Jackson review starring the Romeo and Pharazon Breakers, plus Lou Ann and Bobby.

Pl. 8 — Presented in association with CJCL 1430, The All New Artie Shaw Orchestra.

Un vēl vairāk

Mūsu pilnīgi jaunā IMAX filma Sinesfēra teātrī.

Ziemeļi skatos un skaņās mūsu Ontario ziemeļu paviljonā.

No 4. līdz 7. jūlijam vīna nogaršošana Ontario vīna festivalā.

Sestdien, 7. jūlijā, burinieku — The Tall Ships skate.

Ontario Place jums viss tas patiks, un viss tas ir jūsu.

Ontario yours to discover!

955 Lakeshore Blvd. West, Toronto, Ontario, Canada M6K 3B9
A Crown Corporation of the Government of Ontario.
Ministry of Tourism and Recreation.
Hon. Reuben C. Baetz, Minister.

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅOJORKA

● Longailendas koŗa koncertā 2. jūnijā Salas baznīcas sarīkojumu zālē programmu vadīja, dziesmas diriģēja un dziesmu klavierpavadījumu izpildīja saslimušā diriģenta Roberta Baloža vietā, Irēna Jasuta. No 14 dziesmām daļa bija patriotiskas dziesmas, daļa Raimonda Paula komponētas dziesmas ar dzimtenes motiviem. Meiteņu ansamblis nodziedāja jaunās komponistes Brigitas Ritmanes komponēto Andŗa Ritmaņa dziesmu ,,Sēņošana'', kas bija jāatkārto, tāpat kā vairākas citas dziesmas. Solo dziedāja Laima Veide un Lilija Nice. Apmeklētāju ap 250.

* * *

● Longailendas vidusskolas un pēdējo divu klašu pamatskolas audzēkņi 2. jūnijā apskatīja latvisko darinājumu krātuvi DV namā Bronksā. Apvienības vanadžu priekšniece un krātuves vadītāja L. Tomase iepazīstināja ciemiņus ar krātuvi un sniedza paskaidrojumus par izstādītiem priekšmetiem. Krātuvē atrodas tautas tērpi, jostas, vainagi, zeķes, blūzes un citas atsevišķas tautas tērpu sastāvdaļas. Tur novietots arī no Latvijas atvestais vērpjamais ratiņš, aužamā atspole, cimdi, gultas segas, metalla un dzintara rotas lietas, keramikas darbi un Gaujā atrastas pērles. DV nama saimniece V. Freija ciemiņus pacienāja ar latviskām pusdienām.

* * *

● Ņujorkas draudzes valdes sēdē 5. jūnijā konstatēs, ka šogad draudzes maksājumos ienākuši ap 14.000 dolāru mazāk nekā pagājušajā gadā šinī laikā. Aprīlī Lieldienu aploksnēs saņemti 8200 dolāru, bet šinī laikā skolu vajadzībām izdoti 9600 dolāri.

● Ņujorkas draudzes pamatskolu izlaidumos 3. jūnijā skolu beidza 14 absolventu. Salā jaunatnes rakstnieks Jānis Šīrmanis uzrunāja skolu beigušos, mudinot neapstāties pusceļā, vingrināt gara spējas un papildināt latviskās zināšanas. Divvalodu zināšana ir priekšrocība, latviskā dzīves ziņā un humors ir ceļa spieķis tālākā dzīvē. Skolu beidza Odrija Dallīte un Roberts Lismanis. Absolventus sveica skolas pārzine A. Stalis, klases audzinātāja A. Rumaka, balvas pasniedza Ņujorkas latviešu organizāciju padomes, DV apvienības un skautu un gaidu pārstāvji. Pauls Bērziņš nebija kavējis nevienu dienu trijos gados un saņēma atzinības balvu. No absolventiem runāja O. Dallīte. Sarīkojumu daļā audzēkņi rādīja J. Šīrmaņa ,,Jaunākās Ziņas''. Andra Šulca spēlēja klavieres un O. Dallīte flautu. Noslēgumā vecāku gādāts azaids. Viesis J. Šīrmanis uz azaidu nevarēja palikt, viņš steidzās uz otru izlaidumu Ņudžersijā. Viesi un skolnieki kopā ap 150.

● Ap 150 cilvēku bija ieradušies 3. jūnijā Morisplaiņos uz Ņudžersijas skolas izlaidumu. Pēc māc. R. Zariņa vadītā dievkalpojuma aktā runāja draudzes priekšnieks V. Zālīte. Galvenais runātājs bija rakstnieks Jānis Šīrmanis. Viņš deva pamācības skolotājiem. Ja bērni prasa jautājumus, ko grūti atbildēt, tad skolotāji var norādīt, ka tas ir noslēpums. Noslēpums ir, kāpēc saule spīd dienā un mēness naktī, kāpēc velns ir melns. Ar labsirdīgu humoru viesis izsmīdināja skolniekus un viesus. Skolu beidza Dzintars Dzilna, Pēteris Jansons, Eriks Rūtiņš un Inese Pavāre. Dz. Dzilna saņēma Ņujorkas latviešu organizācijas padomes balvu Latvju enciklopēdijas pirmo sējumu, balvas pasniedza arī dāmu komiteja, DV apvienība un skola. Absolventi saņēma A. Šildes grāmatu ,,Pasaules revolūcijas vārdā''. Skola ieguvusi otro vietu dailrunāšanā ASV apmērā. Amerikāņu draudzes mācītājam novada vecākais A. Blodnieks pasniedza A. Manguļa grāmatu ,,Latvia''. Noslēgumā izloze un dāmu rīkots cienasts.

Ar 30. maija sanāksmi izbeigtas bībeles stundas Jonkeru baznīcā. Sākas vasaras pārtraukums, bībeles stundas atsāks septembrī. Tās notika katru otro trešdienu, ierodoties ap 40—50 cilvēkiem, kas noslēguma posmā parasti atcerējās sanāksmes dalībnieku dzimšanas dienas.

● Ņujorkas draudzes kopējā vidusskolu izlaiduma aktā Salas baznīcas telpās 8. jūnijā ap 200 apmeklētāju un skolnieku noklausījās jaunieša Egila Bogdanovica uzrunu. Runātājs novēlēja iet tālāk latviešu izglītībā, apmeklējot vasaras vidusskolas vai Latviešu studiju centru, bet viņš norādīja arī amerikāņu jauniešu viedokli. Salas vidusskolu beidza divi absolventi ar četru gadu vidusskolas kursu, bet Jānis Prāmnieks beidza trešo klasi un ieskaitīts absolventos, jo nākamo gadu skolu vairs Ņujorkā nevar apmeklēt, viņš dodas studēt. Septiņi absolventi bija no Bronksas vidusskolas, kas mācības notur Jonkeros. Bet no tiem, sešiem beidzējiem šis ir otrais vai pat trešais vidusskolas izlaidums. Pagājušajā gadā šie seši beidza trīsgadīgo vidusskolas kursu Jonkeros. Sekojot Salas vidusskolas piemēram, arī bronksieši nolēma pievienot ceturto mācības gadu. Visi seši iepriekšējā gada izlaiduma dalībnieki apmeklēja šo ceturtā gada kursu, pie kam Richards Skulte jau studē amerikāņu koledžā. Daži no šiem absolventiem ir beiguši arī Gaŗezera vai Beverinas vasaras vidusskolu, līdz ar to piedzīvojot trešo izlaidumu reizi. Ņujorkas latviešu organizācijas padomes, DV apvienības, dāmu komitejas un Ņujorkas katoļu draudzes pārstāvji bija sagādājuši absolventiem balvas. Dievkalpojumu kuplināja absolvents Jānis Prāmnieks ar dziesmu. Sarīkojuma daļā skolēni dziedāja koŗa dziesmas. Bronksas vidusskolas koris dziedāja A. Jansona vadībā, Salas skolas koris Martas Prāmnieces vadībā. Salinieki uzstājās arī ar pāris deklamācijām. No Bronksas absolventiem runāja R. Grava, no Salas V. Beiniķe. Sarīkojums noslēdzās ar vecāku sagādātu cienastu.

● Ņujorkas latviešu Maļinovsku ģimenes kāzu mielasts notika lielajā 110 stāvu debesskrāpja Pasaules tirdzniecības centra (World Trade Center) resotrānā ,,Logi uz pasauli'' (Windows on the World). Mācītājs R. Zariņš bija salaulājis Raitu Cintiju Ramani ar Aleksandru Pēteri Maļinovsku. Jaunais pāris dzīvos Ņudžersijā.

● Rudenī iznāks Ilzes Šķipsnas piemiņas grāmata. To izkārtoja Ilzes Šķipsnas fonds, kas savāca pietiekami iepriekšpasūtinātājus. Grāmatu saliek bijušā ALA apgāda un Izglītības biroja vadītāja Asja Lejiņa.

● Bronksas pamatskolā, kur mācības notiek Jonkeru baznīcas telpās, 29. izlaidumu beidza 8 skolnieki: Māra Rupnere, Rita Braunfelde, Ina Pilandere, Sari Medne, Grants Grava, Guntars Laķis, Indris Klīmanis un Eduards Ziediņš. Ņujorkas draudzes priekšnieks V. Zālīte apsveica absolventus, no absolventiem atbildēja M. Rupnere un G. Grava. Beidzēji saņēma balvas, no skolas grāmatu ,,Uguns un nakts'', no klases audzinātājas grāmatu ,,Sidraba vītols'', no Ņujorkas organizāciju padomes A. Šildes grāmatu ,,Pasaules revolūcijas vārdā''. Balvu pasniedza arī DV apvienība. Akta noslēgumā 8. klases pārstāvis E. Ziediņš nodeva karogu 7. klases pārstāvim Larim Gravam. Priekšnesumu daļā skolnieki izrādīja īslugu ,,Jāņugunis''. Noslēgumā saviesīga dzīve pie klātiem galdiem, pāri par 200 apmeklētāju. Pēc sarīkojuma skolas beidzēji kopā ar vecākiem devās uz Ulda Gravas māju Ņudžersijā, kur nosvinēja skolas beigšanu.

● Pēc četru gadu darbības mācītāja Lauma Zušēvica ar ģimeni pārceļas uz Čikagu, kur viņas vīram Ivaram Zušēvicam dots izdevīgs darba piedāvājums. Lauma Zuševica ar ģimeni pārceļas uz Čikagu, kur viņas vīram Ivaram Zušēvicam dots izdevīgs darba piedāvājums. Lauma Zuševica no Ņujorkas draudzes atvadījās ar dievkalpojumu Salas baznīcā 10. jūnijā, piedaloties četriem Ņujorkas draudzes mācītājiem, draudzes priekšniekam V. Zālītem, novadu un nozaru pārstāvjiem, kā arī krietnam skaitam draudzes locekļu, vairumam no Salas novada. No Jonkeriem īpašs autobuss noveda Ziemeļnovada draudzes locekļus uz Salas baznīcu. Par to daļēji maksāja braucēji, pārējo sedza Ziemeļu novada dāmu komiteja. Dievkalpojumā draudzes Longailendas koris diriģentes I. Upenieces-Jasutas vadībā nodziedāja divas dziesmas, spredikoja L. Zuševica. Pēc tam lejas zālē pie cienasta ar runām atvadījās draudzes pārstāvji un darbinieki. Četru gadu darbības laikā viņa ieguva draudzes locekļu atzinību, kaut sākumā daļa vecākās paaudzes uz jaunās mācītājas ierašanos Ņujorkas draudzē skatījās skeptiski. Viņa bija laba runātāja, teica saturīgus spredikus. Mācītāja labas sekmes guva jaunatnes audzināšanā draudzē, skolā un bērnu nometnē. Viņa pārvaldīja vienlīdz labi angļu un latviešu valodu, bieži piedalījās kopējos baltiešu vai apspiesto tautu sarīkojumos, vai demonstrācijās.

Latvijas Brīvības Fonda darbinieki fonda birojā Rokvilē. No kr.: Valdis Kārklis, pārvaldes priekšs; Roberts Līdums, pārvaldes vicepriekšsēdis ASV; Valda Lēvenšteina, administrātore; Solveiga Švalbe, grāmatvede; Olģerts Pavlovskis, PBLA valdes un LBF padomes priekšsēdis.

Foto V. Kārklis.

Viņa bija iejutusies Ņujorkas draudzē un atzinīgi izteicās par savu darbu draudzē. Tā bija viņas pirmā draudze, kur mācītājai bija jāmācās un jāvēro. Kad tikusies ar savām amerikāņu studiju biedrēm, viņa ar lepnumu atzinusies, ka viņa strādā samērā lielā draudzē ar labiem panākumiem. Pārējās viņas kursa jaunās mācītājas kalpojušas mazākās draudzēs. Zuševicai bija grūti šķirties no Ņujorkas draudzes, bet darba piedāvājums dzīves draugam bija pārāk labs, lai no tā atteiktos.

Vk

VAŠINGTONA

● Vašingtonas latviešu ev. lut. draudze meklē jaunu mācītāju, jo prāvests A. Veinbergs nodomājis atteikties no mācītāja amata pildīšanas pienākumiem, katrs draudzes loceklis var ieteikt mācītāja kandidātus, ko pēc tam uzaicinās Vašingtonas draudzes baznīcā teikt spredikļi. Kandidātu skaitu samazinās uz diviem pieņemamākiem, par kuŗiem balsos draudzes locekļi. Ir arī ieteikums, ka kanditāts kādu laiku varētu strādāt kā palīgmācītājs, pēc tam viņš pārņemtu amatu. Draudzē ir 504 locekļi, no tiem 118 vecāki par 70 gadiem. Arī draudzes nama pārzinis A. Plūcis vēlas atteikties no saviem pienākumiem. Draudze meklē arī talciniekus dažādu pienākumu veikšanai.

Izlaidums Vašingtonas draudzes skolā notika 3. jūnijā. Skolu beidza seši abiturienti: Kristīne Juberta, Indra Kancīte, Diāna Kellija (Kelley), Brigita Vīksniņa, Laris Kārkls un Ēriks Pavlovskis. Vašingtonas draudzes pamatskolā mācās 34 bērni astoņās klasēs. Mācības atjaunos 9. septembrī.

V. Irbe

KLĪVLANDE

● Klīvlandes DV teātŗa kopa bija sagatavojusi Artura Rubeņa lugu ,,Mākoņkalna pils dārgumi'', ķekataina rotaļa 7 ainās. Lugas pirmizrāde autora režijā notika 1. jūnijā, bet atkārtojums 2. jūnijā Apvienotās ev.- lut. draudzes namā. Uzvedumam mūziku komponējis P. Zariņš no Toronto, dekorātore S. Raņķe, apgaismotājs — G. Raņķis, skatuves meistari — O. Kubuliņš un G. Raņķis. Lugā darbojušās personas tēloja jaunās paaudzes aktieŗi un jāsaka — ar labiem panākumiem. Galvenās lomās bija: H. Mazzariņš, Z. Apine, E. Hazners, L. Zemesarāja, E. Tērauds, L. Raņķe, V. Kēlere, M. Rīders, E. Veits un K. Rīdere. Bez tam bija lielāks skaits līgotāju, ķekatas, pādītes dīdītāji un mazāko lomu tēlotāji, tādēļ masu skatu vajadzībām izmantoja arī daļu no zāles skatuves priekšā. Uzvedumā tautas dejas izpildīja dejotāji no tautas deju kopas Pastalnieki Ie. un K. Daukšu iestudējumā. Lugā notikumi norisinās starp atnākšanu un aiziešanu Aizsaulē. Darbības laiks — kaut kad 17. gadsimtā. Par lugas tapšanu autors programmā ir pieminējis: ,,Veciem tēviem un mātēm aizlīgojot smilšu kalniņā, tur sagulst arī tautas dārgumi. Tāpēc bija jāraksta šī luga. Tāpēc bija jāsagatavo šis uzvedums, lai uzskatāmi parādītu šos dārgumus mūsu bērniem un jauniešiem. Svešumā pietrūkst roku un padomu visā krāšņumā celt pieminētos dārgumus, tad lai ar šo mazumu šis uzvedums kalpotu kā ierosinājums — meklēt rakstos, tautasdziesmās, pasakās un teikās tradicijas, ieražas un rituālus, kā arī Dieva atziņu.''

Nikolajs Seglenieks

Nivea pērlītes

Kad, kur un kā mans dzīves ceļš sāka saskarties ar Harija Liepiņa līkumotām un fantastiskām gaitām, es lāgā neatceros. Tas bija kādu gadu pēc mana kaŗadienesta izkalpošanas, tā — 1935. gada nogalē.

Gluži tāpat kā tagad, tā arī tajās senajās dienās, kad jaunieši tikās un draudzējās pa kopām, kā mēs mēdzam sacīt — kompānijās. Tās nebija noslēgtas grupas, tām vienmēr kāds pieklīda vai atkrita. Mums tiekoties bija līdz arī laulenes, līgavas un draudzenes. Daudzi draudzējās vairākās kopās. Arī man bija laime ar draugiem, es biju vairākās kompānijās, un kā sacīja — es pendelēju no vienas kopas uz citām.

Vienā šādā kopā tikos ar Kārli Rāru, kas strādāja kādā valsts iestādē; valsts iestādē strādāja arī Gustavs Krūms, vēlāk bija nodaļas vadītājs tabakas fabrikā Tobago. Tagad Gustavs miris Austrālijā. Valsts serumu stacijā, kuŗas direktors bija vēlāk bēdīgi slavenais profesors Kirchenšteins, bija nodarbināts ,,Vecais Čarlis'' — Kārlis Mednis, tagad atzīts un cildināts gleznotājs Austrālijā; filatelistu žurnāla The Latvian Exchange Club, vēlāk Baltika, izdevējs un atbildīgais redaktors Kārlis Miķelsons bija izsūtīts uz Sibiriju, miris dzimtenē; gleznotājs Olģerts Saldavs bija precējies ar Nacionālās operas balerīnu Mirdzu Kārkliņu, abi no trimdas emigrēja uz dzimteni un tur miruši. Nacionālā teātŗa biroja darbinieks ,,Melnais Koļa'', saukts vienvārdā ,,Melnais'', Nikolajs Sokovs, dzīvo Austrālijā. Par ,,Melno'' iesaukts tāpēc, ka viņam bija ,,zilā bārda'' — tikko noskrāpēja bārdu no viena vaiga un sāka skrāpēt otro pusi, tā uz pirmā bārda atkal paaugusi. Un bija vēl viens — Harijs Liepiņš.

Harijs strādāja kosmētikas rūpnīcā, kas gatavoja pasaulē pazīstamo Nivea krēmu. Harijs stāstīja, ka esot laboratorijas vadītājs, pie tam viņš tūlīt uzsvērti nopietni piebilda, ka pie viņa atrodas laboratorijas indes skapja atslēgas. Par šīm indes atslēgām viņš varēja tik daudz muldēt, ka beidzot sākām apšaubīt, vai sejas un ķermeņa krēmu rūpnīcā vispār ir nepieciešamas indes. Cik mēs zinājām, tad tur neizgatavoja ar indi saistītus citus produktus. Skaidrs, ka mēs varējām kādreiz apciemot viņa darba vietu, lai pārliecinātos par patiesību. To nekad neizdarījām. Un Harijs nekad nebija nevienu aicinājis. Kārlis Rārs reiz sacīja: ,,Harijam ir zemas kājas un īsas rokas, tādas viņš ieguvis no Nivea krēma mīcīšanas''.

Indes skapis un atslēgas viņam bija ļoti svarīgs temats. To es nepieminētu šajā rakstā, ja par to tik daudz nebūtu runāts. Tā mēs bijām piedzīvojuši, ka Harijs stāstīja kādam, kas to nezināja un tā neticīgi pavīpsnāja, nosmīnēja. Harijs uzreiz kļuva dusmīgi nopietns, roku ātri iegrūda bikšu kabatā, roku ātri izvilka, tad atvēra dūrē savilktos pirkstus, un saujā golēja žūksnis dažādu atslēgu, uzvērtas uz riņķa. Kā var zināt, ka tās ir tās atslēgas? Vai indes skapja atslēgas izskatās citādas? Tur nevienā atslēgā nebija iegravēta nāves galva ar diviem krusteniski saliktiem kauliem. Ja firma uzticēja šādas atslēgas Harijam, tad viņu uzskatīja par nopietnu un prātīgu laboratorijas pārzini. Kādam vieglprātim neatstās indi, ar kuŗu tas var noindēt visus Pārdaugavas iedzīvotājus!

No mums visiem Harijs bija vecākais gados. Kā tādam viņam bija jābūt arī nopietnākam, vairāk nosvērtam. Ārpus darba viņš tāds nebija. Puse no mums bija precējušies, bet Hariju uzskatījām jau par vecpuisi. Bijām pārliecībā, ka tāds viņš arī paliks, jo viņam neveicās ar sievietēm, neviena nepielipa, bet tā bija viņa paša vaina—neveiklā veidā viņš tās aizbaidīja. Bija tā, ka tikko ieraudzīja kādu — precētu vai neprecētu — tā tūdaļ samīlējās, un samīlējās ne tā, kā mēdz sacīt, ,,līdz ausīm'', bet virs ausīm, pāri galvai, pāri saprātam. Tādās reizēs viņš zaudēja garīgo līdzsvaru. Solidais,šķietami ļoti nosvērtais, izskatā cienījamais, pārspīlēti pieklājīgais kungs iekrita sajukumu skurbumā un uzbruka nabaga meitenei nepārtraukti, lai to pilnīgi okupētu. Meiteni pārbiedēja. Mēs apbrīnojām Harija izrīcību, kas bija salīdzināma ar kaŗa skolā augstākā stratēģijā mācīta ģenerāļa labu plānojumu. Visu Harijs darīja kaislīgā jūsmā, atrazdamies patosa kalngalā un emocijās kā verdošs vulkāns. Kas notika ar meitenēm? Tās mēģināja saprātīgi atvairīties, tas neizdevās, jo uzbrucējs bija neprātīgs. Tad tās pilnīgi pazuda no Harija aploka, vai arī mums bija jānāk talkā un jāglābj.

Visas zīmes rādīja, ka Harijs paliks vecpuiša kārtā, bet Harijam bija vairākas tacinas, par kuŗām viņš klaiņoja. Kādā dienā Harijs apzvanīja visus, kam tik vien bija telefons, un cienīgi nopietnā balsī svinīgi ziņoja savu saderināšanos. Jaunā ziņa bija negaidīts trieciens mūsu pārliecībām, kuŗu neapjaudām pirmā mirklī. Protams, kla tūlīt sekoja jautājums, vai pazīstam līgavu.

,,Nē! Manu līgavu nepazīstat. Viņa ir kā sapnis: gracioza, daiļa un ļoti nopietna! Viņa ir slaida! Blonda! Viņa ir apkalpotāja Lunas kafejnīcā. Tā visskaistākā Lunā!''

Tūlīt skrējām uz Lunu. Tur bija blondas, kāda arī slaida, vairākas sejā likās nopietnas, bet neviena nebija, kas saskanētu ar mūsu vērtējumu un uzdotām pazīmēm. Pirmo reizi Harija stratēģija deva panākumus: viens, divi, trīs—abi bija precēti, vīrs un sieva. Larisu uzņēmām mūsu saimē.

Bija jauka, silta diena, kuŗa vilināja atstāt pilsētu un izbraukt pie jūras. Mēs bijām desmit draugi divos automobiļos. Nolēmām braukt uz Vecāķu krastmalu un paņemt līdz sviestmaizes un kaut ko ko piedzert, tāpēc piebraucām pie Esplanādes restorāna, kur bija Rīgas garšīgākās sviestmaizes un arī vislielākā izvēle. Man un Miķelsonu Kārlim bija jāiet iepirkties. Neviens nepieminēja Harija vārdu. Harijs pats pieteicās kā lietpratējs. Pie bufetes Harijs uzņēmās diriģēt, kuŗas maizes likt kartonos. Mūsu izvēles nemaz nesaskanēja. Pateicām, lai viņš izvēlas sev un savai sievai, bet mēs sev un citiem. Harijs paņēma vairākas maizītes ar žāvētām un želejā ievārītām zivīm.

Vecāķu liedagā pļāpājām, jokojām un uzsākām ēst maizītes. Atklājās, ka Harija dzīvesbiedre nevēlējās ēst zivis uz maizītēm. Viņa vispār zivis necienīja. Harijs, to dzirdot, uztraucās, viņam tas bija nesaprotams, jo zivīm esot maiga garša. Larisai bija jānogaršo, tikai viens kumoss, atlikumu solījās Harijs apēst, ja negaršos. Harijs redzami bija bēdīgs. Larisa atplēta muti un nokoda vienu kumosu no Harija pasniegtās maizes. Viņa norija, nolieca galvu, sāka klepot, pielika roku mutei un teica, ka viena asaka aizķērusies kaklā. Viņa baidījās dziļi elpot. Tas bija nepatīkami. Mēs uztraucāmies.

Harijs apzinājās savu vainu, bālā seja kļuva vēl bālāka, rokas nolaidās gar sāniem smiltīs, un mugura it kā sabruka. Viņš sēdēja kā paralizēts un, kā parasts šādās reizēs — sāka raudāt, jo reizēm bija bērnišķīgi jūtīgs.

Harija asaras bija savādas, tādas nebija nevienam no mums. Ja kāds raudāja, tad asaras izplūda no acu plakstiņiem, slapināja vaigus. Ar kabatas drānu noslaucīja slapjos vaigus. Harija asaras bija kā sīkas skrotis, kas birst no čaurumota maisa. Harija asaras bija kristallskaidras kā spīdīgas pērlītes. Tās izripoja no acu kaktiņiem abpus degunam, atsitās pret degunu, pret vaigiem un kā lēkādamas pārripoja vaigu apaļumiem, uzbira uzvalkam un ritēja lejup uz biksēm un iebira jūrmalas smiltīs un saplīsa. Harija asaras iesaucām par Nivea pērlītēm. Daudzi bija redzējuši Hariju raudam, visi tie apliecināja, ka visā Rīgā nebija otrs redzēts, kam bija Nivea pērlītes.

Daži no mums kā apburti, apmāti, fascinēti skatījās Harija raudāšanā. Citi kartona kastēs sameklēja sviestmaizi uz rupjmaizes. Nolauza garozas, mazliet sasmalcināja un deva Larisai, lai norij. Tas līdzēja. Rupjmaize aizrāva asaku no kakla. Harijs sēdēja kā sēdējis, birstošās pērlītes liecināja, ka viņš bija pie dzīvības.

Es atceros, ka reiz mūsu draudzenei nomira tēvs, un es ar Hariju gājām meiteni kondolēt. Harijs bija tērpies pilnīgi melnā, kā apbedīšanas biroja darbinieks. Ārpus durvīm, pirms spiedām durvju zvana pogu, Harijs izteica vēlējumu, ka viņš ieies pirmais un izteiks līdzjutības vārdus nelaimē; es palikšu aizmugurē. Kāpēc gan nē, lūdzu! Durvis atvērās. Harijs noņēma melno platmali. Pārkāpām slieksni, Harijs sāka bērt Nivea pērlītes un nevarēja pateikt nevienu vārdu. Man bija tie jāpasaka.

Jā, drīz pēc negadījuma ar asaku Vecāķu jūrmalā Larisa bija teikusi — trīs, divi, viens, un Harijs bija šķirtenis. Viņa nevēlējās dzīvi dalīt ar cilvēku, kas nepārtraukti deva savas pamācības. ,,Harijs man mācīja pat, kā diegu ievērt adatā'', stāstīja Larisa.

Pirmā reizē iepazīstot Hariju, spriedums bija, ka viņš bija intellektuāls, garīga darba darītājs, personība, kas varēja būt kosmografijas skolotājs ģimnazijā, mākslinieka-stēlnieks vai diplomāts ārlietu ministrijā. Viņš bija reprezentātīvs, kaut bija vidēja auguma, apaļīgs, bija bezmatis, ar pliku galvu. Pakausis bija kā piekārts tāds ,,tauku maisiņš'', kas saplūda ar kaklu un pleciem. Galvu taisni turot, uz ,,tauku maisiņa'' vienmēr bija horizontāla dziļa rieva. Bet kas skatīja cilvēku no mugurpuses! Plikā galva un apaļīgā seja darīja viņu vecāku.

Harijs bija ar rosīgu fantaziju, labu gaumi, bagāts izdomām, neatlaidīgs, enerģijas pārpilns. Viņam bija mākslinieka dotumi. Visu šo īpašību rezultātā Harijs bija iekļuvis Rīgas gleznotāju saimē kā izstāžu rīkotājs, palīgs, padomdevējs. Un — šinī sakarībā Harija Liepiņa vārds ir ceļams gaismā un apbrīnojams. To viņš ir pelnījis.

Lasot par latviešu gleznotāju izstādēm trīsdesmitajos gados Rīgā, daudzkārt pieminētas oriģinālitātes, kas it kā būtu izstādīto gleznotāju izdoma . Tā tas nebija. Aizmugurē bija Harijs.

Gleznotāju vairums bija nabadzīgi un dzīvoja trūcīgi, tiem arī trūka iespēju parādīt savus darbus un tos pārdot. Tas iespējams izstādēs. Harijs parādījās Rīgā kā labdaris ar savām idejām. Un par savu darbu viņš prasīja minimālāko: pēc izstādes slēgšanas viņš drīkstēja izvēlēties vienu no nepārdotām gleznām. Šādi Harija dzīvoklī bija saradies prāvs gleznu klāsts. Neatceros nevienu paziņu Rīgā, kam būtu tik daudz tā laika aktīvo latviešu gleznotāju darbu kā Harijam.

Izstāžu telpas bija lielākā un dārgākā problēma. Harijs prata sameklēt telpas, kas bija par brīvu vai pret niecīgu samaksu. Tā viena no pirmajām izstādēm notika Rokoko kafejnīcā, kas atradās Rīgas centrā Elizabetes ielā, tuvu kino Forumam. Tur izstādes laikā kafejnīca bija pilna apmeklētājiem, kas ne vien iegāja apskatīt gleznas, bet pēc tam apsēdās, izdzēra kafiju, un tik ilgi tīksminājās ap kādu gleznu, kamēr to iegādājās. Un — 1934. gadā K. Padega un V. Rozenberga - Kalnrozes izstādē Merķeļa ielas alejā, iepretim Latvijas universitātei, saucās Zem liepām. Šī arī bija viena no Harija lieliskām izdomām.

Lai sabiedrību ieinteresētu apmeklēt izstādi, bija jādarina iespējami liels troksnis, jārada ziņkāre, sensācijas. Tā Otto Švarca Operas kafejnīcā no rīta līdz vēlam vakaram nepārtraukti apgrozījās tūkstošiem cilvēku. Tur uz galdiem bija salocītas izstāžu reklāmas, kuŗas visi pie galda sēdošie pat negribot apskatīja. Visvairāk lasītais laikraksts bija Jaunākās Ziņas, bet sludinājumi bija padārgi, bez tam tie pazuda daudzo sludinājumu lappusēs. Harijam bija kontakts ar populārā žurnāla Aizkulises izdevēju Arturu Tupiņu. Šo nedēļas žurnālu lasīja rīdzinieki, kam interesēja baumas, patiesība un meli. Tur parādījās pārgalvīgi un intriģējoši apraksti par gleznotājiem un viņu darbiem. Tā niekalbīgās, pļāpīgās rindas Aizkulises slejās deva vairāk nekā sludinājumi lielā presē.

Harijs bija izgatavojis greznus izstāžu ielūgumus, kuŗus pats iznēsāja un nodeva bagātām Rīgas dāmām. Tā apskrienot visu Rīgu, viņš rīkojās pēc ,,savas stratēģijas'' arī šajā frontē. Viņam nekas nebija par grūtu, lai tikai izstāde izdotos.

Viena no pēdējām izstādēm, ko Harijs rīkoja, bija no Beļģijas atbraukušajam, Briseles mākslas akadēmiju beigušam, Rīgā nepazīstamam — Harijam Eberšteinam. Viņa gleznu skate notika kaut kur Merķeļa ielā, laikam Dzeņa ģimnazijas telpās. Bija daudz apmeklētāju, pārdeva daudz gleznu, bet svarīgākais — Eberšteins kā labs portreists saņēma daudz pasūtinājumu gleznot Rīgas dāmas.

Līdz šim uzrakstītās rindas būtu vēl papildināmas, lai Harija Liepiņa portrets būtu pilnīgāks. Ir jāatzīmē, ka viņš dzīvoja sava budžeta robežās, bet biežās iemīlēšanās radīja liekus izdevumus. Patika ,,nēsāt sievietes uz rokām'' prasīja līdzekļus un bija jāpārdod gleznas. Tā arī es pārņēmu dažas: vienu Vārslavā-

(Turpin. 18. lp.)

Nivea...

(Turpin. no 17. lp.)

na, vienu Milta gleznu un Padega pašportretu. Dodoties trimdā, pazuda šīs gleznas.

Harijs samīlējās Ellā, manas sievas draudzenē. Kādi bija Harija „stratēģijas gālieni", lai iekaļotu viņas sirdi? Harijs bija žēlojies par vientulību vakara stundās un izaicināja Ellu uz teātri. Nuja. Ella aizgāja. Pēc nedēļas pienāca žēlabaina vēstule ar klāt pieliktu biļeti uz operas izrādi. Pēc tam viņa saņēma puķes mājās, citā nedēļā — darbā. Pieliktās vēstulēs Harijs apjūsmoja Ellu. Kādā reizē atrodoties draugu pulciņā, Harijs nostūma Ellu stūrī un izteica savas bēdas, ka neesot redzējis Ellu un sācis raudāt ar savām Nives pērlītēm. Viņai kļuva žēl Harija. Vēl viena tikšanās. Pēc tās viņa saņēma grezni iesaiņotu flakonu ar smaržu, uz flakona bija mākslinieciski zīmēta etiķete, kuŗā bija Ellas vārds. (Stiklu fabrikā Harijs bija nodevis zīmējumu flakonam. To piepildījis ar paškomponētu smaržu. Etiķeti bija darinājis kāds grafiķis.) Šādu dāvanu bija neērti atdot dāvinātājam atpakaļ. Nākošā reizē tiekoties Ella pateica, ka viņa labprāt satiekot Hariju mūsu kompānijā, bet nevēloties satikties divatā. To dzirdot, Harijs pieturējās pie sienas un sāka ripināt savas pērlītes. Ellai bija apnikusi raudāšana, un skatoties pērlītēs, viņai bija jāvalda smaids. Harijs neatteicās no cīņas. Starp draugiem viņš sāka meklēt kādu grupas fotografiju, uz kuŗas bija arī Ella. Viņš bija izdomājis to nodot kādam portretistam, lai uzglezno, tad ielogot zelta rāmī un uzdāvināt. Tad Ellas sirdij jākļūst mīkstai. Neviens nedeva fotografiju. Bija jāizgudro kas cits.

Kādā dienā saņēmām ielūgumu ierasties pie Harija uz pusdienām. Ielūgums bija nosūtīts arī Ellai. Bija noprotams, ka Harijs kāpina uzbrukumu. Ella nevēlējās ierasties uz pusdienām. Tā kā pusdienas bija sešām personām, tad pierunājām meiteni.

Harija prasme bija apbrīnojama: skaisti klāts galds, sudraba svečturi, visur puķes. Jutāmies pacilāti. Pie katra galda kuvēra maza kristalla vāzīte ar sīkām puķītēm. Vienīgi Ellas vāzītē bija tikai neaizmirstulītes. Apsēžoties pie galda, paceļot salvjetes, pie Ellas šķīvja bija grezns gredzens ar rubīniem. Ella gredzenu nolika galda vidū, sacīdama, ka tas nav domāts viņai.

„Tas ir tev, Ella, tikai tev! Tas ir piemērotā.ais, kādu Rīgā varēju sameklēt!"

Es pārtraucu sarunu: „Nemaitāsim mūsu ēstgrbu. Pārrunas atstāsim pēc galda atstāšanas."

Harijs valdījās. Kad tasītēs bija ielieta kafija, Harijs nometās ceļos pie Ellas krēsla, lūdzoši salika rokas, bet nevarēja parunāt. Pērlītes bira kā zirņi no maisa.

Nākošā dienā Harijs man piezvanīja. Viņš kaut ko runāja, cauri asarām sapratu: „Kolja, es atvados no Tevis, no visiem draugiem, pasveicini, es atvados no dzīves..." Harijs nolika klausuli. Es tūlīt zvanīju Kārlim Mednim, kas dzīvoja pa ceļam, pie Harija braucot. Pēc, skriešus ielēcu automašīnā, piebraucu pie Čarļa un vēl pēc brīža mēs spiedām zvana pogu pie Harija dzīvokļa durvīm, zvanījām, sitām plaukstām un saucām, lai Harijs atver durvis. Durvis neatvērās. Mēs bijām izmisumā. Satraukti un neziņā ko darīt, nolēmām samekļēt mājas sētnieku. Skrienot pa trepēm lejā, sadūrāmies ar Hariju, kas nāca augšā nesdams maizes kukuli, piena pudeli un citus ēdamos.

Drīz Harijs bija sameklējis jaunu meiteni, gatavoja jaunu flakonu, gatavoja jaunu etiķeti ar citas sievietes vārdu.

Pirms dažiem gadiem ciemos pie draugiem Venecuēlas galvaspilsētā Karakasā uzzināju, ka tur dzīvo arī Harijs. Viņš bija uzsācis gleznot eļļā. Redzēju vienu viņa darbu. Patika. Man jautāja, vai es vēlos satikt Hariju Liepiņu. Nē, es nevēlējos.

Vēstule no Karakasas vēstīja, ka tur 1983. gada vasarā Harijs miris.

LATVIEŠU FONDS

ir atbalstījis vairāk nekā 100 projektu — arī Latvju Enciklopēdiju, Saules jostu, Mazputniņu.

LATVIEŠU FONDS

ir piešķīris vairāk nekā 300.000 dol. latviešu kultūras un audzināšanas vajadzībām.

ATBALSTAIT LATVIEŠU FONDU!

ziedojot vai aizdodot 10 dol. mēnesī, kļūstot par Fonda dalībniekiem un balsotājiem līdzekļu piešķiršanai.

Tuvāka informācija pieprasāma:

Guntim Siliņam
20 Nonquon Drive
Seagrave, Ont.
Canada LOC 1GO

Tuvāka informācija pieprasāma: Guntim Siliņam, 20 Nonquon Drive, Seagrave, Ont., Canada LOC1GO.

Vai Jūsu apdrošināšana maksās par **jaunu** auto pēc 5 gadiem?

Ja mēs apdrošinām jaunu auto, mūsu apdrošināšana maksās par **jaunu** auto! Arī pēc 5 gadiem vai vēlāk!

759-0266 un 759-2771

Beaverbrook
Insurance & Real Estate Ltd.
1682A Victoria Park Avenue
Scarborough, Ont. M1R 1P7

GUNARS CONSTRUCTION

izdara visāda veida **pārbūvju un piebūvju darbus,** ieskaitot **plumbing un elektrību.**
Lūdz zvanīt **889-5076.**

IZDODAMS
mēbelēts dzīvoklis
vieniniekam. Istaba un virtuve otrā stāvā, kopēja vannas istaba. 463-6172.

Atraitnis
vēlas iepazīties ar slaidu, sirsnīgu tautieti-atraitni, dzīvnieku un dabas mīļotāju, 55—66 g. vecumā. Zvanīt Harijam pēc pl. 20. 447-3056.

ZIEDI UN DĀVANAS

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
Vasaras mēnešos veikals atvērts darbdienās no pl. 8.30 līdz 17, sestd. no pl. 8.30 līdz 15.00. Gaŗās nedēļas nogalēs veikals slēgts sestdienās un pirmdienās.
Māra Lūsis un Inta Tauriņš

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un gaumes
Runā vāciski
Old Mill Tailors
Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — **769-9535**
PIE BLOOR, VIENU BLOKU RIETUMOS NO JANE

Ratas Optical
Igauņu uzņēmums.
219 Danforth Ave, Toronto, Ont. M4K 1N2 465-6251
Atvērts pirmd. - piektd. 10—18
sestdienās 10—15
- Gatavojam pēc acu ārsta paraksta brilles un visāda veida kontaktu lēcas.
- Rāmji lielā izvēlē.
- Izkārtojam acu pārbaudes.
- Latviešiem 10% atlaide, ieskaitot brilles uz Latviju.

Līgosim Saulainē
23. jūnijā
PIRMĀ IZRĀDE 17.30, OTRĀ 19.30
Čikagas piecīši
ar dziesmām un humoru
Jāņu ballē spēlēs Runči
Pēc tam ar skaņu lentēm līdz rītausmai
JĀNIS GIRGENSONS
Būs Jāņu tēvs un Jāņu māte, Jāņu zāles, jāņugunis un skaists Jāņu laiks.
SAULAINES LOTERIJAS IZLOZE PLKST. 23.00.
Ieejas maksa $ 10, bērniem līdz 12 gadiem ieeja brīva. Auto novietošana un teltošana brīva.
Mēs jūs gaidīsim!
SAULAINES PĀRVALDE

C. OTTWAY
ĀRSTNIECĪBAS AUGU SPECIĀLISTS
463—5125 300 Danforth Ave M4K 1N6
Augi — dabisks veselīgs uzturs — vitamini
Bezmaksas padomi un laipni pakalpojumi angļu un igauņu valodā.

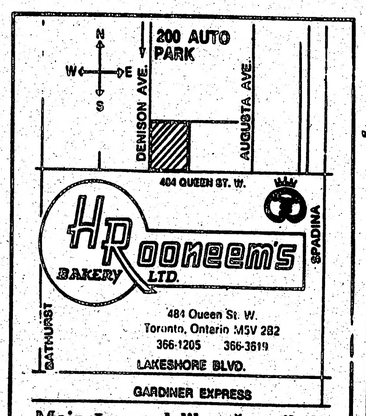

Maiznīca un delikatešu veikals
Lielā izvēlē eiropiešu kūkas, gaļas un maizes. Putu krējums un kūkas mūsu specialitāte. Viss vēlamais katra veida viesībām.
Restorāns un kafejnīca 80 personām. Liels auto novietošanas laukums mājas aizmugurē.

Ingrida A. Matckars
B.A., M.A., L L B.
ADVOKĀTE pie
DYSON & KACABA Barristers & Solicitors
100 Richmond Str. W., Suite 400, Toronto, Ont. M5H 3K6
Tel. (416) 361-1777

Anna Strauta

MĀJAS MĀTEI

Krāsnī cepti zivju fileji
(5 pers.)

1 1/2 mārc. zivju fileji (haddock, cod, bluefish u.c.), 1/3 tases miltu, sāls un svaigi pipari, 2 1/2 — 3 ēdamk. eļļas, 2 1/2 — 3 ēdamk. sviesta vai margarīna, 1/3 tases svaigi sagrieztu zaļo piparu, 1 1/2 ēdamk. sesami sēklu, 1 1/2 ēdamk. sasmalcinātu pētersīļu (pēc vēlēšanās).

Filejus sagriež pa porcijām, apviļā miltos līdz ar sāli un pipariem. Cepamo pannu sakarsē krāsnī — 450—500°F, līdz ar eļļu un sviestu. Ar miltiem apklātos filejus sakārto karstajā pannā. Apklāj ar sīpoliem un sesami sēklām. Cep pannā bez vāka 450—500°F, kamēr apbrūnējuši un zivs viegli ar dakšu sadalāma. Apm. 1 collu biezam svaigam filejam vajadzīgas 10 min. vai 20 min. sasaldētam. Sakārto uz karsta šķīvja un, ja vēlas, apkaisa ar pētersīļiem.

Rabarberu uzpūtenis
(6 pers.)

2 tases sagrieztu rabarberu, 1/2 tases cukura, 1/4 tases ūdens, 1 aploksne (1 ēdamkaļote želatīna, 1/4 tases auksta ūdens, 1/2 tases cukura, 1 tējk. noberztas citrona mizinas, 1 ēdamk. citrona sulas, 4 olu baltumi, 1/8 tējk. sāls, 1/2 tases cukura.

Katliņā ar vāku savāra rabarberu, 1/2 tases cukura un 1/4 tases ūdens 5 min.

Izmērcē 5 min. želatīnu aukstā ūdenī, tad pievieno karstajam rabarberu maisījumam līdz ar 1/2 tasi cukura, citrona mizinu un sulu. Maisa, kamēr želatīns un cukurs izkusis. Atdzesē ledus ūdenī, kamēr sāk sabiezēt. Kuļ ar elektrisko maisītāju, kamēr viegls.

Sakuļ olu baltumus ar sāli, pamazām pieliek 1/2 tasi cukura un turpina kulšanu, kamēr masa kļūst stingra un spīdīga. Iecilā rabarberu maisījumā, saliek traukos un labi atdzesē.

Ja jūs braucat kā **eņģelis**

Mums ir **debešķīgas** apdrošināšanas maksas!
Pārliecinaities!
759-0266 un 759-2771

Beaverbrook
Insurance & Real Estate Ltd.
1682A Victoria Park Avenue
Scarborough, Ont. M1R 1P7

Samaksātas muitas saiņu pieņemšanu pārtrauc ar 16. jūliju.

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.
Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19: 2/3 mārc. netto
LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ
Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtdien un piektdien no pl. 9.00 — 17.00.
Piektdienās vēlākā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu
Sestdienās no pl. 9.00 — 16.30, trešdienās birojs slēgts.
Jūnijā, jūlijā un augustā — atvērts trešdienās, slēgts sestdienās.
BALTIC Exporting Co.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5
tālr. 531-3098

Andrejs M. Stikuts
B.A., L.L.B.
ADVOKĀTS
20 Queen Street West, Suite 1104, Box 48, Toronto, Canada M5H 3R3
Tel. (416) 977-8720

RM

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD.
Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Tel. 924-1408
RŪPĪGA UN SMALKJUTĪGA APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

MULTICULTURALISM

Daudzkultūrisms ir saprašanās

Izpratne par kultūru un cilvēkiem, kas cel Kanadu, dod mums visiem piederības sajūtu.

Mūsu Kanadas etnisko studiju programma lielā mērā atbalsta zinātniskus pētījumus, akadēmiskus kursus un projektus, kas saistīti ar daudzkultūrismu izglītībā.

Mūsu rakstu un publikāciju programma mudina pētīt un rakstīt, lai kanadieši būtu labāk informēti par dažādo kultūru mantojumiem.

Un tas tikai veicinās labāku saprašanos.

Tuvākai informācijai lūdzu sazinaities ar tuvāko Secretary of State kanceleju vai rakstait:

Communications Directorate
Secretary of State
Ottawa, Ontario
K1A 0M5

Multiculturalism... it's a reality!

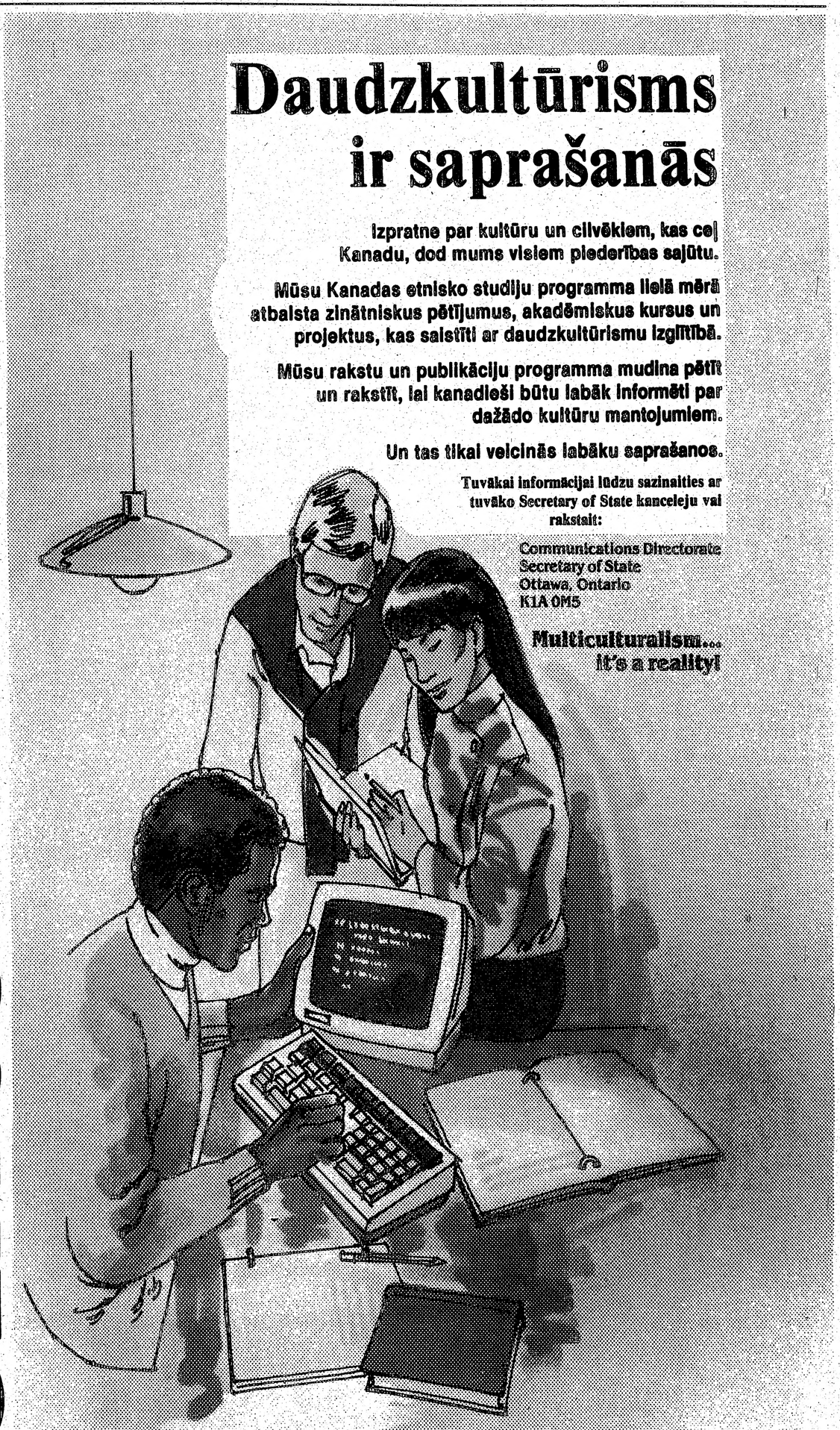

Multiculturalism Canada
Hon. David M. Collenette Minister of State

Multiculturalisme Canada
Hon. David M. Collenette Ministre d'État

Canada

Plāno nākotnes darbību

Savā š.g. 2. jūnija kārtējā darba sēdē DV KV nolēma lielāku uzmanību veltīt nākotnes plānošanai. Šoruden Toronto izkārtos nākotnes darbības semināru. Principā arī vienojās sadarbībā ar DV Kanadā vanadžu priekšnieci N. Pulciņu sasaukt centrā apgabala nodaļu valžu priekšsēžu, vanadžu kopu vadītāju un DV KV darbinieku sanāksmi septembŗa mēneša beigās. Jaunatnes darba atbalstam un latviskās izglītības apgūšanai piešķīra A. Auziņai un A. Abenei katrai 250 dol. un A. Jēgerei 300. dol.

Kārtējo darba sēdi ievadot, DV KV priekšs. G. Brikmanis uzsvēra: „Mums visiem ir viens kopīgs ceļš ejams, viens kopīgs darbs veicams. Kopsim un uzturēsim šo ceļu, lai uz tā paši neklūpam; taisnu līdzenu un bez liekiem un nevajadzīgiem asiem pagriezieniem. Tad arī mūsu darbs ritēs pa to daudz labāk un ātrāk iepretim mūsu ceļa gala mērķim — brīvai un neatkarīgai Latvijai."

Klusuma brīdī pieminēja aizsaulē aizsauktos biedrus — Silenieku Ansi (Londona), Ebezi Osvaldu (Londona) un V. Pērkonu (Halifaksa).

Valdes locekļu ziņojumi liecināja par rosīgu darbu. Ir izkārtota LNAK un DV nozaŗu informācijas darba saskaņošana.

Darba gaitā par DVM Kanadas red. pārstāvi apstiprināja H. Miķelsonu — 50 Graydon Hall Dr., Apt. 803, Don Mills, Ont. M3A 3A4.

M. Dumpe ziņoja, ka gadskārtējais vanadžu saiets Sidrabenē notiks 8. septembrī.

DV KV sporta nozares vad. J. Treijs arī šogad vada DV globālās meistarsacīkstes šaušanas sportā. Pēc iepriekšējo gadu parauga arī šogad notiks sacensības makšķerēšanas sportā.

DV KV 2. vicepriekšs. A. Šterns, atkal pārņemot saimnieciskās nozares vadību, ir uzņēmis sakarus ar abu veikalu vadītājiem un pārējiem darbiniekiem un izkārtojis darba saskaņošanu un vienveidību. Bez tam A. Šterns vada „DV Kanadā 35 gadi" rīcības komiteju.

Z. Masīte ziņoja, ka ir izkārtota 32,000 Ziemsvētku apsveikumu kartīšu iespiešana un jau tuvākās dienās tālākpārdevējiem piesūtīs kartīšu paraugus. Arī šogad cena būs 50 centu gabalā,tālākpārdevējiem paredzot atlaidi. Sekojot viņas ierosinājumam, piešķīra nepieciešamos līdzekļus palīdzības saiņu nosūtīšanai. Lai varētu izkārtot savlaicīgu palīdzības sainīšu nosūtīšanu, pieprasījumu anketes jāpiesūta Aprūpes nozares vad. Zigridai Masītei, 10 Cambridge AVe., St. Catharines, Ont. L2P 1W7, līdz š.g. 8. jūlijam. Sēdē piedalījās un savus ziņojumus sniedza arī A. Kalupnieks, A. Ancāns, L. Ozols, K. Gulbis, V. Kārkliņš, M. Zvejniece, V. Cinis un R. Pētersons. Par Ārējās inf. nozares darbu ziņoja P. Vasariņš. Ārējās inf. nozares darbs ir bijis sevišķi rosīgs un daudz darba kopas laika ziedots nākotnes darba plānošanai.

Ievērojiet priekšā stāvošās LNAK padomes vēlēšanas; DV KV kārtos DV org. kandidātu pieteikšanu. Šajā sakarā publicēs DV org. Kanadā vēlēšanu platformu.

A. K-ks.

Karavāna 84 — LielToronto sarīkojums — notiek laikā no 22.—30. jūnijam. Rīgas paviljons atrodas Toronto Latviešu Centrā. Attēlā Rīgas paviljona rīcības komiteja: 1.r. no kr. — Aelita Brīviņa, Rīgas princesīte, Gunārs Boss, Edīte Ērgle, priekšs. vietn. Aleksandrs Gugāns, priekšsēde Judīte Vāgnere, Valda Bērziņa; 2.r. — Rīgas pilsētas paviljona galva Atis Freimanis, Ainis Freimanis, sekretārs Vismants Eglīte, Ženija Boša, Arvis Negraschis, kasieris Juris Tauriņš, saimniecības vadītāja Izolde Freimane, Sandra Bāra; 3. rindā — administrātors Ivars Melnbārdis, Jānis Treimanis, Inta Tauriņa, Uldis Vāgners, Ojars Turķis un Zigurds Miezītis. Foto V. Plampe.

Cik pasaule...

(Turpinājums no 1. lp.)

pēdējai grupai.

Pavadot desmit stundas automašīnā 1000 km braucienā līdz Otavai un atpakaļ, nodzīvojot divas dienas politiskā gada tirgus kņadā un īstas somu pirts karstumā, rodas nepieciešamība brītiņu atpūsties, atkopties, lai spētu vērtēt notikušo ar vēsu galvu.

Tā kā mūsu laikraksta lasītāji nav tikai konservātīvo atbalstītāji, bet arī tādi, kuŗu simpatijas pieder liberāļu partijai, tad iespējamās objektīvitātes robežās mēs vienādi vērtējam šo abu lielo politisko partiju svaru un nozīmi Kanadas latviešu nākotnes iecerēs.

Liberāļu partijas kongresa laikā Otavā es nevienā ielas stūrī nesastapu latviešu vīrus baltos kreklos un pelēkās biksēs vai sievas raibos ņieburos, kas sajūsmā sauktu: „Daudz baltu dieniņu." Lielajā kongresa zālē gan bija ungāru, poļu, ukraiņu un citu apspiesto tautu jaunieši savos krāšņajos tautas tērpos. Mūsu Tūdaliņ, tagadiņ dancotājus nemanīju. Droši vien delegātu starpā bija arī krietns skaits latviešu, bet tā kā daudziem no viņiem bija ierobežota kustības brīvība, tad tādēļ droši vien neizdevās tikties. Bez laikraksta diviem pārstāvjiem kongresā bija akreditēts arī Dr. E. Pārups, kas turpmāk par parlamenta svarīgākām lietām ziņos kā LNAK, tā arī laikrakstam. Par kongresa raibajiem notikumiem rakstīšu vēlāk. Šoreiz tikai pieminēšu teicienu: „Cik pasaule ir maza!" Tas jāpiemin pēc sarunas ar jaunievēlētā līdera Džona Ternera dzīvesbiedri Geills Terneri. Vienā no baltiešu vakariem mans galda biedrs bija konservātīvo partijas deputāts Dēvids Kilgurs no Edmontonas. Mēs sarakstījāmies un kļuvām labi draugi. Dēvids ir Ternera kundzes brālis. Izrādās, ka Kilguru ģimenes bērni gājuši vienā skolā un studējuši arī universitātē ar Edmontonas latviešu mācītāja E. Bērziņa bērniem. Dēvids vēl tagad apskaužot advokātu Mārci Bērziņu par viņa skaistajiem sacīkšu zirgiem.

Par jaunā Kanadas ministru prezidenta Džona Ternera nostāju Baltijas valstu jautājumā un mūsu diplomātisko pārstāvju tiesiskā stāvoklī un citās mums svarīgās problēmās droši vien drīzumā dzirdēsim no LNAK vadības. Paies vairākas nedēļas līdz Terners būs paveicis valdības sastādīšanu, paziņojis jaunas parlamenta vēlēšanas un pēc deviņu gadu ilgas prombūtnes pārcēlies uz Otavu.

„Manas durvis būs vienmēr atvērtas", tā man apliecināja 17. Kanadas ministru prezidents Džons Terners. Nav pamata to apšaubīt.

Cik ilgs būs Ternera valdīšanas laiks, to izšķirs parlamenta vēlēšanas augusta beigās. Lietpratēju vērtējums, ka šajās vēlēšanās uzvarēt ir tikpat lielas izredzes kā konservatīvo partijas līderim Malrūnijam, tā arī jaunajam liberāļu līderim Džonam Terneram. Abi ir spējīgi politiķi, kuŗu labo nodomus var vēl vienīgi izjaukt vēlētāji, nedodot absolūto balsu vairākumu ne konservātīviem, ne liberāļiem. Mazākuma valdībai būtu jānorij rūgtās zāles — varbūtēja sociālistu NDP partijas atbalsta iegūšana. Bet nesteigsimies notikumiem priekšā.

Aleksandrs Ķegumnieks.

TORONTO

● Brīvās Olimpiadas šaušanas sacīkstes ar olimpiskā tipa šautenēm notiks 23. jūnijā pl. 9 Bērzainē. Tās turpināsies līdz pl. 10. Tad sāksies māla baložu šaušanas sacensības. Sacīkstēs bez baltiešu tautu šāvējiem piedalās arī ukraiņi. Sacīkstes ievadīs pl. 8 ar karogu uzvilkšanu.

Sacīkstes pistoļu šaušanas klasēs 30. jūnijā, pl. 10, augšminētā vietā. Tuvāka informācija pie LSAK šaušanas noz. vad. Oskara Zvirgzdgrauda (tel. 221-4554).

Gaidas un skauti nometņo

Gaidu un skautu jendu nometne „Līdumnieki" notiks no 30. jūnija līdz 7. jūlijam pie Madavaskas upes, netālu no Griffith. Madavaskas upes ieleja ir pazīstama ar savu skaistumu, un dabas pirmatnība labi atbilst gaidu un skautu nodarbību vajadzībām.

Gaidu nometnes priekšniece būs vad. Silvija Ozola, komandante vad. Morella Vilka un saimniece vad. M. Budrēvica.

Skautu nometnes priekšnieks būs vad. Staņislavs Leimanis, komandants Valdis Vāgners un saimniece vad. Daina Līvīte.

Nometnes sākums 30. jūnijā plkst. 14.00, un beigas 7. jūlijā plkst. 14.00

Pirmais lielais ugunskurs, ko vadīs vad. Auseklis Pērkons, būs svētdien, 1. jūlijā, plkst. 20.30, un pēdējais ugunskurs piektdien, 6. jūlijā, plkst. 20.30.

Cieminiem, kas vēlētos apciemot nometni, ir jābrauc pa 7. ceļu līdz Kaladar, tad pa 41. ceļu uz ziemeļiem līdz Madavaskas upei. Nebraukt pāri tiltam uz Griffith, bet pirms tilta nogriezties pa labi uz Matawachan ceļa. Pēc 10 km nogriežas pa kreisi, šķērsojot Madavaskas upi. Tad pēc 1.6 km nogriežas pa labi, kur būs arī uzraksts „Līdumnieki."

Uz redzēšanos nometnē!
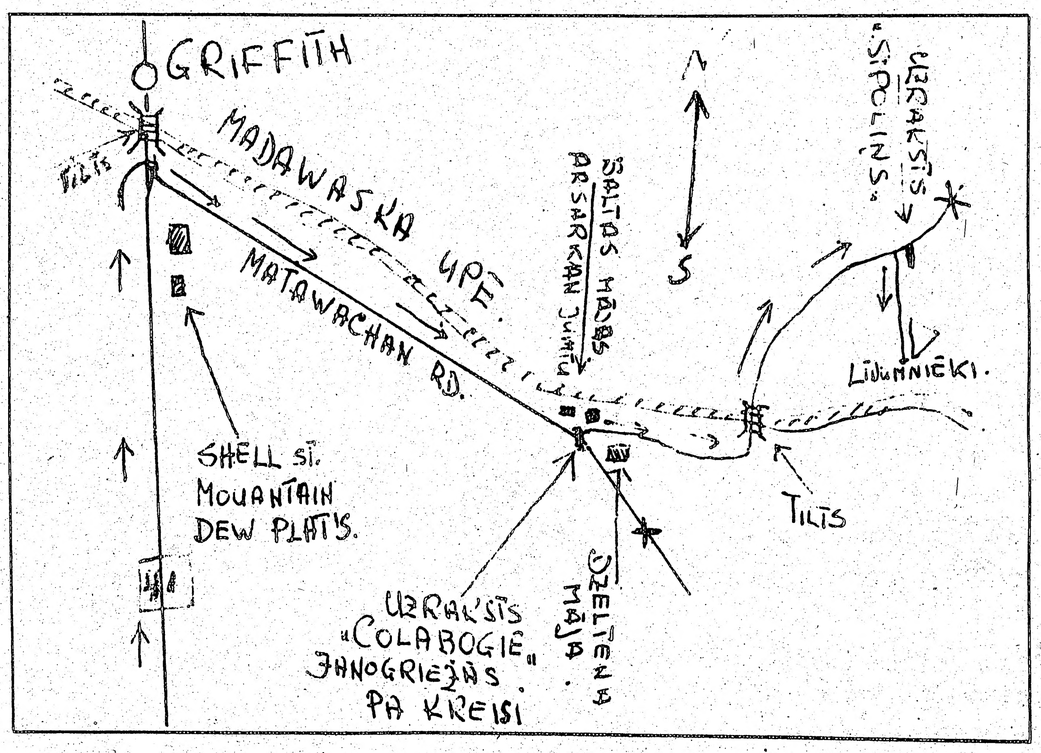
R. G.